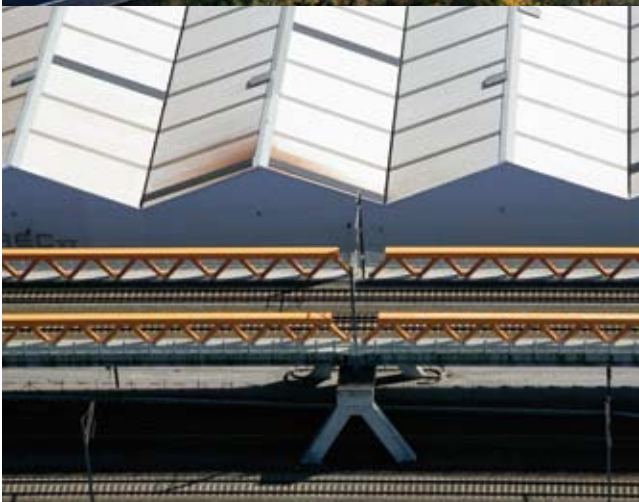
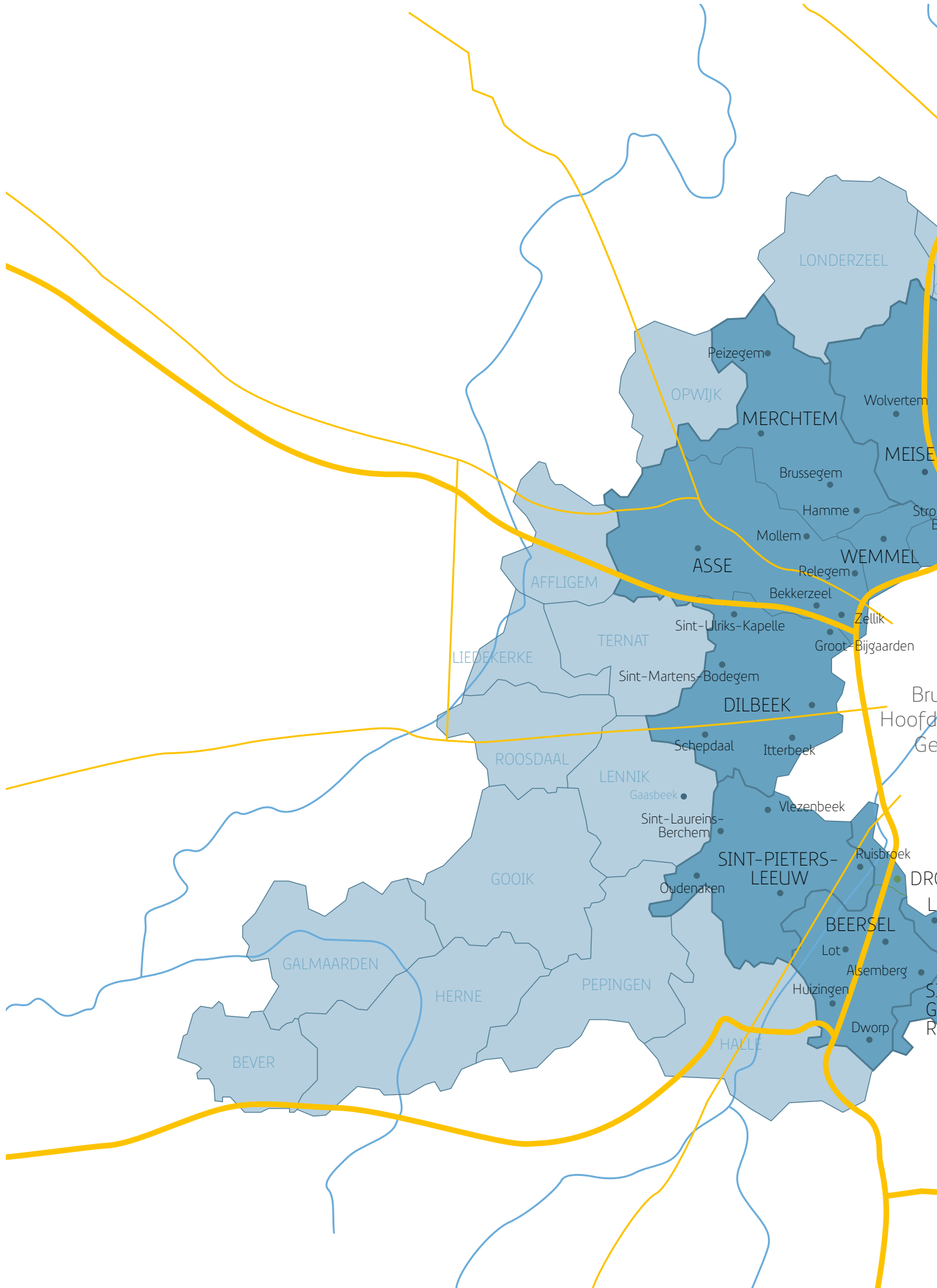
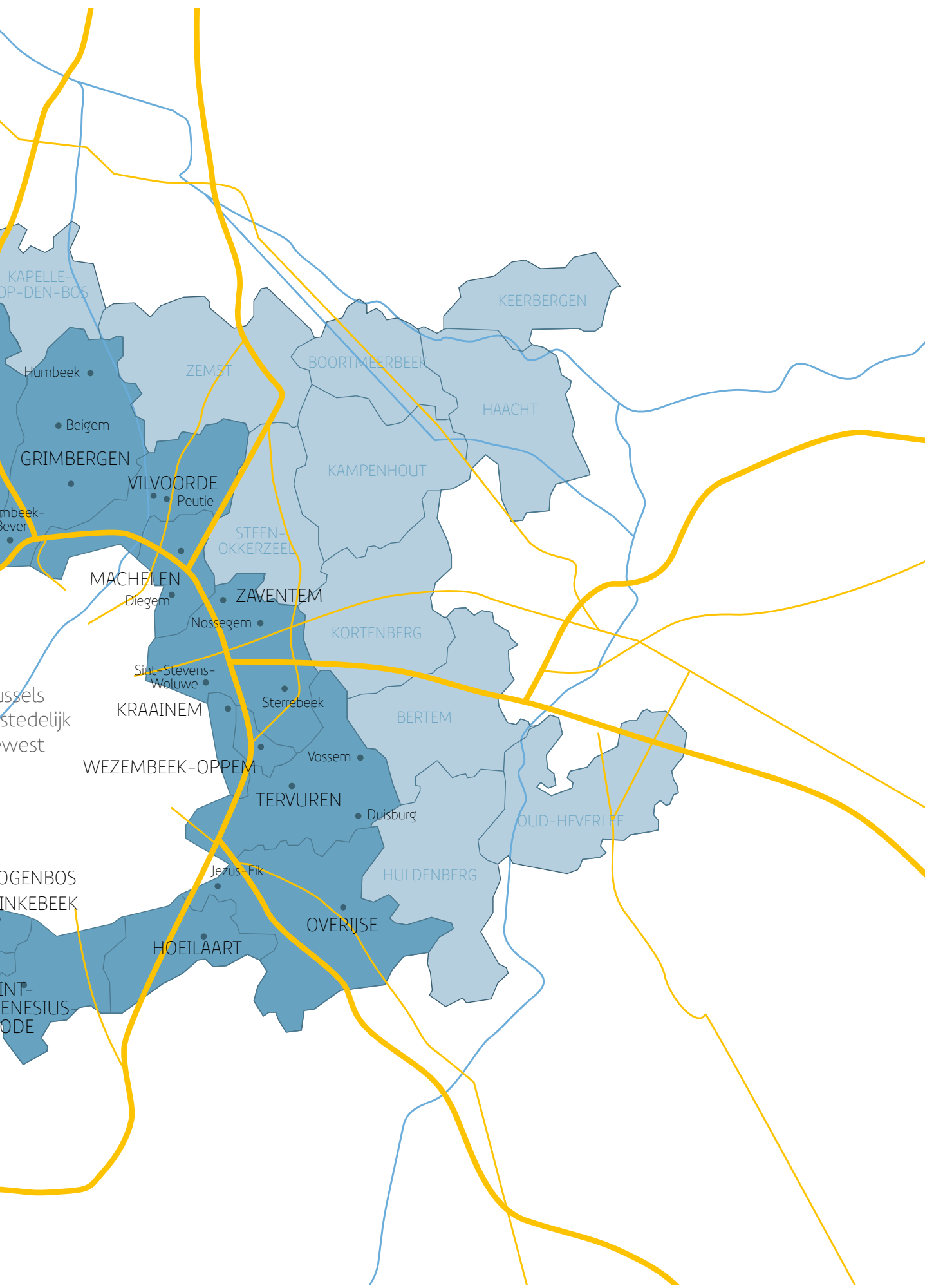

vzw 'de Rand'

Jaarbeeld 2007

I.	woord vooraf	5
II.	de Vlaamse rand: het actieterrein	6
	1. geografische omschrijving	6
	2. relevante ontwikkelingen in de gemeenten van de Vlaamse rand	6
III.	de Vlaamse rand: een specifiek beleid voor specifieke uitdagingen	7
	1. belangrijkste uitdagingen	7
	2. politieke verantwoordelijken	7
IV.	de opdrachten	8
	1. missie	8
	2. statuut	8
	3. de decretale doelstellingen	8
	4. de strategische doelstellingen	9
V.	de specifieke werking in de zes: eerstelijnswerk	10
	1. waarom een specifiek beleid voor de zes?	10
	2. gemeenschapscentra als ankerpunt	10
	3. de Boesdaalhoeve in Sint-Genesius-Rode	11
	4. de Kam in Wezembeek-Oppem	12
	5. de Lijsterbes in Kraainem	14
	6. de Moelie in Linkebeek	15
	7. de Muse in Drogenbos	17
	8. de Zandloper in Wemmel	18
	9. taallessen en conversatiegroepen in de zes	19
	10. focus op jeugd	20
	11. focus op sport	21
	12. de gemeenschapskranten	22
VI.	de Bosuil in Jezus-Eik	24
VII.	de werking in de hele regio: tweedelijnswerk	26
	1. positie van 'de Rand': het platform/partners	26
	2. focus op taalpromotie: waarom inhoudelijk belangrijk?	26
	3. acties taalpromotie	27
	4. evenementen voor internationalen	32
	5. onthaal van nieuwe inwoners	33
	6. brievenactie	33
	7. vragen over taalwetgeving	33
	8. huisvesting	34
	9. RandKrant	34
VIII.	info- en documentatiecentrum	36
IX.	10 jaar 'de Rand'	37
X.	de signaalfunctie	38
	1. afspraken tussen de overheden	38
	2. Taskforce Vlaamse rand	38
	3. Platform van de Vlaamse gemeenten in de rand	38
	4. Conferentie van Vlaamse mandatarissen	38
XI.	externe communicatie	39
XII.	projecten die behoren tot de bevoegdheid van de minister van Cultuur	40
	1. Bruegelproject	40
	2. Museum Felix De Boeck in Drogenbos	41
XIII.	de netwerken	41
XIV.	'de Rand' en zijn mensen	42
XV.	infrastructuur	43
XVI.	financieel verslag	45
	1. een transparant en vooruitziend financieel beleid	45
	2. de subsidies toegekend in 2007	46
	3. balans en resultatenrekening	46
	3. evolutie van subsidies en eigen inkomsten (2001-2007)	47
Bijlagen		49
	1. de gemeenschapscentra	51
	2. eigen podiumprogrammering	52
	3. deelname eigen podiumprogrammering per genre en/of per centrum	54
	4. bezoekers	54
	5. schoolvoorstellingen & workshops	55
	6. zaalverhuur	56
	7. financiële opbrengsten centra	57
	8. werkgroep jeugd	58
	9. sportprojecten	58
	10. sport: activiteitenondersteuning	59
	11. redacties gemeenschapskranten	60
	12. bezoeken taalblad.be	60
	13. advertering voor anderstaligen	60
	14. werkgroep taal	61
	15. memorandum federale regering	61
	16. organigram	63
	17. raad van bestuur en algemene vergadering	64
	18. personeelsbestand dd. 1 januari 2008	64
	19. programmeringscommissies	65

I. woord vooraf

Een van de hoogtepunten van 2007 was zeker de viering van het tienjarig bestaan van vzw 'de Rand' in het Vlaams Parlement, op 29 januari. Veel prominenten kwamen er getuigen van de belangrijke rol die onze organisatie vervult bij het ondersteunen en bevorderen van het Nederlandstalige karakter van de Vlaamse rand rond Brussel. Bij die gelegenheid stelden we ook het boek 'Rand in Zicht' voor. Een uitgave met luchtfoto's van de vermaarde luchtfotograaf Karel Tomei: een blijvende herinnering en momentopname van dit boeiende en mooie stuk Vlaams-Brabant en Vlaanderen.

Een niet minder belangrijke feestelijke gebeurtenis was de opening van het nieuwe gemeenschapscentrum de Muse in Drogenbos op 30 juni. Het mooie weer bracht veel volk op de been, waarbij het lokale verenigingsleven voor heel wat kleur en animo zorgde. Niet verwonderlijk, want de plaatselijke gemeenschap keek al tientallen jaren uit naar een eigen Vlaams gemeenschapscentrum.

In 2007 werden de bestuursorganen van 'de Rand' opnieuw samengesteld, met nieuwe vertegenwoordigers van de Vlaamse Gemeenschap, de provincie Vlaams-Brabant en de programmeringscommissies van de gemeenschapscentra. Een aantal pioniers van het eerste uur gaven zo de fakkel door. We zijn hen dankbaar voor de betoonde inzet.

Behoorlijk wat nieuwe gezichten ook in het personeelsbestand. Oude getrouwen zochten andere horizons op. Daardoor was het personeelsverloop groter dan we in de voorbije jaren gewoon waren. De raad van bestuur keurde eind december een geactualiseerd organigram goed, waarbij het humanresourcesbeleid wordt versterkt.

De werking in de zes facilititeitengemeenten, o.m. via de gemeenschapscentra en gemeenschapskranten, blijft in tal van opzichten de kernactiviteit van 'de Rand'. In 2007 zette 'de Rand' ook volop in op 'taalpromotie' met het budget dat de Vlaamse regering daarvoor uittrekt. Vzw 'de Rand' geeft zo mee uitvoering aan het Vlaamse en provinciale beleid dat de inwoners van de rand op scharniermomenten in hun leven wil aansporen en helpen om Nederlands te leren.

De communautaire onrust na de verkiezingen voor het federale parlement van 10 juni plaatste de Vlaamse rand volop op de politieke agenda. Niet ten onrechte, want voor lang aanslepende dossiers zoals de noodzakelijke splitsing van het kiesarrondissement Brussel-Halle-Vilvoorde en het gerechtelijk arrondissement Brussel blijft de rand op zijn honger zitten.

Het aanslepende klimaat van polarisering en mediatisering is niet echt productief voor een organisatie die initiator en bewaker is van een cultureel en maatschappelijk discours gericht op gemeenschapsopbouw en integratie. Voor onze opdracht is het wel essentieel dat de rand een integraal onderdeel van Vlaanderen en Vlaams-Brabant blijft en ook door nieuwkomers als dusdanig wordt ervaren. Dubbelzinnige situaties zoals de niet gesplitste kieskring BHV bemoeilijken onze opdracht.

Dit jaarverslag beschrijft hoe we in 2007 onze opdrachten hebben waargemaakt. Wij danken de beide subsidiërende overheden voor hun constructieve medewerking, ondersteuning en voor het vertrouwen die ze 'de Rand' geven. Onze dank gaat ook naar de leden van de algemene vergadering, de raad van bestuur, ons enthousiast team, de lokale programmeringscommissies, de redactieraden, de cultuur-, jeugd- en sportraden, de werkgroepen, enz. Zonder hun medewerking en inbreng zou 'de Rand' niet kunnen functioneren.

Eddy Frans

algemeen directeur

Luc Deconinck

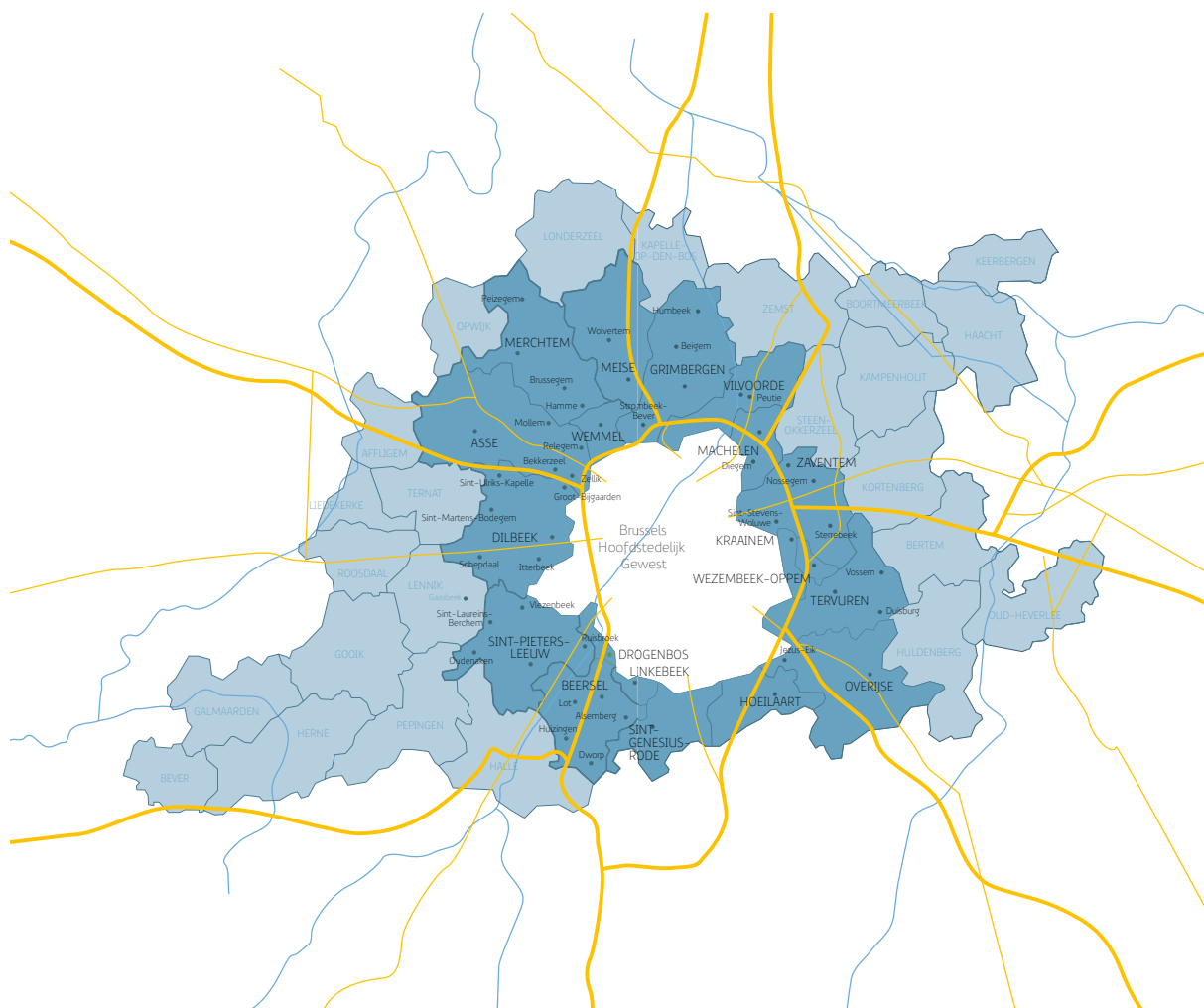
voorzitter

II. de Vlaamse rand: het actieterrein

Van bij de oprichting van vzw 'de Rand' werd het werkgebied afgebakend. Hoewel - zoals verder zal blijken - een groot accent van de werking in de zes gemeenten met bijzonder taalstatuut ligt, is de hele Vlaamse rand het actieterrein van de vzw. De Vlaamse rand vormt geen bestuurskundig gedefinieerd geheel. De afbakening ervan berust op de afspraak tussen de verschillende overheden om het versterkt Vlaams beleid te concentreren op alle gemeenten die grenzen aan het Brussels Hoofdstedelijk Gewest of aan een van de zes faciliteitengemeenten. Het gaat uiteraard om de zes faciliteitengemeen-

ten zelf: Drogenbos, Kraainem, Linkebeek, Sint-Genesius-Rode, Wemmel en Wezembeek-Oppeem. De andere 13 gemeenten zijn: Asse, Beersel, Dilbeek, Grimbergen, Hoeilaart, Machelen, Meise, Merchtem, Overijse, Sint-Pieters-Leeuw, Tervuren, Vilvoorde en Zaventem. Samen dus 19 gemeenten. Achttien ervan liggen in het arrondissement Halle-Vilvoorde. Enkel Tervuren behoort tot het arrondissement Leuven.

III. de Vlaamse rand: een specifiek beleid voor specifieke uitdagingen

1. belangrijkste uitdagingen

De grote uitdaging voor een Vlaams bestuur in de rand is het versterken van het Nederlandstalige karakter. In de Vlaamse rand wonen heel wat niet-Belgen en Franssprekende Belgen. Hun aantal zal naar verwachting nog toenemen door de uitbreiding van de EU en door verdringingseffecten vanuit Brussel naar de rand. We stellen ook vast dat sommige gemeentebesturen van faciliteitengemeenten weigeren zich in te schrijven in het beleid van de Vlaamse Gemeenschap, waardoor hun inwoners belangrijke kansen en middelen mislopen. Die ontwikkelingen rechtvaardigen een gericht beleid om het Nederlandstalige karakter van de rand te bestendigen en te versterken. Acties en initiatieven met als doel het verbeteren van de individuele kansen en levenskwaliteit van de inwoners zijn vaak tegelijkertijd kansen om het gebruik van het Nederlands te bevorderen.

De nabijheid van de hoofdstad en het open, groene karakter maakt wonen in de Vlaamse rand aantrekkelijk. De gestage toename van het bevolkingsaantal in de randgemeenten heeft echter een toenemende verstedelijking tot gevolg. De toenemende instroom maakt wonen in de rand steeds duurder. De vastgoedprijzen swingen de pan uit, waardoor het voor de lokale bevolking steeds moeilijker wordt om een woning te verwerven. Door het volbouwen van de gemeenten komt ook het groene en landelijke karakter in gevaar. Bovendien hebben de welzijnsvoorzieningen geen gelijke tred kunnen houden met de bevolkingstoename. Dit alles heeft invloed op de mobiliteit: steeds meer mensen moeten zich verplaatsen voor hun werk, welzijnsvoorzieningen of ontspanning, waardoor de files in de rand – en vooral van en naar de hoofdstad – steeds langer worden en steeds langer duren. Door deze evoluties is het in stand houden en bevorderen van de leefbaarheid in de rand een enorme uitdaging.

2. politieke verantwoordelijken

Zowel de Vlaamse regering als de provincie Vlaams-Brabant voeren een specifiek ‘rand’-beleid. Bij de Vlaamse regering is de coördinatie van dat beleid toevertrouwd aan viceminister-president Frank Vandenbroucke. In Vlaams-Brabant berust de bevoegdheid Vlaams karakter samen met de bevoegdheden jeugd en cultuur bij gedeputeerde Tom Troch. Een beperkt aantal dossiers die door ‘de Rand’ worden behartigd, vallen onder de bevoegdheid van minister van cultuur Bert Anciaux: het gaat in concreto om het cultuurluik van het Bruegelproject, de subsidiëring van het Museum Felix De Boeck en de projectondersteuning voor de sportclubs in de zes faciliteitengemeenten.

IV. de opdrachten

1. missie

In 1999 keurde de raad van bestuur de missie van vzw 'de Rand' goed. Ze luidt:

"Vzw 'de Rand' draagt bij tot de groei van een open en verdraagzame leefgemeenschap, die het Vlaamse karakter van de Vlaamse rand respecteert, uitstraalt en dus versterkt. Met het oog daarop zal vzw 'de Rand' vanuit een Nederlandstalige profilering de leefkwaliteit voor de hele bevolking van de Vlaamse rand bevorderen door op een dynamische wijze en complementair aan wat al bestaat

- sociaal-culturele activiteiten te ondersteunen en te organiseren,
- dienstverlening en informatie aan te bieden,
- maatschappelijke participatie te stimuleren."

2. statuut

Bij de hervorming van de diensten van de Vlaamse Gemeenschap (programma Beter Bestuurlijk Beleid) werd 'de Rand' bij decreet van 7 mei 2004 erkend als een privaatrechterlijk Extern Verzelfstandigd Agentschap. Dit decreet is in werking getreden vanaf 1 april 2006. De Vlaamse regering heeft de EVA 'de Rand' ondergebracht bij het beleidsdomein Diensten van het Algemeen Regeringsbeleid

3. de decretale doelstellingen

MISSIE

Het decreet van 7 mei 2004 nam de doelstellingen integraal over. In het EVA-decreet staat de missie van 'de Rand' in zeer algemene termen beschreven. Zo wordt in artikel 4 de opdracht van de vzw omschreven als: "het Nederlandstalige karakter van de Vlaamse rand rond Brussel ondersteunen, uitstralen en bevorderen."

OPDRACHT

Vzw 'de Rand' werd opgericht bij decreet van 17 december 1996. In dat decreet worden de volgende doelstellingen voor de vzw omschreven:

- a) fungeren als documentatie- en informatiecentrum met een beperkte ombudsfunctie;
- b) ondersteuning verlenen aan alle mogelijke sociaal-culturele en educatieve samenwerkingsverbanden;
- c) op verzoek ondersteuning verlenen m.b.t. de aangelegenheden bedoeld in art. 4, 1e tot en met 17e, van de bijzondere wet van 8 augustus 1980 tot hervorming der instellingen;
- d) de Vlaamse belangen in de regio behartigen;
- e) de integratie van anderstaligen bevorderen;
- f) de culturele en andere infrastructuur als gemeenschapscentra beheren, overeenkomstig de bepalingen van dit decreet.

Het decreet van 7 mei 2004 nam de missie en doelstellingen onveranderd over.

4. de strategische doelstellingen

Op 8 juli 2005 sloten de Vlaamse Gemeenschap, de provincie Vlaams-Brabant en vzw 'de Rand' een beheersovereenkomst. Daarin zijn de strategische doelstellingen opgesomd die 'de Rand' moet realiseren.

- een complementair en gediversifieerd aanbod op maat binnen de vrijetijdssfeer ondersteunen en organiseren via de gemeenschapscentra
- het Nederlandstalige gemeenschapsleven en de maatschappelijke participatie bevorderen
- een gericht informatiebeleid voeren
- acties ondersteunen en coördineren, gericht op een positieve beeldvorming van Vlaanderen en op het versterken van de positie van het Nederlands
- partner zijn voor de Vlaamse regering, de provincie Vlaams-Brabant en de gemeenten bij het uitvoeren van het specifieke beleid voor de Vlaamse rand
- een advies- en signaalfunctie vervullen voor de Vlaamse Gemeenschap, via de minister bevoegd voor de coördinatie van het beleid in de Vlaamse rand en naar de provincie Vlaams-Brabant, via de gedeputeerde bevoegd voor 'Vlaams karakter'
- de Vlaamse belangen in de regio behartigen
- de integratie van anderstaligen bevorderen
- fungeren als documentatie- en informatiecentrum met een beperkte ombudsfunctie

De beheersovereenkomst bepaalt ook dat specifieke opdrachten op vraag van beide of een van beide overheden moeten worden gerealiseerd.

De opdrachten die de Vlaamse Gemeenschap 'de Rand' heeft toevertrouwd, hebben betrekking op:

- de sportondersteuning in de zes faciliteitengemeenten
- het culturele luik van het Bruegelproject
- het mee beheren van de vzw Museum Felix De Boeck
- het subsidiëren van de culturele raden in de zes

Voor de provincie zijn de specifieke accenten:

- meewerken aan taalpromotieactiviteiten
- uitbouwen van gemeenschapscentra tot informatieloketten
- geven van informatie over huisvestingsmogelijkheden
- actief meewerken aan Vlabra'ccent

Beide overheden focussen bovendien nog op:

- de ondersteuning met betrekking tot de jeugdbeleidsplannen
- de uitgave van gemeenschapskranten en RandKrant
- de ondersteuning van de Conferentie van Vlaamse mandatarissen

In de loop van 2007 werden voorbereidende gesprekken gevoerd om de beheersovereenkomst te actualiseren. Binnen de terminologie van Beter Bestuurlijk Beleid wordt het trouwens een 'samenwerkingsovereenkomst'. Die zal begin 2008 ter goedkeuring worden voorgelegd aan de Vlaamse regering en de deputatie.

V. de specifieke werking in de zes: eerstelijnswerk

1. waarom een specifiek beleid voor de zes?

In de Vlaamse rand zijn de zes faciliteitengemeenten het meest kwetsbaar wat betreft het behoud van het Nederlandstalige karakter. Het bestaan van faciliteiten is op zich een factor die anderstaligen drijft om zich in die gemeenten te vestigen. Een andere oorzaak in het zeer Vlaanderenonvriendelijk beleid van in hoofdzaak francofiële gemeentebesturen. Heel wat mogelijkheden qua beleid op het vlak van cultuur, jeugd en sport, aangereikt door de Vlaamse Gemeenschap en de provincie Vlaams-Brabant, worden bewust genegeerd.

Geen wonder dat de Vlaamse regering in de jaren '70 en '80 het heft in eigen handen nam en cultuurcentra tot stand bracht in de zes en in Jezus-Eik. Die centra worden nu beheerd door vzw 'de Rand'.

Vzw 'de Rand' vervult dus een aantal taken op het vlak van cultuur, jeugd, sport en informatie, die normaliter tot de gemeentelijke opdrachten behoren. Zij doet dat vanuit een Nederlandstalige profilering maar met een open ingesteldheid naar anderstaligen, vanuit een perspectief van gemeenschapsvorming.

2. gemeenschapscentra als ankerpunt

In de zes houden de gemeenschapscentra, begeleid door de programmeringscommissies, de vinger aan de pols. Ze zijn alert voor wat er sociaal-cultureel leeft en spelen er maximaal op in. Waar mogelijk worden dwarsverbanden gelegd met andere actoren op het sociaal-cultureel vlak: scholen, internationale scholen, academies, bibliotheek, Vlaamse verenigingen, internationale en anderstalige verenigingen, speelpleinwerking, jeugdwerk, jeugdhuis, sportverenigingen, welzijnswerk, OCMW. Die gemeenschapsopbouwende ingesteldheid wordt gecommuniceerd via de gemeenschapskranten die bus aan bus worden verdeeld.

Elk gemeenschapscentrum heeft in 2007 een eigen cultureel aanbod, dat nauw aansluit bij de interesses van de lokale bevolking. Het programma heeft oog voor jong en oud en voor diverse artistieke genres. Het programma valoriseert de infrastructuur en

beantwoordt aan het verwachtingspatroon van de bezoekers van het centrum inzake profiel en omvang van de culturele invulling. Het programma wordt jaarlijks via een gezamenlijke seizoensbrochure gepromoot, met aantrekkelijke abonnementsformules. Die abonnementen worden ook vaak subregionaal uitgewerkt in samenwerking met andere gemeentelijke cultuur- en gemeenschapscentra.

De gemeenschapscentra participeren actief in het samenwerkingsplatform Vlabra'ccent en de website Applaus, met het oog op afspraken en met afstemming van profiel, promotie en programmering op andere Vlaams-Brabantse cultuur- en gemeenschapscentra. Waar relevant wordt ook een schoolprogrammering aangeboden.

Aan de loketten van de gemeenschapscentra kunnen bezoekers een ruime waaier aan informatie krijgen over het vrijetijds- en toeristische aanbod in de regio.

Bijlage 1 coördinaten gemeenschapscentra

Bijlage 2 eigen podiumprogrammering

Bijlage 3 deelname eigen podiumprogrammering per genre en/of per centrum

Bijlage 4 bezoekers

Bijlage 5 schoolvoorstellingen & workshops

Bijlage 6 zaalverhuur

Bijlage 7 financiële opbrengsten centra

3. de Boesdaalhoeve in Sint-Genesius-Rode

 De Boesdaalhoeve bereikt tijdens haar tiende werkjaar haar kruissnelheid: zowel voorstellingen, ticketverkoop, zaalgebruik als andere activiteiten stijgen sterk nu de uitbating van het centrum exclusief aan 'de Rand' toegewezen is.

Naast de eigen initiatieven zorgen interessante samenwerkingen voor succes: zo bundelen GC de Moelie, CC de Meent en GC de Boesdaalhoeve aan het begin van het seizoen 2007-2008 hun programmering in een gemeenschappelijk 'Buurtabonnement'. De vereende krachten resulteren in een goede ticketverkoop en een duidelijke boodschap voor het publiek dat vlak bij de deur kan deelnemen aan een divers en rijk cultuuraanbod. Het abonnement zal in de toekomst verdere nauwe samenwerking tussen de drie centra in de hand werken.

De relatie met de Orfeusacademie van Alseberg (die klassiek ballet, notenleer en piano in de hoeve aanbiedt) is versterkt sinds het gemeenschapscentrum over een vleugelpiano in de graanzolder beschikt. Anderzijds kan het centrum de graanzolder nu ook gebruiken voor programmering, naast de theaterzaal. De Boesdaalhoeve werkt 'extra muros' en trekt naar de jaar- en kerstmarkt en naar het dienstencentrum De Boomgaard waar de senioren van zanger Garry Hagger kunnen genieten. Samen met de Culturele Raad Rode wordt de 11 juliviering met traditionele receptie een succes: lokale zangers nemen het initiatief om, onder leiding van pianist Mike Elburgh, een zangavond met meezingers voor te bereiden. De formule slaat aan en zal in 2008 herhaald worden.

Tien jaar de Boesdaalhoeve betekent een heel week-end (19, 20 en 21 oktober) feesten. De rijke geschiedenis van het centrum vormt het onderwerp van een historische tentoonstelling waarbij veel Rodenaren

beelden uit hun jeugd terugzien. Een korte film laat de laatste bewoners van de Boesdaalhoeve aan het woord. Het uitverkochte bruegeliaans buffet, de feestzitting en de kindernamiddag zorgen voor een overrompeling: de ideale gelegenheid voor Rodenaren om elkaar te treffen en het centrum nog beter te leren kennen. De rest van het jaar zijn er infoavonden. Het politieke debat tussen kopstukken Bart De Wever, Herman Van Rompuy, Luc Van Biesen, Geert Lambert en Hans Bonte trekt de meeste aandacht. Politiek boeit de Rodenaar. Een propvolle en kritische zaal is getuige van een geanimeerde gespreksavond, in goede banen geleid door Siegfried Bracke.

Enkele vaste partners van het centrum vieren ook feest. Vakantiegenoegens Rode organiseert in het mooie Boesdaalpark voor de tiende keer een kampeerweek-end tijdens het Gordelweekend. De vijfde verjaardag van de familiale folkhappening Folkin'Ro (een samenwerking van jeugdhuis Animoro, de cultuurraad en de Boesdaalhoeve) op 11 augustus is meteen het hoogtepunt van de zomer met kindersanimatie en muzikale ontdekkingen zoals de Deense groep Instinkt

Tien jaar de Boesdaalhoeve

Folkin'Ro

Folkin'Ro

en klassieker Bart Peeters. Naast al het feesten zorgt de klassieke werking voor een goedgevuld jaar: 'grote namen' worden gestrikt in try-outvorm en zijn in een mum van tijd uitverkocht. Spring betovert de allerkleinsten en Wouter Deprez oogst succes met een sterk theatrale en humoristische voorstelling. Daarnaast is er nog een waaier aan activiteiten, met de nadruk op humor en muziek, zoals Raymond van het Groenewoud en Hans De Booi. Dans krijgt zijn plaats dankzij de drie actieve dansverenigingen en het Boombal. Lokale verenigingen vinden steeds meer hun weg naar het centrum.

Ook voor de jeugd is de Boesdaalhoeve een klassieke trekpleister. De Rodense vereniging Het Kinderuur organiseert al jaren een sinterklaasvoorstelling en speelt drie keer voor een enthousiast publiek. De kinderen kunnen zelf creatief aan de slag, want het Centrum Voor Jonge Mensen organiseert wekelijks ateliers voor twee leeftijdsgroepen. De deelname hieraan blijft stijgen. Daarnaast richt 'de Rand' een zomerse taalstage voor kleuters in, die zoveel suc-

ces kent, dat een extra groep noodzakelijk is. Ouders erkennen de voordelen van kennis van het Nederlands voor hun kinderen. De familievoorstellingen, voornamelijk gericht op kleuters, op zondagnamiddag, zijn vaste afspraken. Nieuw dit jaar is De Puzzel (een samenwerking tussen alle instellingen die bij het opgroeien en opvoeden van kinderen betrokken zijn, zoals onderwijs, sport, cultuur en welzijn). De Puzzel organiseert twee druk bijgewoonde infoavonden in verschillende talen. De bibliotheek of de scholen krijgen jaarlijks cultureel bezoek tijdens het project Jeugdboekenweek. Daarnaast komen de scholen, met voorrang voor die van Rode, regelmatig over de vloer voor een schoolvoorstelling. Op sportief vlak wordt meegewerkt aan initiatieven zoals Het Sportlint van Bloso en de zwemmarathon ten voordele van de lokale vzw Baobab. Ten slotte organiseert de regionale televisiezender Ring-tv zijn jaarlijkse Dag van de Kijker in de Boesdaalhoeve. Een kans voor de bewoners uit de hele Vlaamse rand om Sint-Genesius-Rode en het centrum te ontdekken!

4. de Kam in Wezembeek-Oppem

De eigen programmering van de Kam komt tot stand in nauwe samenspraak met de programmeringscommissie. Door het grote aantal internationalen en anderstaligen in de regio in het algemeen en in de gemeente in het

bijzonder, ligt het hoofdaccent van de programmering op muziek. Muziek overstijgt alle taal- en cultuurbarrières. De Kam blijft trouw aan drie items, die steeds terug te vinden zijn: een toneelavond (ditmaal 't Arsenal met het ludieke stuk 'De Garage'), het traditionele eindejaarsconcert, waarin het Nederlandstalige lied centraal staat (Vlaamse zanger Zjef Vanuytsel, die in de druivenstreek woont, trad desondanks voor het eerst op in de Kam) en een concert dat een welbepaalde muziekstijl, meestal gebracht door een internationale artiest of groep, extra in de kijker plaatst. Deze keer was het de beurt aan de wat merkwaardige, maar zeer dansbare zydeco, gebracht door de The River Zydeco Band uit Nederland.

Sinds de Kam over een 35 mm-projector beschikt, speelt een meer actuele filmprogrammering beter in op de wensen en behoeften van het groeiende aantal film liefhebbers. Niet alleen jongeren, ook heel wat internationalen hebben via de film de weg naar de Kam gevonden. Via de KamKlub worden vijf freepodia-activiteiten georganiseerd. Door het stimuleren van de muzikale creativiteit tracht de Kam Vlamingen en internationalen dichter bij elkaar te brengen.

Samen met de cultuurraad worden volgens traditie het Europees Feest (ditmaal met partnerland Luxemburg), een zeer geslaagde Vlaamse week met als publiekstrekkingen Alex Agnew en een groot volksfeest met vuurwerk, de Gordel en de Herfstfeesten georganiseerd. Naast deze jaarlijks terugkerende evenementen is er in samenwerking met de cultuurraad het fel gesmaakte concert Daddy's Darlings & The Big Bang Boys. Het talrijk opgekomen publiek beleeft met dat concert de swing en boogiewoogiemuziek van de jaren veertig.

Met CC De Ploter (Ternat) en CC De Borre organiseert de Kam voor de vijfde maal het kleinschalige festival 'Bewogen Figuren', met o.m. een figurenvoorstelling voor peuters en een voorstelling voor volwassenen van het Australische Stuffed Puppet Theatre.

Nieuw is het samenwerkingsproject tussen het Davidsfonds, het Vermeylenfonds, de Kam en de vormingsorganisatie Arch'educ. Een lezingenreeks van zes avonden start op. Elke lezing behandelt een andere religie of levensbeschouwing. Een kennismaking met de islam, het jodendom, het boeddhisme, het vrijzinnig humanisme, het spiritueel agnosticisme of de baptistengemeenschap.

Een ander geslaagd samenwerkingsinitiatief is de informatieve tentoonstelling, opgezet in samenwerking met Vlabinvest, alsook een informatieavond over het huidige aanbod, de voorwaarden en de toekomstplannen van Vlabinvest in het algemeen en in Wezembeek-Oppem in het bijzonder.

Dankzij de bijkomende publicatie Nachtvluucht, met de Lijsterbes en CC Tervuren, wordt een extra stimulans gegeven inzake verkoop van tickets en abonnementen. De publicatie is bus aan bus verspreid in Tervuren, Wezembeek-Oppem, Kraainem en Zaventem.

festival 'Bewogen Figuren'

5. de Lijsterbes in Kraainem

2007 betekent voor de Lijsterbes op veel vlakken een bevestiging van de door de jaren heen opgebouwde werking. Zo zorgt de traditionele samenwerking met lokale actoren voor een stijgend aantal bezoekers. De

Griezelwandeling die met spelersgroep De Zonderlingen en met andere verenigingen uit de jeugd-, sport- en cultuurraad wordt georganiseerd, is een echte voltreffer. De nieuwjaarsreceptie en de 11 juliviering die door zowel de cultuurraad als de programmeringscommissie worden gedragen, zijn organisaties van hoge kwaliteit en trekken veel volk. Er zijn ook nieuwe initiatieven zoals de rock-'n-rollavond i.s.m. Muziek & Beweging, die meteen een grote opkomst kent. De kinderateliers, ondertussen een vaste waarde op woensdagnamiddag, mogen op het enthousiasme van de deelnemende kleuters rekenen. De polyvalente zaal oefent een enorme aantrekkingskracht uit op verenigingen, zowel plaatselijk als regionaal. Het Sint-Jozefcollege en het Mater Dei Instituut brengen

voor het eerst hun schooltheater in de Lijsterbes. Nieuwe internationale verenigingen vinden hun weg naar het centrum, dat kan blijven rekenen op de aanwezigheid van plaatselijke en internationale verenigingen.

Voor het eerst pakt de Lijsterbes uit met een volwaardige schoolprogrammering. Een schot in de roos, mede dankzij het samenwerkingsverband met CC Den Blank dat een brochure verspreidt in de hele regio en waar o.m. het aanbod van de Lijsterbes in opgenomen is. De aanwezigheid van de leerlingen van de Nederlandstalige Gemeentelijke Basisschool van Kraainem op de schoolvoorstellingen betekent een intensivering van de bestaande samenwerking met de school, waar het jaarlijkse carnavalsbal al eerder een resultaat van was.

In september neemt Sam Custers als centrumverantwoordelijke de fakkel over van Hilde Weygaerts. Hij creëert met de programmeringscommissie een

schoolprogramma

carnavalsbal

elektronische nieuwsbrief. Daarin worden de podiumprogrammering en andere activiteiten gerelateerd aan het gemeenschapsleven in Kraainem aangekondigd. De programmering, die in nauwe samenwerking met de programmeringscommissie ontstaat, is hoofdzakelijk geënt op muziek, omdat muziek universeel is en er rekening gehouden wordt met de hoge graad van anderstaligen in Kraainem. Het traditionele kerstconcert steekt in een nieuw, zuiders jasje: de aanwezigen genieten van flamenco geserveerd met een glaasje sangria. De traditionele gedichtendag wordt volledig ingevuld door de Kraainemse

spelersgroep De Zonderlingen die (met nog twee andere producties in 2007) uitgroeien tot een vaste waarde.

Het abonnement Nachtvluucht, een samenwerking met de Kam en CC Tervuren, wordt gelanceerd bij het begin van het seizoen en valt in elke bus van de deelnemende gemeenten en Zaventem. Het initiatief zal volgend seizoen een vervolg kennen, omdat het bewezen heeft dat er dankzij regiowerking een veel groter publiek bereikt wordt.

6. de Moelie in Linkebeek

Jaarlijks streeft de Moelie naar een gevarieerd aanbod dat zowel ouderen als jongeren uit alle lagen van de bevolking aantrekt. In 2007 ligt de nadruk, anders dan voordien, op humor en theater. De troeven van de kleine, maar gezellige polyvalente zaal komen beter tot uiting in meer intieme genres. CC de Meent, de Boesdaalhoeve en de Moelie bundelen hun krachten en geven samen een seizoensbrochure 'Buurtabonnement' uit. Een win-winoperatie voor alle drie. In de Moelie staan drie succesvolle tentoonstellingen: het Chupaproject van Jan Van Laet - ex-gitarist van Mama's Jasje - combineert een expo van schilderijen met een caféoptreden, de tentoonstelling patchwork en de jaarlijkse groepstentoonstelling ter gelegenheid van de kermis in Linkebeek. Kunstenaars kiezen hiervoor oude foto's van Linkebeek en maken er een hedendaagse weergave van. Zo ontstaat een beeld van 'Linkebeek, vroeger én nu'. Samen met Gemeentelijk Basisschool Linkebeek programmeert de Moelie jaarlijks familievoorstellingen op woensdagnamiddag.

Het is de bedoeling om, aanvullend op de schoolprogrammering, ontspannende voorstellingen aan te bieden aan kinderen tussen 4 en 8 jaar, een doelgroep waarvoor er nog geen al te groot aanbod bestaat. Tijdens de herfstvakantie zijn er creatieve workshops met o.a. circustechnieken, keramiekatelier, filmpjes maken, schilderen en knutselen. De schoolprogrammering van het centrum richt zich al jaren op kleuters en leerlingen van het lager onderwijs van Linkebeek, Drogenbos en Ukkel. Nieuw is om elk schooljaar één voorstelling te programmeren voor leerlingen uit het Franstalig onderwijs.

De samenwerking van de Moelie met de cultuurraad van Linkebeek is structureel ingebed in de werking. De drie belangrijkste projecten dit jaar zijn: de derde editie van de Zeepkistenrace in mei, de derde editie van Open Tuinen in juni en de traditionele fakkeltocht en eindejaarsreceptie in december. Opvallend was het tevredenheidsonderzoek bij verenigingen, naar aanleiding van de toch wel tegenvallende gemeenteraadsverkiezingen. Het blijkt

dat de werking van de cultuurraad en het centrum zeer gewaardeerd wordt.

In augustus starten nieuwe uitbaters in het café. De samenwerking tussen centrum en café neemt weer toe dankzij caféoptredens, recepties of de quiz en de kunstkerstmarkt. Nieuw is eveneens de samenwerking met Arch'educ: de basis voor de cursus 'computerlessen voor bejaarden' in het voorjaar 2008 is gelegd. Ook kunstkring VRAK (Vlaamse Amateurkunstenaars uit de Rand) vindt zijn weg naar de Moelie en trekt een totaal nieuw publiek aan.

Via het project Jeulink ondersteunt de Moelie de jeugdwerking. Muziekoptredens, het kickertoernooi en de paintballactiviteit trekken veel volk. Daarom wordt er beslist zich meer toe te spitsen op éénmalige aantrekkelijke activiteiten. Op 3 februari start het derde vrij danspodium Dansfreakz met maar liefst 23 deelnemende groepen (en niet minder dan 51 kinderen). Ook de opkomst van de toeschouwers is overweldigend! Voor anderstalige kinderen zijn er in augustus de creatieve taalstages i.s.m. Ratjetoe (Panta Rhei). Samen met de sportregio Zuidwest Rand wordt op 3 juni 'Kijk! Ik Fiets!' op touw gezet op de speelplaats van de gemeenteschool. Na twee uren begeleiding kunnen de kids volledig zelfstandig fietsen. Op 1 september wordt de controlepost van de Gordel omgebouwd tot een spectaculaire attractie. De klassieke survivalrun maakt plaats voor een deathride, een klimmuur, de speleobox, spacebikes en een rodeostier, alles tot in de puntjes verzorgd door de vereniging Teek-it-iezie. Een echte adrenalinestoot, waar de 2.871 voorbijkomende gordelaars actief of

passief van genieten. Ten slotte organiseert het sportoverleg Linkebeek op 29 september een heuse sportdegustatie met gratis initiaties rope-skiing, schermen en yoga.

In het kader van 'Kom Op Tegen Kanker' verkoopt de Moelie 280 boompakketten en wordt zo 'eigenaar' van een perceel 'Linkebeek' in het Hallerbos. Op 6 mei racen opnieuw 17 zeepkisten voor de overwinning. Ook Franstaligen doen mee, in een zeepkist of als toeschouwer! De aangepaste muziek, een heuse commentator en cateringstands trekken meer dan 450 mensen.

Op 17 juni start de derde editie van 'Open Tuinen', een samenwerking van de cultuurraad, de Moelie, Huis Lismonde en medewerkers uit de Franstalige gemeenschap. Eenentwintig eigenaars stellen hun tuin open voor het publiek. Het is hartverwarmend om vast te stellen hoe mensen uit beide taalgemeenschappen bij elkaar op bezoek gaan en keuvelen alsof er in Linkebeek nooit sprake is geweest van communautaire problemen.

Ook de 10-delige initiatie cursus salsa trekt een heel nieuw publiek. De studiedag 'Linkebeek' van de toeristische organisatie Zenne, Zuun en Zoniën op 6 oktober kan op groot enthousiasme rekenen bij de deelnemers. Voor de Moelie is hier zeker een interessante rol weggelegd: natuurschoon is een troef die veel wandelaars naar de gemeente kan lokken. In 2008 zal de Moelie de kaart 'toerisme' zeker verder trekken dankzij een samenwerking met de gemeente. In sjoenke start een wandelrubriek.

de Gordel

zeepkistenrace

7. de Muse in Drogenbos

 Eind juni opent het zevende gemeenschapscentrum van 'de Rand', de Muse, officieel zijn deuren. Begin 2007 wordt er nog koortsachtig gewerkt aan de renovatie van het pand, dat oorspronkelijk gebouwd was als conciërgewoning van het Museum Felix De Boeck. De inhuldiging van de Muse heeft plaats in de tuin van het Museum De Boeck. Dit illustreert wonderwel de netwerking die de centra van 'de Rand' voortdurend met externe partners nastreven. Plaatselijke verenigingen en artiesten geven het beste van zichzelf en in het museum speelt een film over het verenigingsleven en de cultuurraad in Drogenbos.

In september is de Muse volledig operationeel. Patricia Motten, onthaalmedewerkster, start in het kantoor op het gelijkvloers. Het centrum beschikt verder over een inkomhal en een sanitair gedeelte, twee mooie vergaderlokalen en een knap ingerichte keuken. De infrastructuur is niet groot, maar gezellig

en leent zich voortreffelijk voor vergaderingen, cursussen of als hobbyruimte.

Verenigingen van de cultuurraad, de KAV, Ziekenzorg en de redactieraad van gemeenschapskrant 'de kaaskrabber' vinden er al snel hun weg naar toe. Het centrum is niet geschikt om een eigen programmering uit te bouwen. De nadruk van de werking ligt dan ook op de logistieke ondersteuning van het verenigingsleven en het aanbieden van lokalen.

In de loop van 2008 zal de dienstverlening van de Muse aan het verenigingsleven en aan particuliere initiatieven worden uitgebouwd. Ook het goede nabuurschap met het Museum De Boeck zal uitgediept worden. Ondanks haar kleinschaligheid is de Muse een belangrijk ankerpunt voor de Nederlandstalige bevolking van Drogenbos en omgeving. Dankzij dit zevende centrum kan 'de Rand' zijn missie nu ook volwaardig verwezenlijken in Drogenbos.

feestelijke opening

8. de Zandloper in Wemmel

RIn zijn programma blijft de Zandloper de klemtoon leggen op muziek, cabaret, comedy en film voor een breed publiek. Bekende gezichten zoals An Nelissen, Els De Schepper of Kommil Foo, dichtbij, in een huis van vertrouwen. Dit jaar blaast het centrum twintig kaarsjes uit en dat wordt symbolisch gevierd met de voorstelling Jukebox 2000, die dan ook het hoogste percentage abonneetickets van het najaar (48 %) haalt. De Zandloper wil uitdrukkelijk een centrum voor families zijn, met jeugdfilms, familievoorstellingen en andere activiteiten voor kinderen en hun ouders. Voorbeelden hiervan zijn de activiteiten van Mogen Doen vzw, taalstages, jeugdfilms en familievoorstellingen of de cursusreeks over kinderen en opvoeding. Het muziekprogramma wordt opnieuw aangevuld met het HHfestival tijdens de jaarmarkt in Wemmel.

20 j.!

Ondanks het weer, dat iedereen parten speelt, staat bij de hoofdact 'Les Truttet' het plein helemaal vol! Wordt vervolgd. Ook buitenshuis is het concert van het Ensor Strijkkwartet in het Sint Jan Baptistkerkje in Ossel.

Vanuit de programmeringscommissie werkt de filmadviesgroep aan een mooi samenhangend filmprogramma en aan de promotie. Voor de kinderen van de Wemmelse speelpleinwerkingen en opvanginitiatieven organiseert de gemeentelijke jeugddienst samen met de Zandloper zes bijzondere filmnamiddagen. Omdat een 300-tal kinderen deelnemen, zal de samenwerking naar alle waarschijnlijkheid in de zomer van 2008 voortgezet worden. Onder de noemer 'Kinderkost' werken CC's en GC's van de regio Noordrand al langer samen met de plaatselijke Gezinsbondafdelingen voor het omkaderen van familievoorstellingen. Kinderen zijn voor of na een voorstelling actief bezig (ze knutselen, krijgen opdrachten, volgen een hindernissenparcours) rond het thema van de voorstelling. Op die manier krijgen ouders en kinderen en leuke in- of uitleiding bij hun theaterbezoek. 2007 betekent ook het achtste seizoen van 'Tweetakt', de samenwerking tussen de Zandloper en CC Strombeek voor schoolprogrammering. Kwalitatief hoogstaande jeugdvoorstellingen worden aangevuld met een uitgebreide selectie hedendaagse films, workshops en tentoonstellingsprojecten. Er wordt een verscheiden aanbod uitgewerkt voor een doelpubliek van kleuters tot en met de derde graad van het secundair onderwijs.

De Zandloper werkt nauw samen met de verenigingen. Die samenwerking functioneert in beide richtingen: verenigingen vragen om samenwerking voor activiteiten die zij organiseren en de Zandloper betreft verenigingen bij eigen activiteiten. 'Nonkel

Gaston' van toneelkring Pokus Pats, 'De 3 musketiers' van De Pieterman en 'De Woonkamer' van Pokus Pats krijgen ondersteuning voor hun ticketverkoop dankzij de opname in de seizoensbrochure. Dat versterkt het prestige van de activiteiten, het stimuleert de publieksoptocht en is voor de vrijwilligers een echte opsteker. Het Festival van Vlaanderen komt ook opnieuw langs in de Zandloper. Het concert van Bluesette wordt grotendeels verzorgd door muzikanten van de plaatselijke fanfare. Tijdens het Boombal baat de Wemmelse Chiro de drankstand uit. De verenigingsquiz, de 11 juliviering en het seniorenfeest zijn ook voorbeelden van zo'n samenwerkingen. Met de Vlabra'ccent regio Noordrand wordt het seizoensprogramma afgestemd en er verschijnt een tweede editie van de gezamenlijke brochure. De Zandloper trekt dit project opnieuw en het resultaat wordt goed onthaald. Het project 'GeBaar' wordt afgerond met een cursusreeks en een Boombal. Vaste partners zijn tolk Anneke Van Rode en de Federatie voor Vlaamse Doven Organisaties. GeBaar staat inhoudelijk (artistiek, expertiseopbouw) sterk en krijgt enthousiaste reacties van publiek en pers. De combinatie van het Boombal met gebarentaal is een schot in de roos. In 2008 zullen bijgevolg opnieuw voorstellingen met gebarentaal op het programma staan. Ook het vormingsaanbod in samenwerking met o.m. Arch'educ en Meviza wordt voortgezet. Lessen Nederlands en een conversatiegroep zijn intussen een evidentie.

Helemaal nieuw in de Zandloper is de repetitieruimte 'Soundbak'. De opening ervan krijgt aardig wat lokale en regionale pers aandacht. De uitbating moet in 2008 op kruissnelheid komen. De Soundbak is, naast het antwoord op een reële behoefte, een kapstok om een nieuwer, jonger publiek aan te trekken. Ten slotte start een publieksonderzoek in samenwerking met een thesisstudente van de VUB en de Wetenschapswinkel. Het resultaat zal bekend zijn in de loop van 2008. De programmeringscommissie van de Zandloper is vernieuwd. Het resultaat is een verjongde en (qua achtergrond van de leden) verbrede commissie, die samen met de centrumverantwoordelijke werkt aan een lange termijnplanning tot 2013. Een gelijkaardige verjonging en vernieuwing werd ook doorgevoerd in de redactieraad van de gemeenschapskrant.

opening soundbak met Tom Troch en Gerrit De Cock

9. taallessen en conversatiegroepen in de zes

Er is een basisaanbod taallessen Nederlands in samenwerking met enkele CVO's (Centra voor Volwassenenonderwijs) in de faciliteitengemeenten. De CVO's staan in voor het lespakket. De cursisten komen via de les vaak een eerste keer in contact met het gemeenschapscentrum of het gemeenschapsleven in hun gemeente. Vzw 'de Rand' hoopt dat ze op die manier ook gemakkelijker hun weg vinden naar andere activiteiten. De stafmedewerker geeft informatie over het aanbod taallessen in de zes en verwijst door naar het Huis van het Nederlands.

De cursussen niveau 1 (of 1.1), niveau 2 (of 1.2) en niveau 3 (of 2.1) worden georganiseerd in samenwerking met het CVO Tervuren-Hoeilaart, de GLTT (Sint-Genesius-Rode), CVO Taalleergangen (Strombeek-Bever) en het AVC (Meise).

Het CVO Tervuren-Hoeilaart organiseert tijdens het schooljaar 2007-2008 lessen voor niveau 1 en 2 in Kraainem (de Lijsterbes) en Wezembeek-Oppem (de Kam). In de Lijsterbes start ook een cursus niveau 3. Het personeel van de Kam en de stafmedewerker werken ook samen met het CVO voor de organisatie van een activiteit tijdens de projectweek (december) en voor het

beoordelen van de mondelinge examens in juni.

Het CVO-GLTT organiseert de taallessen in Linkebeek (de Moelie) en Drogenbos (Nederlandstalige basisschool). De gemeente Drogenbos stelt de klaslokalen gratis ter beschikking.

In 2007-2008 is het aanbod in de Zandloper uitgebreid. Het CVO-Taalleergangen geeft - zoals vorig schooljaar - een avondcursus Nederlands voor beginners. Daarnaast biedt het AVC (Audiovisueel Centrum) nu ook een dagcursus voor beginners aan. Vzw 'de Rand', beide CVO's en het Huis van het Nederlands maken in februari afspraken over het aanbod van het daaropvolgende schooljaar.

Voor de versnelde cursus niveau 1 in de Kam (januari-juni) schreven 15 cursisten in. Bij het begin van het schooljaar 2007-2008 schreven in totaal 266 cursisten in voor een cursus Nederlands.

In Wemmel organiseert het Huis van het Nederlands elk jaar in samenwerking met 'de Rand', enkele CVO's en het Onthaalbureau informatie- en inschrijvingsdagen in januari en in augustus. Kandidaat-cursisten uit Wemmel kunnen daar informatie vragen over het lesaanbod in de regio en eventueel ook al een niveautest afleggen en inschrijven voor de cursus van hun keuze. In de andere centra van vzw 'de Rand'

waar taallessen plaatsvinden, gebeuren de inschrijvingen door het CVO (tijdens een inschrijvingsavond op de leslocatie of op het secretariaat van het CVO) of door het personeel van het gemeenschapscentrum. Dat hangt af van de afspraken daarover met de verschillende CVO's.

De stafmedewerker organiseert zelf ook drie conversatiegroepen (Kam-Lijsterbes-Zandloper) voor mensen die al lessen Nederlands gevolgd hebben in een CVO of CBE (Centrum voor Basiseducatie) of die op een andere manier al heel vlot Nederlands hebben leren spreken. Wie slaagt voor de toelatingstest van het Huis van het Nederlands, mag deelnemen. De deelnemers hebben inspraak in de gesprekstema's, die voorbereid worden door een vaste Nederlandstalige begeleider. Die begeleider zorgt ook voor het contact tussen vzw 'de Rand' en de deelnemers. Zo maken de begeleiders bijvoorbeeld reclame voor een aantal voorstellingen in de gemeenschapscentra. Een aantal culturele activiteiten en uitstappen zijn inbegrepen in het inschrijvingsgeld. Op die manier hoopt 'de Rand' de deelnemers nog meer met de Nederlandstalige cultuur (een van de meest gekozen thema's in de conversatiegroepen) in contact

te brengen. Bij het begin van het schooljaar 2007-2008 schreven in totaal 25 mensen in voor een conversatiegroep. Omdat het de bedoeling is de deelnemers zoveel mogelijk aan het woord te laten, is er een maximum aantal deelnemers van 12 per groep.

Voor de promotie van de taalcursussen en de conversatiegroepen gaat 'de Rand' zo eenvormig mogelijk te werk (qua lay-out en wijze van verspreiden). Er zijn flyers voor de conversatiegroepen en drieluikfolders voor de taallessen. Ook op de website van 'de Rand', in de gemeenschapskranten en RandKrant of via het Huis van het Nederlands (en het gratis 0800-nummer) is informatie over het aanbod te vinden. De stafmedewerker coördineert het hele aanbod taallessen en conversatiegroepen van vzw 'de Rand' en krijgt daarbij inhoudelijke en praktische steun van de centrumverantwoordelijken en de onthaalmedewerkers. Het schooljaar wordt altijd afgesloten met een culturele activiteit, gevolgd door de attestuitreiking voor de cursisten en een receptie. In 2007 bezochten ongeveer 120 cursisten, docenten en andere gasten het Muziekinstrumentenmuseum in Brussel.

10. focus op jeugd

In de loop van het jaar 2007 zijn er bij 'de Rand' personeelsverschuivingen geweest, die er voor gezorgd hebben dat er eind 2007 maar 4 decentrale stafmedewerkers meer zijn. Daarvan werkt er één voltijds in Wemmel, één voltijds voor Sint-Genesius-Rode en Drogenbos samen, en werken er twee 4/5 medewerkers, in Wezembeek-Oppem en Linkebeek. In Kraainem worden de taken voor jeugd voorlopig door de centrumverantwoordelijke vervuld, tot er een nieuwe stafmedewerker gevonden wordt, die Wezembeek-Oppem en Kraainem voltijds zal combineren. De coaching van de ploeg gebeurt door de nieuwe centrale stafmedewerker jeugd en sport.

De stafmedewerkers ondersteunen de lokale jeugdwerkinitiatieven en stimuleren een kwalitatief jeugd(werk)aanbod in de gemeente. Verenigingen krijgen in eerste instantie advies en informatie bij hun eigen activiteiten en werking. De stafmedewerkers zijn als deskundige aanwezig bij de vergaderingen van de jeugdraden en bieden informatie, advies en administratieve ondersteuning. Voor activiteiten van de jeugdraad in samenwerking met het gemeenschapscentrum kunnen we ook inhoudelijke, promotionele, administratieve en logistieke steun bieden. De stafmedewerkers coördineren de opmaak van de jeugdwerkbeleidsplannen. In 2007 keurt de Vlaamse administratie de verantwoordingsnota's van elk van de zes door de Vlaamse administratie goed. De stafmedewerkers organiseren zelf ook activiteiten en projecten voor kinderen en jongeren. Afhankelijk van de activiteit of het project kan dat in samenwerking zijn met jeugddiensten uit buurgemeenten,

welzijnsorganisaties, culturele centra of sportdiensten. Op die manier worden bruggen geslagen om lokale initiatieven optimale slaagkansen te geven.

Het blijft moeilijk voor de speelpleinen in de zes om in een meertalige context een kwalitatief aanbod voor Nederlandstaligen te verzorgen en uit te bouwen. De samenwerking tussen de speelpleinen van Drogenbos, Kraainem, Wemmel en de Vlaamse Dienst Speelpleinwerk en vzw 'de Rand' wordt dan ook verder uitgebouwd. Ook het speelplein van Wezembeek-Oppem wordt betrokken. Vzw 'de Rand' heeft in de samenwerking een adviserende, logistieke en administratieve rol en staat in voor het beheer, onderhoud en vervoer van het gezamenlijke spelmateriaal. Ook komt 'de Rand' tegemoet in de kosten voor de vorming van animatoren om zo de speelpleinwerking te optimaliseren. Tijdens het intergemeentelijk speelpleinoverleg 'de Rand' wisselen we informatie uit en maken we praktische afspraken.

De jeugdnieuwsbrief 'Op 't randje' verschijnt tweemaandelijks als e-zine. Doel van deze nieuwsbrief is in eerste instantie verantwoordelijken van jeugd(werk) initiatieven, partners en geïnteresseerden te informeren over vorming, regelgeving en over jeugd(werk) beleid, en ook om een informatiekanaal te zijn voor en door jongeren. Op het einde van 2007 komt 'Op 't randje' in 258 mailboxen terecht.

De Wemmelse jeugdraad kan rekenen op de steun van 'de Rand' en de Nederlandse culturele raad Wemmel voor het uitbaten van jeugdcentrum Villa 3s.

Bijlage 8 werkgroep jeugd

11. focus op sport

In 2007 ondersteunt 'de Rand' de Nederlandstalige sportclubs in de zes gemeenten met bijzonder taalstatuut voor het laatste jaar rechtstreeks. Op 1 januari 2008 treedt namelijk het nieuwe decreet over de subsidiëring van gemeente- en provinciebesturen en de Vlaamse Gemeenschapscommissie voor het voeren van een Sport voor Allen-beleid, in werking. Als de gemeente geen sportbeleidsplan indient, kunnen de verenigingen een verenigingssportbeleidsplan voorbereiden om zo toch financiële ondersteuning te ontvangen (80 % van wat gemeenten krijgen). Dankzij inspanningen van de sportoverlegorganen en van 'de Rand' gaat de Vlaamse Gemeenschap toch de resterende 20 % toekennen voor professionele ondersteuning of structurele samenwerkingen met besturen of organisaties bij de uitwerking van het verenigingssportbeleidsplan. Daarvoor kan nog steeds een beroep gedaan worden op 'de Rand', maar in veel beperktere mate dan voorheen.

Het sportdossier van 'de Rand' werd behandeld door het departement Cultuur, Jeugd, Sport en Media, onder de bevoegdheid van minister Bert Anciaux. Voor 2007 bedraagt de projecttoelage 119.000 euro. Daarvoor wordt een ministerieel besluit opgemaakt en een reglement opgesteld voor de toekenning van middelen aan sportclubs, sportprojecten en nieuwe sportinitiatieven. De subsidie is opgedeeld in loonkosten, werkingskosten en eigen projecten van 'de Rand' en het ondersteuningsbudget voor de sportclubs en sportinitiatieven.

De volgende acties worden genomen in het kader van het sportondersteuningsbeleid:

- inhoudelijke, logistieke en promotionele ondersteuning van de sportoverlegorganen;
- organisatie van sportpromotieactiviteiten met overlegorganen en sportclubs;
- opvolging en organisatie van de Gordel;
- lid en medeorganisator zijn van activiteiten van provinciale sportregio's, betrokkenheid bij het provinciaal sportbeleid en promotievoering voor de provinciale sportactiviteiten;
- deelname aan de provinciale actie 'Vlaams-Brabant beweegt';
- uitbrengen van een sportnieuwsbrief, de Sportrand, met informatie over sportactiviteiten, bijscholing, sportbeleidsnieuws en andere relevante info voor sportverantwoordelijken in de zes. De Sportrand verschijnt tweemaandelijks, behalve in juli en augustus;
- uitvoeren van het sportondersteuningsreglement, opgesteld door de Vlaamse Gemeenschap en vzw 'de Rand' en de nodige administratie hieromtrent. Het reglement trekt 50.000 euro uit voor ondersteuning van de sportactoren in de zes (waarvan 20.000 euro voor projectwerking en 30.000 euro voor algemene werking). De verdeling van het budget blijft net als in 2006: werkingstoelage voor

de overlegorganen (3.600 euro), basisondersteuning van de lokale sportclubs (6.400 euro) en activiteitenondersteuning van de lokale sportclubs (20.000 euro). Voor activiteitenondersteuning komen de volgende elementen in aanmerking: aantal uren training in een gehuurde infrastructuur, promotiekosten en kosten voor vorming en bijscholing.

Bijzondere aandacht gaat uit naar het organiseren van sportprojecten en nieuwe sportinitiatieven om sport in de zes te stimuleren. Zowel overlegorganen als individuele sportverenigingen kunnen een projectaanvraag indienen. Prioriteit gaat naar projecten met een brede promotionele uitstraling van de sport, samenwerkingsverbanden met andere lokale organisaties of raden en doelgerichte projecten naar jongeren of naar anderstaligen. Bij een projectaanvraag moet altijd een begroting worden opgemaakt. De volgende kosten zijn aanvaardbaar voor subsidiëring via een projectaanvraag: organisatiekosten, promotiekosten, kosten voor beveiliging en kosten voor de huur van infrastructuur. In 2007 zijn 16 projecten betoelaagd voor een gezamenlijk bedrag van 16.341,69 euro.

Bijlage 9 sportprojecten

Bijlage 10 activiteitenondersteuning

12. de gemeenschapskranten

2007 is de eerste volledige jaargang in vier kleuren en met een nieuwe vormgeving. Na een aanpassingsperiode blijkt dit de juiste keuze. De tijdschriften worden er aantrekkelijker door.

De gemeenschapskranten besteden veel aandacht aan het plaatselijke nieuws en het verenigingsnieuws (518 artikels van de 906). Dat aandeel wisselt sterk van krant tot krant. Want hoewel de lay-out een zekere eenvormigheid nastreeft en de uitgangspunten uiteraard dezelfde zijn, zijn alle gemeenschapskranten toch anders samengesteld naargelang de accenten die de plaatselijke redacties leggen en de activiteiten die in de gemeenten gebeuren.

Van alle gemeenteraden in alle gemeenten wordt een verslag gepubliceerd. Door de heisa over de niet-benoeming van de burgemeesters zijn ze soms wat pittiger dan voorheen. Het dubbelinterview met de twee nieuwe Franstalige schepenen en twee nieuwe Nederlandstalige gemeenteraadsleden in uitgekamd is gedurfd en geslaagd.

Opvallende inhoudelijke nieuwigheden zijn de diepgravende interviews met artiesten die op de eigen podia staan. In deze man/vrouw achter de artiest kwamen o.a. Els De Schepper, Jo Lemaire, Axl Peleman, Zjef Vanuytsel, Bart Peeters, Karl Van-nieuwkerke en Vitalski aan bod. Enkele andere reeksen die vermeld moeten worden: dubbelinterviews in 'duel', bedrijven in beeld, architectuur in Wemmel, de gevolgen van het GEN in Linkebeek en Sint-Genesius-Rode, Kunstroute in Drogenbos.

In M/V van de maand kwamen o.a. professor Katlijn Malfliet, oud-kunstschaatster Joan Haanappel, radiomakers Paul Verdict en Michaël Robberechts en Mieke Schevelenbos van het BIVV aan bod.

Een extra nummer van de kaaskrabber verschijnt naar aanleiding van de officiële opening van GC de Muse. Deze 'special' bevat ook een voorstelling van alle actieve verenigingen in Drogenbos. In sjoenke worden alle sportverenigingen die aangesloten zijn bij het sportoverleg voorgesteld in een aparte katern. In de lijstberbes publiceert Philippe Raskin, Kraainemenaar en halve finalist van de Koningin Elisabethwedstrijd voor piano, een maandelijks column over zijn leven als pianist in het buitenland.

In alle gemeenschapskranten worden de plaatselijke medewerkers en de werking van het centrum voorgesteld. De inhoud van het rand-nieuws verschuift van een opsomming van gebeurtenissen naar langere interviews over een of twee onderwerpen. Zo staat in de nummers van oktober een alomtgeprezen interview met Els Witte over de evolutie van de faciliteitengemeenten. Nieuw vanaf november is de maandelijks cartoon 'De avonturen van Meneerke Vlaminck en Baron Jean-Jacques-de-Bourgeoisie-de-tralala'. Maar dé uitschieter is ongetwijfeld de cover van illustrator Tom Schamp voor de zandloper van april.

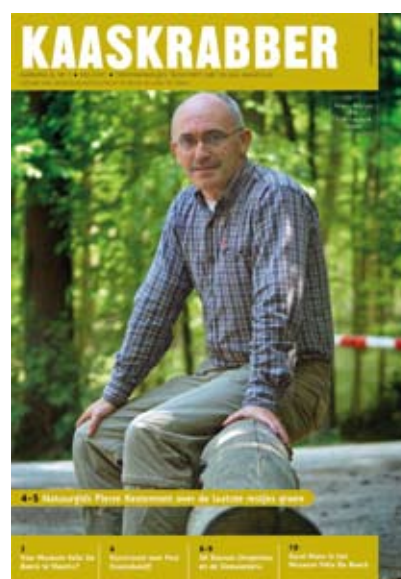
De gemeenschapskranten van vzw 'de Rand' worden maandelijks of tweemaandelijks (uitgezonderd juli en augustus) bezorgd in alle bussen van de gemeenten met bijzonder taalstatuut rond Brussel (Kraainem, Linkebeek, Sint-Genesius-Rode, Wemmel, Wezembeek-Oppem en Drogenbos (tweemaandelijks)). Mensen die buiten die gemeenten wonen, kunnen de gemeenschapskranten op aanvraag gratis toegestuurd krijgen.

In 2007 werden er in totaal 56 gemeenschapskranten of 906 bladzijden uitgegeven: buurten (Sint-Genesius-Rode) 168 blz., de kaaskrabber (Drogenbos) 92 blz., de lijstberbes (Kraainem) 150 blz., sjoenke (Linkebeek) 192 blz., uitgekamd (Wezembeek-Oppem) 148 blz., de zandloper (Wemmel) 156 blz. De totale oplage van alle gemeenschapskranten bedraagt op 31 december 36.500 exemplaren.

Elke gemeenschapskrant wordt samengesteld door een redactie van vrijwillige medewerkers, de centrumverantwoordelijke en de redacteur. Op 31 december werken er aan de zes gemeenschapskranten 38 redactieleden actief mee. De redacties van de zandloper en de lijstberbes zijn met succes vernieuwd en uitgebreid. Er wordt een beroep gedaan op 10 externe journalisten. Alle gemeenschapskranten kunnen ingekeken worden op www.derand.be.

Op een leerrijke discussievoormiddag met de verantwoordelijken van de Brusselse gemeenschapscentra op 14 juni worden de gemeenschapskranten van vzw 'de Rand' voorgesteld als een mogelijk voorbeeld van een plaatselijke uitgave waaraan de Brusselse gemeenschapscentra zich zouden kunnen spiegelen. Daarover verschijnt nadien een uitgebreid artikel in Zone 22 (juli-augustus 2007), het infoblad voor de 22 gemeenschapscentra in Brussel.

Bijlage 11 redacties

VI. de Bosuil in Jezus-Eik

Gemeenschapsvorming in Jezus-Eik (Overijse) verloopt anders dan in de andere centra van 'de Rand'. De gemeentelijke diensten van Overijse voorzien zelf in de ondersteuning van jeugd- en sportverenigingen en bieden via CC

Den Blank een ruime culturele programmering. Desondanks heeft de Bosuil een eigen en aanvullende reeks van diensten en activiteiten. Ondersteuning van het verenigingsleven blijft een prioriteit. Daarnaast zijn er eigen voorstellingen, tentoonstellingen, muzische vormingen, samenwerkingsprojecten met vertrouwde partners en taalactiviteiten.

Naar jaarlijkse gewoonte biedt de Bosuil een programma aan dat kadert in een jaarthema. Onder de paraplu 'Sterke vrouwen, breekbare mannen' wordt met behulp van meter Lieve Blancquaert het seizoen 2006-2007 afgerond. 'Rauw, Hees en Teder' is het thema van het seizoen 2007-2008 met Chris Lomme als meter. Het publiek wordt getraakteerd op elf voorstellingen muziek, poëzie, humor of theater. Die voorstellingen zijn opgenomen in de abonnementsformule van 'de Rand', maar ook in een abonnementsformule 'Druivenstreek' samen met het aanbod van de collega's uit Hoeilaart. De formule wordt sterk gesmaakt.

De Bosuil verwelkomt maar liefst 9 tentoonstellingen. De gerenommeerde fotografe Lieve Blancquaert brengt met 'Vrouw' het intimistische en authentieke levensportret van tien vrouwen. In het najaar bewijst

meter Lieve met haar portretten van Jezus-Eikenaren dat ze als geen ander kan luisteren naar de mensen die ze fotografeert en dat kan omzetten in een beeld. Een ander hoogtepunt is het levensverhaal van Anna Nys op doek, wiens tentoonstelling zelfs de aandacht trekt van de lokale media. In het kader van de Week van het Bos wordt via het diorama de bosbeheerder in beeld gebracht voor leerlingen van lager en kleuteronderwijs. FotoKlub Kreatief organiseert het inmiddels 19de fotosalon en verfraait de patio met portretten. Samen met Mooss vzw ontwikkelt de Bosuil een pakket muzische vorming voor het lager onderwijs. Met bijna 1.400 deelnemende leerlingen krijgt dat aanbod een duidelijke plaats in het gemeenschappelijke aanbod voor scholen uit de regio. Net als de avondvoorstellingen wordt het pakket muzische vorming met behulp van projectmiddelen van Vlabra'ccent bekendgemaakt in de hele regio.

Nog meer dan vroeger wil de Bosuil samenwerken met sociaal-culturele organisaties uit de regio. Doorheen de jaren ontstond een sterke relatie met diverse partners. Traditiegetrouw wordt het jaar ingezet met het dorpsfeest, in samenwerking met de dorpsraad waarop alle verenigingen uit Jezus-Eik zichzelf voorstellen. Okra is voor de derde keer partner in de organisatie van 'Lente in Wenen', een stijlvolle dansavond voor senioren. Het Bosuilteam staat opnieuw paraat bij de 27ste editie van de Gordel. De 29ste aflevering van Jazz Hoeilaart is sterk, mede dankzij de vlotte samenwerking met Muziekmozaïek. De Bosuil blijft stevast zijn steentje bijdragen aan de organisatie van

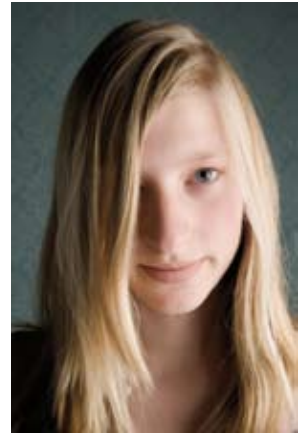

de Week van het Bos, samen met NGZ, Inverde en de gemeente Overijse. Bijna 1.300 leerlingen bezoeken het centrum. Ten slotte organiseert het centrum in samenwerking met de Gezinsbond een uitverkocht sinterklaasfeest.

Met het Babycafé en Café Combinne bereikt het centrum met succes een anderstalig publiek uit de regio. Onder deskundige begeleiding ontmoeten een groeiend aantal jonge moeders elkaar wekelijks in het Babycafé. Via Café Combinne komen anderstaligen tussen pot en pint in contact met de Nederlandse taal. De taalstages ten slotte zijn een ideale manier om kleuters tussen vier en zes op speelse wijze onder te dompelen in een taalbad.

Voor de talloze vrijwilligers en zeker voor de trouwe bezoekers verandert de Bosuil in 2007 van gezicht. De mensen aan het onthaal, twee techniekers en de centrumverantwoordelijke verlaten hun plek en maken plaats voor vers bloed. Gelukkig blijft de polyvalente poetsploeg op post om het nieuwe team te ondersteunen bij de overgang. De nieuwe ploeg heeft de interne organisatie opgefrist en ontwikkelt nieuwe instrumenten om de kwaliteit van de dienstverlening te meten en te optimaliseren.

portretten Lieve Bancaert

Sinterklaasfeest

VII. de werking in de hele regio: tweedelijnswerk

1. de positie van 'de Rand': het platform/partners

De plaats van vzw 'de Rand' in de 'brede rand' is compleet verschillend van die in de zes faciliteitengemeenten. In de zes vervult 'de Rand' een eerstelijnsrol op het vlak van cultuur, jeugd (en sport). Die werkerreinen worden in de 13 andere gemeenten voortreffelijk opgenomen door de gemeentebesturen, waardoor 'de Rand' daar een aanvullende rol speelt. In de brede rand is de vzw hét instrument waarmee de Vlaamse regering en de provincie Vlaams-Brabant hun randbeleid inzake gemeenschapsmateries in de praktijk brengen.

Het spreekt dan ook vanzelf dat vzw 'de Rand' actief participeert in het platform van gemeenten uit de rand, een overleg tussen politieke vertegenwoordigers

van de 19 gemeenten, die samen met de hogere overheden hun beleid Vlaams karakter en onthaal van nieuwkomers op elkaar afstemmen. Het platform is een initiatief van de provincie Vlaams-Brabant.

Een andere partner met wie 'de Rand' graag samenwerkt in het kader van zijn opdracht in de brede rand is het Huis van het Nederlands Vlaams-Brabant. Die organisatie zorgt voor afstemming van promotie van het NT2-aanbod in de provincie. De eerste verjaardag van het Huis van het Nederlands werd trouwens op 25 augustus gevierd in het provinciehuis met o.m. toespraken van minister Vandenbroucke en algemeen directeur Eddy Frans.

2. focus op taalpromotie: waarom inhoudelijk belangrijk?

In uitvoering van het aanvullende regeerakkoord van mei 2005, kreeg 'de Rand' in 2006 voor het eerst een bijzonder budget om initiatieven te nemen inzake taalpromotie. Het in 2006 voornamelijk door minister Vandenbroucke gevoerde discours spitte zich immers toe op dat begrip. Via taalpromotie willen we de toenemende 'ontnederlandsing' van de regio tegengaan.

De minister formuleert het als volgt:

“We mogen het aanbod om Nederlands te leren niet beperken tot een eenmalig aanbod voor nieuwkomers. Het integratiebeleid dat we nodig hebben, moet verder gaan dan het klassieke 'onthaalbeleid', waarbij alleen nieuwkomers aangesproken worden. Alle anderstaligen in de rand moeten op verschillende momenten aangesproken en gemotiveerd worden om Nederlands te leren. De overheid moet op verschillende scharniermomenten in het leven van een inwoner kansen bieden om Nederlands te leren, hem aanmoedigen om Nederlands te leren, hem in contact brengen met het aanbod en hem desnoods ook een

beetje 'aanklappen'. Eigenlijk zou dat het geval moeten zijn telkens als een anderstalige inwoner in contact komt met de overheid, hetzij uit verplichting, hetzij omdat hij hulp nodig heeft. Niet alleen de nieuwe immigrant van buiten de Europese Unie, maar ook derdegeneratieallochtonen die de taal nog niet kennen, of werknemers van internationale instellingen, of Franstalige Belgen. Steeds opnieuw.”

Het is in dit perspectief dat 'de Rand' zijn acties taalpromotie kadert.

3. acties taalpromotie

‘OEFEN HIER JE NEDERLANDS’

De actie ‘Oefen hier je Nederlands’ wil cursisten Nederlands en andere anderstaligen de kans geven om onze taal te oefenen in winkels, bij de tandarts, in kantines van sportclubs. De bedoeling is ook de handelaars te overtuigen om niet meteen naar een andere taal over te schakelen als een klant (nog) niet heel goed Nederlands spreekt.

De deelnemende handelaars, kantines etc. bieden een ‘oefenplaats’ voor anderstaligen die Nederlands willen spreken. Dat betekent langzamer spreken als dat nodig is, helpen als de klant niet op een bepaald woord kan komen of een woord niet begrijpt, uitleg geven in eenvoudige woorden als dat nodig is, synoniemen gebruiken. De deelnemers worden dus niet verplicht om altijd en met alle klanten Nederlands te spreken, maar we vragen om nieuwe klanten eerst in het Nederlands aan te spreken en om Nederlands te spreken met wie dat wil. De handelaars krijgen een aantal tips om gemakkelijker in het Nederlands te communiceren met klanten die het Nederlands niet als moedertaal hebben.

Anderstaligen die hun Nederlands oefenen bij de deelnemende zaken, mogen een stempel op een spaarkaart vragen. Na vier keer Nederlands oefenen is de kaart vol. Die kan dan ingediend worden voor deelname aan de wedstrijd. Drie keer per jaar winnen een anderstalige en een van de deelnemende zaken een mooie prijs.

Vzw ‘de Rand’ blijft ook het pictogrammenboekje met woordenschat over winkelen verspreiden via de CVO’s (Centra voor Volwassenenonderwijs), de CBE’s (Centra voor Basiseducatie) en de VDAB. Via de website www.oefenhierjeNederlands.be worden veel boekjes aangevraagd. Het succes van het eerste boekje inspireerde tot het maken van een tweede pictogrammenboekje, deze keer met woordenschat over afval, sorteren, wonen, de dokter en de lichaamsdelen en nog enkele andere thema’s. Ook dat boekje wordt via de scholen verspreid en kan aangevraagd worden via de website.

Oefen hier je Nederlands
 Üben Sie hier Ihr Niederländisch
 Exercez ici votre néerlandais
 Practise your Dutch here

... en win een luxeweekend!
 (ter waarde van 250 euro)

Oefen je Nederlands bij de deelnemende handelaars in je streek. Neem daar een spaarkaart en maak kans op een luxeweekend voor 2 personen in Vlaanderen.

Voor meer informatie over deze actie, surf naar www.oefenhierjeNederlands.be

de Rand

campagne ‘Oefen hier je Nederlands’

cijfers:

- 315 deelnemers (via mailing, website of contactpersonen in de gemeenten)
- 25 deelnemende gemeenten (19 randgemeenten + 6 andere)
- 19.118 bruine pictogrammenboekjes (deel 1) verdeeld onder de cursisten (via de scholen + aangevraagd via de website)
- 8.410 blauwe pictogrammenboekjes (deel 2) verdeeld onder de cursisten (via de scholen + aangevraagd via de website)
- 54 spaarkaarten ingediend in januari; 94 in mei; 149 in oktober
- 158 bezoekers op de website in juli; 238 in augustus; 259 in september; 283 in oktober; 276 in november en 271 in december

PROMOTIECAMPAGNE TAALESSEN (NT2)

In januari verspreidt 'de Rand' flyers met de slogan 'Un cours de néerlandais et le monde s'ouvre à vous – A Dutch language course opens up a whole new world', met reclame voor het 0800-nummer (0800 123 00). Wie Nederlands wil leren, kan naar dat nummer bellen en krijgt de nodige informatie over het aanbod in de rand. De flyers worden enkel verspreid in gemeenten waar nog nieuwe taalcursussen Nederlands starten.

In augustus lanceert de provincie Vlaams-Brabant een nieuwe promotiecampagne voor de taallessen Nederlands. Deze keer is er op het promotiemateriaal een beeld van jonge voetballers te zien. De slogan is 'Un cours de néerlandais, et l'équipe est faite – A course in Dutch and we're ready for kick-off'. Tijdens de drukste periodes beantwoorden studenten en interim-personeel het 0800-nummer onder begeleiding van het Huis van het Nederlands. Buiten die periodes wordt de lijn doorgeschakeld naar een van de educatieve consultants van het Huis van het Nederlands. Om de campagne van de provincie te versterken, wordt huis-aan-huis een flyer met het gratis 0800-nummer in de regio Halle-Vilvoorde en de gemeente Tervuren verdeeld.

cijfers:

- aantal bezoeken op de website van het Huis van het Nederlands (13/8/2007-30/9/2007): 9.736 (gemiddeld 198 per dag)
- aantal e-mails naar info@infonl.be (14/8/2007-1/10/2007): 139 (waarvan 87 die rechtstreeks betrekking hadden op de campagne)
- aantal oproepen op het 0800-nummer (13/8/2007-30/9/2007): 1.440 (waarvan 573 die verband hielden met de campagne)

campagne NT2

WWW.TAALBLAD.BE

Begin 2007 gaat Taalblad van start. Taalblad.be is een Nederlandstalig onlinemagazine ('e-zine') voor anderstaligen die op een (inter-)actieve manier hun kennis van het Nederlands willen onderhouden en uitbreiden. Wie dat wil, kan zich inschrijven voor een wekelijkse nieuwsbrief.

Taalblad bevat een aantal 'gewone' nieuwsonderwerpen, maar een selectie van woorden wordt vet gedrukt en krijgt een 'uitbreidingsbox'. Afhankelijk van de woordsoortcategorie waartoe het woord behoort, kan de lezer er meteen iets over bijleren (hoofdtijden bij werkwoorden, meervoudsvormen, geslacht, lidwoord bij substantieven, comparatief en superlatief bij adjectieven). Ook een aantal veelgebruikte zinsstructuren worden toegelicht. Die pagina's vormen samen een grammaticagids Nederlands.

De rubriek 'Taaltrips' laat anderstalige lezers kennismaken met theater, boeken of tv-programma's uit de Nederlandstalige cultuur. Op die manier ontdekken ze elke week iets nieuws.

Taalblad komt tegemoet aan de behoefte van voornamelijk gevorderde cursisten of afgestudeerden die toch regelmatig met het Nederlands bezig willen zijn. Het wordt gemaakt door de bvba La Pluma en begeleid door de vzw Taalblad, met vertegenwoordigers van 'de Rand', de provincie, het Huis van het Nederlands en de bvba La Pluma.

Bijlage 12 bezoeken taalblad.be

CURSISTENDAG

Op 6 oktober organiseert 'de Rand' een 'oefendag' voor cursisten en docenten Nederlands, waar ze op een plezierige manier in contact komen met het Nederlands. Er zijn drie optredens, waaronder één met louter Nederlandstalige nummers. De liedjesteksten zijn op voorhand verspreid, zodat iedereen kan meezingen. Andere acties om Nederlands te oefenen van 'de Rand' worden er bekendgemaakt aan de uitgebreide infostand. Er komen een 70-tal deelnemers opdagen.

Braziliaanse dans op cursistendag

THEATER VOOR ANDERSTALIGEN

Als anderstalige kan je Nederlands leren in de klas met een lessenpakket, maar het kan ook op een speelse manier, in een theaterzaal, met een spannend verhaal vol humor en romantiek. Dat is wat het publiek van theatergroep Fast Forward krijgt. Vzw 'de Rand' coproduceert in 2007 één educatieve, Nederlandstalige theaterproductie voor anderstaligen met Fast Forward, in samenwerking met het theatergezelschap Leporello.

De theaterstukken van Fast Forward zijn zo geconcipeerd (nl. met de 1000 meest frequent gebruikte woorden uit het Nederlands) dat studenten van alle niveaus ze kunnen begrijpen. Dankzij dit Nederlandstalige theater voelen de cursisten dat ze meer kunnen begrijpen dan ze denken en dat motiveert om nog meer Nederlands te gaan studeren. Buiten de lessen krijgen cursisten weinig culturele prikkels. Het aanbod in de theaters is vaak nog te moeilijk voor wie nog niet zo lang Nederlands leert, zodat een theaterbezoek eindigt in een ontgoocheling en dat werkt erg demotiverend.

Ensemble Leporello

Door samen te werken met het gezelschap Leporello kiest Fast Forward voor een professionalisering van het theaterspel. Fast Forward herwerkt de bestaande schoolvoorstelling 'Beestenbende' van Leporello, onder regie van Dirk Opstaele. 'Beestenbende' is een bewerking van teksten uit het boek 'Misschien wisten zij alles. 313 verhalen over de eekhoorn en de andere dieren' van Toon Tellegen. De zeer intimistische en expressieve voorstelling wordt erg gesmaakt om haar artistieke kwaliteiten. Door te werken met een professioneel gezelschap ligt de moeilijkheidsgraad voor de bezoekers wel iets hoger. Dat verklaart het geringere bereik van de voorstelling.

In januari en februari zijn er in totaal 14 voorstellingen van 'Beestenbende' in 'de Rand' en in Brussel (Vilvoorde, Wemmel, Kraainem, Schaarbeek, Woluwe, Jezus-Eik, Sint-Genesius-Rode). In heel Vlaanderen heeft de voorstelling ongeveer 3.500 cursisten Nederlands bereikt.

Beestenbende

CAFÉ COMBINNE

Café Combinne is een multicultureel praatcafé waar iedereen Nederlands spreekt. Nederlands- en anderstaligen zitten er samen aan tafel om te babbelen over gewone dingen: hobby's, solliciteren, de plaatselijke keuken, de leukste plekjes in België. Elk Café Combinne heeft een vaste Nederlandstalige begeleider, die de gesprekstema's voorbereidt en die (als de deelnemers dat wensen) kan corrigeren. Ontmoeting tussen Nederlands- en anderstaligen is belangrijk voor de werking van Café Combinne.

De hoofdorganisator van Café Combinne is Arch'educ. Vzw 'de Rand' werkt in het kader van taalpromotie mee aan de organisatie in Jezus-Eik (cafetaria de Bosuil), Linkebeek (Café de Moelie) en Sint-Genesius-Rode (Petanqueclub Rode vzw). Deze drie Cafés gaan in de loop van 2007 van start (in mei in Jezus-Eik, in oktober in Linkebeek en in november in Sint-Genesius-Rode, met de medewerking van de Petanqueclub). Informatie over de vier andere cafés die Arch'educ organiseert, staat op www.cafecombinne.be.

cijfers:

- cafetaria de Bosuil: 1-13 deelnemers per keer, gemiddeld ongeveer 10
- café de Moelie: 0-7 deelnemers per keer, gemiddeld ongeveer 3
- Petanqueclub Rode vzw: 8-20 deelnemers per keer, gemiddeld ongeveer 12.

Café Combinne

BABYCAFÉ IN DE BOSUIL

Op moederdag (8 mei) gaat in de Bosuil het Babycafé van start. Het is een initiatief van 'de Rand' in samenwerking met Kind en Gezin, De Gezinsbond en de Bosuil. Het Babycafé is een wekelijkse ontmoetingsplek waar jonge moeders met hun nog niet schoolgaande kindje terecht kunnen voor een gezellige babbel met andere mama's, terwijl hun baby's/peuters onder hun waakzaam oog met elkaar kunnen spelen. Zij komen elke dinsdagochtend samen, met uitzondering van de schoolvakanties. Het Babycafé komt tegemoet aan de behoefte aan ontmoeting die vooral bestaat bij niet-werkende expat mama's, die van hun tussenstop in het buitenland profiteren voor gezinsuitbreiding, maar daardoor ook in een isolement geraken in een voor hen vreemde omgeving. Doel is om mama's met verschillende nationaliteiten en talen samen te brengen en op een ontspannen en interessante manier kennis te laten maken met het Nederlands. Er is een begeleider die de groep coacht en die erop toeziet dat het Nederlands de voertaal van de activiteit blijft.

cijfers:

- het Babycafé is in de periode 8 mei 2007 t/m 15 januari 2008 28 keer open geweest.

- 156 volwassenen en 161 baby's en kinderen bezochten het Babycafé.
- De bezoekers komen uit Hongarije, het Verenigd Koninkrijk, Nederland, Litouwen, Zuid-Afrika, Duitsland, Zweden, Canada, Korea, België, Kenia, Polen, de Verenigde Staten, Ivoorkust, Zwitserland, Italië. Op vraag van de moeders zijn ook andere activiteiten ondernomen naast de reguliere ochtendontmoetingen: een bezoek van exposities in de Bosuil, boswandelingen, de organisatie van een muziekochtend.

Babycafé in de Bosuil

TAALSTAGES

Sinds een aantal jaren organiseert 'de Rand' tijdens de tweede helft van augustus taalstages voor kleuters (4-6 jaar). Steeds meer ouders in Brussel en de rand willen hun kinderen twee- of meertalig opvoeden en sturen daarom hun kinderen naar buitenschoolse activiteiten. De stages worden georganiseerd samen met het Centrum voor Jonge Mensen. In 2007 wordt de doelgroep opengetrokken naar zowel kinderen met als zonder basiskennis Nederlands. Kleuters kunnen spelenderwijs ofwel voor het eerst kennismaken met het Nederlands of hun bestaande kennis inoefenen als aanloop naar het nieuwe schooljaar. Centraal staat

interactie in een speelse en meertalige context. De stages kennen dankzij de nieuwe aanpak een enorm succes.

cijfers:

- in Wemmel, Kraainem, Jezus-Eik en Linkebeek hebben telkens 2 groepen deelgenomen aan de taalstages en in Sint-Genesius-Rode zelfs 3. Dat maakt een totaal van 11 groepen met 12 kinderen (of 129 kinderen in het totaal).

TAALSPELER

De actie 'taalspeler' is gegroeid uit het Brussels project 'Taal en omgeving'. Het project streeft de optimalisering van vrijetijdsinitiatieven in functie van taalstimulering in een meertalige context na, voor kleuters en kinderen tot 12 jaar. Sinds 2002 voert het Centrum voor Taal en Migratie (CTM nu omgedoopt in CTO) van de K.U.Leuven het project uit. Het is echter de bedoeling de taalstimulering ook uit te breiden in de vorm van een intensieve ondersteuning van speelpleinwerkingen, zowel in Brussel (binnen het kader van het Taalspeler-project), als in de rand rond Brussel, in het kader van de ondersteuningsopdracht die het CTM heeft vanuit de provincie Vlaams-Brabant. Sinds 2005 wordt de Vlaamse Dienst Speelpleinwerk (VDS) omwille

van zijn expertise op het vlak van speelpleinwerking bij het project betrokken. VDS ontwikkelt in 2002 Expeditie Kleuterson (ondersteund door de Vlaamse Overheid en in samenwerking met CEGO 'Centrum voor Ervaringsgericht Onderwijs' K.U.Leuven). Dat succesvolle project is erop gericht om de interactie tussen kleuters onderling en tussen kleuters en hun begeleiders te verstevigen. Aan de hand van methodieken worden speelpleinploegen gestimuleerd om na te denken over het verbeteren van die interactie. Zo kunnen begeleiders aan de slag rond speelgoed en speelomgeving, de juiste individuele aandacht voor elke kleuter, originele ideeën, vrijheid of speelimpulsen. Het project taalspeler toont aan dat taal, taalstimule-

ring en communicatie de interactie (lees: het spelen) tussen kinderen onderling en hun begeleiders aanzienlijk versterken. De meerwaarde voor Expeditie Kleuterson is duidelijk en anderzijds is Expeditie Kleuterson een prima ‘drager’ (naambekendheid, populariteit, impact) voor taalspeler.

De huidige situatie houdt dus in dat VDS, met ondersteuning van het CTO (Centrum voor Taal en onderwijs), met het nieuwe Expeditie Kleuterson naar enkele speelpleinen in de Vlaamse rand trekt. In 2007 werken twee speelpleinen, Machelen en Zaventem,

me e en wordt op twee andere speelpleinen, Overijse en Vilvoorde, ervaring opgedaan. Tweemaandelijks komt een projectgroep samen. Na evaluatie dienen zich twee nieuwe, specifieke doelstellingen aan: het bevorderen van de kwaliteit en de kwantiteit van de interactie tussen kleuters onderling en tussen kleuters en hun begeleiders en het beogen van een positieve attitude t.o.v. meertaligheid, zowel tegenover de eigen taal van de kinderen als tegenover het Nederlands. VDS Vlaams-Brabant bouwt het project verder uit, in de hoop steeds meer speelpleinen te betrekken.

SPORTCLUBS

Uit een onderzoek van het Leuvense Centrum voor Taal en Onderwijs en het Brusselse Informatie-, Documentatie- en Onderzoekscentrum, in opdracht van de provincie Vlaams-Brabant en ‘de Rand’, blijkt dat één op vier gesprekken in de sportclubs van de Vlaamse rand rond Brussel in een andere taal dan het Nederlands verlopen. Onderzoekers peilden naar het taalgebruik en zochten uit hoe de clubs omgaan met meertaligheid. Ze interviewden trainers, clubbestuursleden en beleids-medewerkers, observeerden sportclubs in de rand en legden vragenlijsten voor aan de leden en hun ouders. De belangrijkste conclusie is: meertaligheid in de Nederlandstalige sportclubs in de Vlaamse rand is een feit. Hoewel de meertaligheid doorgaans niet als een probleem ervaren wordt, blijkt toch een behoefte aan stimulering van het Nederlands te bestaan. Sportclubs zijn een uitgelezen omgeving voor taalstimulering. Omdat in de meeste clubs de voertaal het Nederlands blijft, komen de anderstaligen er op een positieve manier met het Nederlands in contact.

Vzw ‘de Rand’ neemt een halftijdse medewerker in dienst die werkt rond bewustwording en die een coördinerende en stimulerende rol speelt in het taalpromotiedossier.

Om de sportclubs te ondersteunen in hun omgang met anderstaligen ligt in december een vormingspakket met een begeleidende dvd klaar. Het pakket leert de trainers hoe ze aandacht kunnen besteden aan het juiste gebruik van het Nederlands en hoe ze met anderstaligheid kunnen omgaan. Vanaf 2008 zal het vormingspakket verspreid worden, opdat zo veel mogelijk clubs de nuttige tips in hun dagelijkse werking kunnen hanteren.

Sportclubs en gemeentebesturen uit de Vlaamse rand krijgen ook de uitdaging om met creatieve voorstellen voor taalstimulering op de proppen te komen. De vier beste ideeën worden als pilootprojecten gesubsidieerd. Een selectiecommissie, met een vertegenwoordiger van de Vlaamse Gemeenschap, de provincie Vlaams-Brabant, het Centrum voor Taal en Onderwijs en ‘de Rand’, kiest voor de projecten van de gemeente Machelen, de sportregio Vlaams-Brabantse Ardennen, de Gezinssportfederatie en de stad Vilvoorde. Het project van de Gezinssportfederatie wil het

Nederlands stimuleren bij kleuters in de gezinssportclubs door middel van twee aangepaste kleuterboekjes. Er wordt een boekje ontworpen voor kleuterturven en een boekje voor kleuterzwemmen. In de regio Vlaams-Brabantse Ardennen willen de gemeenten de sportclubs met een jeugdwerking aanmoedigen via deskundige begeleiding en gratis vormingspakketten. Voor voetbalclub Diegem Sport, in de regio Machelen-Diegem, stelt de gemeente een afsprakennota op over het taalgebruik, waardoor zowel trainers, leden, als ouders opgeleid zullen worden om met verschillende talen om te gaan. Ook de stad Vilvoorde doet inspanningen en organiseert een sport- en taalkamp. Via een affichecampagne wordt het gebruik van het Nederlands in de sportclubs verder gepromoot. Ten slotte wordt er aan de sportfunctionarissen uit de Vlaamse rand gevraagd om in de sportbeleidsplannen aandacht aan het taalgebruik in de sportclubs te besteden. Begin 2008 zal nagegaan worden in hoeverre dat ook gebeurde.

dvd bij vormingspakket

4. evenementen voor internationalen

In de Vlaamse rand rond Brussel wonen en leven een groot aantal Europeanen en internationalen (expats) die in de Europese instellingen of multinationale bedrijven werken. Veelal hebben deze mensen - waarvan heel wat hoger opgeleide kaderleden maar ook allochtone inwijkelingen en gezinnen die vanuit de Brusselse agglomeratie naar de rand migreren - een vertekend of hoogst onvolledig beeld over Vlaanderen en de Vlaamse gemeenschap, de federale werking van ons land en de toepassing van de taalwetgeving. Vanuit deze sociologische realiteit poogt 'de Rand' op een meer informele en kleinschalige maar tastbare manier dit publiek te bereiken en bij te dragen tot een betere kennis of waardering van waar Vlaanderen en de Vlaamse rand voor staan, kortom tot wederzijdse uitwisseling.

Vzw 'de Rand' organiseert regelmatig evenementen voor bovengenoemde doelgroepen om een positieve imagovorming en informele netwerken te bevorderen, als het ware als 'ambassadeur van Vlaanderen' in de Vlaamse rand te zijn. Sinds 2006 focust 'de Rand' zich op het Comité van de Regio's, waar ruim 800 medewerkers uit de 27 Europese lidstaten werken. Via het Comité worden de medewerkers op 14 juni uitgenodigd voor een geleid bezoek aan de Nationale Plantentuin van Meise. De ruim 320 aanwezige bezoekers krijgen er een meertalige welkomstbrochure van de Vlaamse rand en een exemplaar van het fraaie kijkboek 'Rand in Zicht'. Een verrassende ontdekking!

In het najaar, op 25 september, is er een prestigieuze concertavond in het Koloniënpaleis (Tervuren) met Roel Dieltiens, zijn Ensemble Explorations en Rumiko Harada. Voor de samenwerking met het Festival van Vlaanderen Vlaams-Brabant nodigt 'de Rand' een selectie uit het adressenbestand van Europese en internationale contacten uit. Speakers' Corner is in 2000 opgestart als een kwalitatief hoogstaande lezingenreeks van prominente Vlamingen uit de academische, culturele, maatschappelijke of politieke wereld. Ze spreken voor een geselecteerd publiek van internationale, Europese en andere kaderleden die wonen en leven in de rand rond Brussel, waaronder ambassadeurs, directies van de Internationale Scholen en Europese culturele instellingen, voorzitters van de Kamers van Koophandel, diplomaten, culturele attachés, journalisten, Nato-expats en bedrijfsleiders. Speakers' Corner verwelkomt op 8 mei professor dr. Lutgart Van den Berghe in het kasteel Bouchout (Meise). Ze houdt er een fel gewaardeerde lezing over 'Corporate Governance als economische, politieke en maatschappelijke noodzaak'. Op 27 november heeft Luc Van den Brande het, als eerste vice-voorzitter van het Europese Comité van de Regio's, in het Koloniënpaleis over 'De toekomst van de regio's in Europa'. De lezingen worden in het Nederlands gehouden en simultaan vertaald naar het Frans, Engels en Duits. Speakers'

Corner behaalt een hoge waarderingscore. Per lezing komt er een publiek van 300-tal geïnteresseerden (waarvan een kleine helft anderstaligen) luisteren.

Binnen de context van een Vlaamse aanwezigheids-politiek wordt ook materiaal voor een vernieuwde stand aangemaakt en neemt 'de Rand', in samenwerking met het departement Internationaal Vlaanderen van de Vlaamse Gemeenschap, deel aan de jaarlijkse 'Welcome Fair - Focus on life in Belgium', georganiseerd door Ackroyd Publications tijdens het weekend van 20 en 21 oktober in het Jubelpark (Brussel). Vzw 'de Rand' is eveneens aanwezig op o.m. de Dag van de Kijker van Ring-tv in de Boesdaalhoeve (Sint-Genesius-Rode) en op het Vijverfestival (Dilbeek) op 3 juni. Dat zijn uitgelezen gelegenheden om de werking van 'de Rand' kenbaar te maken aan de hand van meertalige folders of de vernieuwde welkomstbrochure over de Vlaamse rand. Ten behoeve van de anderstaligen besteedt 'de Rand' bovendien bijzondere aandacht aan de toegankelijkheid van de vernieuwde en meertalige eigen website.

Bijlage 13 advertering voor anderstaligen

Minister Vandenbroucke op de Dag van de Kijker (Rode)

Speakers' Corner met Luc Van den Brande

infostand op Welcome Fair

5. onthaal van nieuwe inwoners

In navolging van de drie studiedagen over de 'sensibilisering van gemeentebesturen voor onthaal en integratie van anderstaligen' (2002) maakt 'de Rand' in 2004 een viertalige voorstellingsbrochure. Op vraag van de cultuurraden van Wezembeek-Oppem en Kraainem ontwikkelt de organisatie vervolgens een onthaalpakket voor nieuwe inwoners. Dat pakket is in eerste instantie bedoeld voor Europese of internationale inwijkelingen en Franstaligen in de faciliteitengemeenten. Het moet ook bruikbaar zijn voor nieuwe Vlaamse inwoners en mensen die al lang in de gemeente wonen en het gemeenschapscentrum niet kennen. Er zijn twee versies van: een welkomst-

pakket voor nieuwkomers en een kennismakingspakket (documentatiepakket). Beide zijn beschikbaar in vier talen (Nederlands, Frans, Engels en Duits), met meertalige folders of eentalige brochures. Er zit telkens informatie in over drie niveaus: Vlaanderen, de rand en lokaal. In 2007 wordt het pakket geactualiseerd met de brochure 'Welkom in de Vlaamse Rand' van de Vlaamse Gemeenschap en de provinciale brochure 'De Groene Gordel: Parels van parken en tuinen'. De verdeling gebeurt via de gemeenschapscentra in de faciliteitengemeenten of op vraag van de besturen in andere randgemeenten (Asse en Opwijk).

6. brievenactie

Vzw 'de Rand' helpt het beleid om het straatbeeld te vernederlandsen, o.a. door een brievenactie naar bedrijven die anderstalige reclame verspreiden of die geen Nederlandstalige dienstverlening kunnen bieden. Het 'taaloket' van de vzw reageert hiermee op klachten vanuit de werkgroep taal, lokale werk- of actiegroepen of individuele klachtenmelders. Het taaloket vraagt aan de indieners van de klachten om reclamefolders mee te sturen met de klacht of om bv. een foto te maken van een etalage waarover de 'taalklacht' gaat. Precieze informatie over bv. de wijze of het tijdstip van verspreiding van een folder helpt ons bij de beoordeling van de klacht in kwestie. Klachten die enkel met Brussel te maken hebben, geven we door aan het VKB (Vlaams Komitee Brussel).

Het aantal dossiers van klachten over het taalgebruik bij bedrijven is in 2007 uitgebreid tot 810 (t.o.v. 674 in 2006). Het gaat om klachten over Frans- of anderstalige reclamefolders, de taalkennis van het personeel in de winkels, de affichering in de winkels, etc. Gemeenten die deel uitmaken van het platform van de randgemeenten van de provincie Vlaams-Brabant, krijgen een kopie van de brieven naar bedrijven in hun gemeente of naar bedrijven die reclame verspreid hebben in hun gemeente. Enkele van die gemeenten houden de vzw ook regelmatig op de hoogte van de brieven die zij naar bedrijven sturen. Ook het provinciebestuur ontvangt een kopie van alle brieven. Er is een uitwisseling van gegevens met de Werkgroep Vlaamse Actie in Grimbergen en – occasioneel – ook met het VKB.

Bijlage 14 werkgroep taal

7. vragen over de taalwetgeving

Het 'taaloket' van 'de Rand' werkt voor dossiers die te maken hebben met de taalwetgeving samen met de Taalwetwijzer. De Taalwetwijzer stuurt een antwoord op juridische vragen die via het taaloket komen naar de vraagsteller, met een kopie aan het taaloket. Dat antwoord bevat enkel informatie. De Taalwetwijzer dient zelf nooit een klacht in. Dat kan de vraagsteller zelf doen aan de hand van de juridische argumentatie van de Taalwetwijzer. In sommige gevallen bezorgt het taaloket de vraagsteller of melder van een klacht een voorbeeldbrief voor een klacht bij de VCT (Vaste Commissie voor Taaltoezicht).

Het totale aantal behandelde dossiers is op het einde van het jaar 344 (ten opzichte van 317 in 2006). De onderwerpen die aan bod komen, variëren. Er waren bv. vragen over het taalgebruik bij de aankondiging van werken, tijdens oudervergaderingen in scholen of tijdens de gemeenteraad in de faciliteitengemeenten, over de taal in verkiezingsdrukwerk, de taalwetgeving in rust- en ziekenhuizen of bij een openbare verkoop. Ook over de toepassing van de taalwetgeving bij De Post of Proximus/Belgacom zijn er regelmatig vragen.

8. huisvesting

'Betaalbaar wonen in de Vlaamse rand' is een van de belangrijke aandachtspunten die in alle beleidsteksten en actieplannen voor de rand terugkeren. De rand blijft geconfronteerd met hogere prijzen van bouwgronden, woningen en appartementen. Oorspronkelijke en jonge randbewoners moeten dikwijls uitwijken omwille van onbetaalbare prijzen.

Vlabinvest, het Vlaams investeringsfonds voor grond- en woonbeleid in Vlaams-Brabant, opgericht in 1992, wil dat verhelpen. In oktober 2005 wordt het werkgebied van Vlabinvest uitgebreid van 9 naar 39 gemeenten (het gehele arrondissement Halle-Vilvoorde en de gemeenten Kortenberg, Bertem, Huldenberg en Tervuren in het arrondissement Leuven) en de Vlaamse regering investeert 25 miljoen euro extra. Vlabinvest stimuleert het bouwen van koop- en huurwoningen tegen betaalbare prijzen (streefdoel is 15 % onder de lokale marktprijs) en werkt daarvoor samen met de sociale huisvestingsmaatschappijen, de

gemeenten, de intercommunales zoals Haviland, het Vlaams Woningfonds en de provincie Vlaams-Brabant. Mensen die een maatschappelijke, economische of sociaal-culturele band hebben met de Vlaamse rand, krijgen bij Vlabinvestprojecten voorrang.

In samenwerking met de Vlaamse Maatschappij voor Sociaal Wonen (VMSW) en 'de Rand' organiseert Vlabinvest in het najaar een reizende tentoonstelling 'Wonen in de rand'. Op die manier wil de organisatie zich beter bekend maken bij haar publiek: jonge gezinnen en alleenstaanden die op de huidige woningmarkt niet aan hun trekken komen. De tentoonstelling annex infoavond houdt halt in de Kam (3 tot 11 november), in de Moelie (24 november tot 2 december) en in de Zandloper (8 tot 16 december). Op 6 november opent Vlaams minister van Wonen, Marino Keulen, officieel de tentoonstelling in Wezembeek-Oppem.

9. RandKrant

'Het is steeds een feestdag wanneer RandKrant in de bus valt. Heel interessante lectuur, in een paar dagen wordt hij van voor naar achter uitgelezen.'

'Nog succes verder met jullie RandKrant, voor mij een onmisbaar geworden maandblad.'

'Met dank voor het mooie en inhoudelijk sterke blad, iedere maand.'

'Proficiat voor de inhoud van jullie krant, het is altijd een goed evenwicht tussen actualiteit, cultuur, mensenleven en natuur.'

'Veel succes nog met jullie blad. Ondanks het overaanbod aan publicaties en informatie kijk ik er steeds naar uit jullie artikels te lezen.'

'Felicities voor de maandelijkse boeiende redactionele bijdragen in RandKrant. En wat de foto's betreft, die zijn uitmuntend.'

Het zijn maar enkele van de individuele reacties van lezers die de redactie krijgt. De reacties bevestigen de algemene indruk dat RandKrant een vaste waarde is in het medialandschap in de rand en dat het door menigeen wordt gewaardeerd omwille van zijn inhoud, zijn journalistieke kwaliteit en aantrekkelijke vormgeving.

RandKrant is in 2007 aan zijn elfde jaargang toe. Het blad heeft inmiddels een oplage van 176.000 exemplaren, die maandelijks (met uitzondering van augustus) bus aan bus worden verspreid in de negentien ge-

meenten van de Vlaamse rand. Tot eind 2007 was Henry Coenjaarts de hoofdredacteur. RandKrant doet een beroep op een 10-tal freelanceberoepsjournalisten en drie beroepsfotografen. Begin 2007 werd de redactie getroffen door het plotse overlijden van fotograaf Patrick De Spiegelaere, die al sinds het eerste nummer van RandKrant aan het magazine meewerkte.

Inhoudelijk bouwt het blad voort op de beproefde formule van een brede waaier aan informatie. Zo wordt er achtergrondinformatie gegeven bij actuele maatschappelijke thema's in de rand, zoals de toeneemende instroom van anderstalige leerlingen in het onderwijs, sociale huisvesting, dringende medische hulpverlening, tewerkstelling en de resultaten van de gemeenteraadsverkiezingen in 2006. Naast duiding bij overheidsinitiatieven ten behoeve van de rand en projecten rond taalpromotie, is er het luik lifestyle met maandelijks een restaurant- (RestauranDt) en huis&tuinrubriek (Van huizen en tuinen) en een vaste column van beurtelings journalist Guido Fonteyn en schrijfster Brigitte Raskin (Zonder Omwegen).

In de humaninterestreportages worden verenigingen en initiatieven met een regionale uitstraling of origineel concept kort voorgesteld. Maandelijks is er ook een kennismaking met een van de vele buitenlanders die in de rand wonen (Gemengde Gevoelens) en een interview met een bekende of verdienstelijke inwoner van de rand (FiguranDten). Dat laatste levert een reeks sterke en gevarieerde verhalen op over onder meer Jeannine Haesaerts (MS-patiënte die een

VIII. info- en documentatiecentrum over de Vlaamse rand

De Vlaamse rand met zijn 19 gemeenten vergt om meer dan één reden specifieke aandacht van het beleid. Dat wordt door alle overheden erkend. Van de Vlaamse regering over de provincie Vlaams-Brabant tot de betrokken gemeenten: op elk van die niveaus wordt de opdracht om het Nederlandstalige karakter te vrijwaren en te ondersteunen expliciet onderkend en meestal ook expliciet als bevoegdheid toegewezen.

Het is uiterst belangrijk om bij het uittekenen van specifieke maatregelen en een specifiek beleid te kunnen steunen op gegevens die vanuit historisch, documentair en statistisch oogpunt beleids- en beheersrelevant zijn en die de regio kenmerken.

Er is de afgelopen decennia heel wat materiaal (studies, onderzoeken, statistieken, wetgeving, juridische praktijk, praktijkcasussen) tot stand gekomen, dat op dit ogenblik verspreid en niet systematisch wordt bewaard en/of ontsloten. Bovendien blijken nieuwe regelgeving of nieuwe inzichten en projecten te weinig terug te kunnen vallen op wetenschappelijk verantwoorde onderbouwde onderzoeksgegevens.

Om dat te verhelpen, heeft vzw 'de Rand' al lang aangedrongen op de oprichting van een informatie- en documentatiecentrum.

De Vlaamse regering heeft daarvoor op 5 oktober 2007 op voorstel van minister Vandenbroucke het licht op groen gezet en de nodige middelen vrijgemaakt.

Qua structuur bestaat het centrum uit een samenwerkingsverband

- de centrale aansturing gebeurt door de cel Vlaamse rand van de Vlaamse administratie
- het universitair samenwerkingsverband BRIO ontwikkelt een website met een databank van documenten
- de studiedienst van de Vlaamse regering wordt versterkt om relevant cijfermateriaal up-to-date te houden
- 'de Rand' wordt versterkt en krijgt als opdracht de loketfunctie van het centrum in te vullen (via externe en eigen publicaties en via het beantwoorden van vragen)

Een stuurgroep met de verschillende partners begeleidt de uitbouw.

De provincie Vlaams-Brabant trekt jaarlijks ook een budget van 70.000 euro uit om onderzoeken uit te besteden. Eind 2007 wordt aan BRIO de opdracht gegeven om het randbeleid door te lichten en voorstellen te doen voor effectmeting en -opvolging.

De versterking van vzw 'de Rand' gebeurt daadwerkelijk vanaf januari 2008. De lancering van de website wordt gepland voor april 2008.

IX. 10 jaar 'de Rand'

In een tot de laatste stoel bezette Schelp van het Vlaams Parlement viert vzw 'de Rand' op 29 januari 2007 zijn tienjarig bestaan. Tal van prominenten zijn aanwezig op deze academische zitting.

Voorzitter Luc Deconinck blikt er tevreden terug en hoopvol vooruit. Kersvers gedeputeerde van Vlaams-Brabant Tom Troch houdt er zijn maidenspeech en spreekt de hoop uit met 'de Rand' constructief te kunnen samenwerken. Gewezen minister-president Luc Van den Brande kijkt terug naar het hoe en waarom van de oprichting van 'de Rand' en maakt een balans op. Ze is positief, maar de inspanningen moeten onverminderd verder gezet worden. Werken aan het Nederlandstalige karakter van de rand is immers een werk van lange adem. Ook minister Vandenbroucke, in de Vlaamse regering bevoegd voor de rand, voert het woord. Hij wijst op het grote belang van taalpromotie, waarbij op sleutelmomenten in het leven randbewoners aangespoord worden het Nederlands te leren (en te gebruiken). Zijn woorden van dank aan vzw 'de Rand' komen uit het hart.

Op de viering stelt algemeen directeur Eddy Frans 'Rand in Zicht' voor, een prachtig boek met luchtfoto's van de rand, gemaakt door Karel Tomeï, een wereldautoriteit op het vlak van luchtfotografie. Guido Fonteyn schreef een prikkelende tekst bij het fotomateriaal. Het boek, dat Roularta realiseerde en dat tot stand kwam met een projecttoelage van de Vlaamse Gemeenschap, zal nog vele jaren een kostbaar kleinood zijn voor wie met de rand wil kennismaken. Voor de gelegenheid verschijnt in heel Vlaanderen ook een Knack Special volledig gewijd aan 10 jaar 'de Rand'. Met de voordeelbon van Knack kan het boek voor slechts 10 euro worden gekocht. Een moment van grote ontroering en dankbaarheid is de overhandiging van 'Rand in Zicht' aan Nelly De Moor, de weduwe van de in 2005 plots overleden eerste voorzitter van 'de Rand', André De Moor. Op de viering toont Ring-tv ook een speciaal voor de gelegenheid gemaakte reportage over tien jaar 'de Rand'. Naar goede 'de Rand'-traditie worden alle aanwezigen vergast op een schitterende receptie, waar nog tot in de vroege uurtjes nagekaart wordt.

toespraak van Tom Troch in het Vlaams parlement

boek 'Rand in Zicht' met luchtfoto's van Karel Tomeï

X. de signaalfunctie

1. afspraken tussen de overheden

Vzw 'de Rand' heeft als een van haar decretale opdrachten het behartigen van de Vlaamse belangen in de Vlaamse rand rond Brussel. In de beheersovereenkomst tussen 'de Rand', de Vlaamse Gemeenschap en de provincie Vlaams-Brabant is in dat verband overeengekomen dat (art 6.) "de advies- en signaalfunctie vervuld wordt naar de Vlaamse Gemeenschap, via de minister bevoegd voor de coördinatie van het beleid in de Vlaamse rand, en naar de provincie Vlaams-Brabant, via de gedeputeerde bevoegd voor het Vlaamse karakter". Dat betekent concreet dat in politiek gevoelige dossiers 'de Rand' zijn standpunten niet rechtstreeks publiek maakt, zonder toestemming van de politieke beleidsverantwoordelijken. Vzw 'de Rand' is immers een organisatie die het beleid van de beide overheden uitvoert. Zij bepaalt geen beleid en is geen drukingsgroep.

De ervaring leert dat de terreinkennis van 'de Rand' door de regering en de deputatie naar waarde wordt geschat en dat er met de 'signalen' van 'de Rand' terdege rekening gehouden wordt.

Kort na de verkiezingen van 10 juni 2007 voor een federaal parlement keurde de raad van bestuur van vzw 'de Rand' (op 25 juni 2007) een memorandum goed met bekommernissen bij de vorming van een federale regering. Die nota werd aan de informateur en de formateur overgemaakt.

Bijlage 15 Memorandum federale regering

2. Taskforce Vlaamse rand

Op 20 april 2005 werd de Taskforce voor de Vlaamse rand geïnstalleerd onder het voorzitterschap van gouverneur Lodewijk De Witte. De Taskforce Vlaamse rand is een werkgroep van ambtenaren die maandelijks vergadert. De Taskforce is enerzijds samengesteld uit vertegenwoordigers van alle departementen van de Vlaamse Gemeenschap die materies

beheren, die van belang zijn voor de beleidsnota Vlaamse rand van de regering en anderzijds uit vertegenwoordigers van de provincie Vlaams-Brabant en de algemeen directeur van vzw 'de Rand'. Hetzij spontaan, hetzij op expliciete vraag heeft vzw 'de Rand' een effectieve inbreng in de Taskforce.

3. Platform van de Vlaamse gemeenten in de rand

Op initiatief van de gedeputeerde bevoegd voor Vlaams karakter, Tom Troch, is een overlegplatform van gemeenten in de Vlaamse rand actief. De bedoeling is om op geregelde tijdstippen politieke verantwoordelijken van de gemeentebesturen samen te brengen om van gedachten te wisselen over het beleid inzake Nederlandstalig karakter enerzijds, en de initiatieven voor onthaal en integratie van anderstaligen anderzijds. De deelnemende gemeentebesturen

ondertekenden een charter. Daarmee onderschrijven zij de doelstelling om het Nederlandstalig karakter van hun gemeenten te bevorderen.

De algemeen directeur en medewerkers van vzw 'de Rand' wonen de vergaderingen van het platform bij. Zij geven toelichting bij verschillende taalpromotieacties, zoals bv. de ondersteuning van sportclubs.

4. Conferentie van Vlaamse mandatarissen

Vanuit de zes vervult de Conferentie van Vlaamse mandatarissen een belangrijke signaalfunctie voor het beleid van de Vlaamse regering. Ten aanzien van de Conferentie neemt 'de Rand' via zijn stafdiensten een ondersteunende rol op, met administratieve coördina-

tie en, op vraag, inhoudelijke insteken. In 2007 komt de Conferentie eenmaal samen: op 21 maart op het kabinet van de minister van Binnenlandse Aangelegenheden Marino Keulen.

XI. externe communicatie

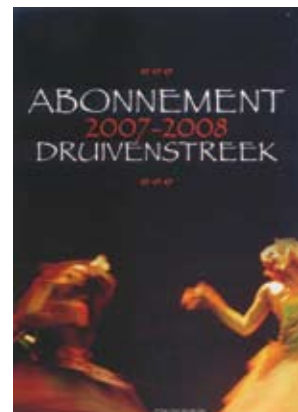
Vzw 'de Rand' is uitgever van een aantal tijdschriften die maandelijks bus aan bus verspreid worden: de gemeenschapskranten in elk van de zes gemeenten met bijzonder taalstatuut en RandKrant in de hele Vlaamse rand. Om de culturele programmering van de Bosuil in de eerste plaats, maar ook die van de Kam en de Lijsterbes te promoten, is de publicatie van het tijdschrift 'de Link' voortgezet op maandelijkse basis.

Voor de avondvoorstellingen in de centra van 'de Rand' wordt de 'seizoensbrochure 2007-2008' gemaakt en ruim verspreid onder de belangstellenden. Kunstenaar Tom Schamp tekent voor het ontwerp van de cover.

Voor de promotie van schoolvoorstellingen bestaan er subregionale samenwerkingen met een of meer centra uit de omgeving. Het spreekt vanzelf dat elke culturele activiteit zijn eigen promotionele kanalen vergt inzake affiches, flyers en ander ondersteunend materiaal.

De promotie van avondvoorstellingen gebeurt ook steeds meer op basis van subregionale samenwerkingsverbanden: zo werken de Kam en de Lijsterbes samen met Papeblok Tervuren (brochure Nachtvlucht); de Boesdaalhoeve, de Moelie en de Meent vinden elkaar in een nieuwe brochure en dito Buurtabonnement; de Bosuil en Den Blank Overijse bundelen de krachten voor een abonnement Druivenstreek en de Zandloper werkt samen met de centra van de noordrand.

In de aanloop naar het cultuurseizoen 2007-2008 werd de nieuwe website www.derand.be operationeel. Op de site is er meer ruimte voor nieuwsberichten, zowel vanuit de centrale diensten als vanuit elk van de gemeenschapscentra.

XII. projecten die behoren tot de bevoegdheid van de minister van Cultuur

1. Bruegelproject

In 2007 organiseert het Bruegelproject van vzw 'de Rand' 'ridderlijke evenementen', die kaderen in het tentoonstellingsproject 'Allemaal ridders' in het Kasteel van Gaasbeek (15 juni tot 4 november). Het Land van Ny brengt met het ridderspektakel 'Furiony' in de weekenden van 7, 8, 14 en 15 juli een vurige evocatie van de wervelende wereld van 'Orlando Furioso', naar de gelijknamige ridderroman van Ludovico Ariosto (Italië, 1516). Dankzij een succesvolle samenwerking met de gemeente Lennik, de Gezinsbond en KBC geniet het overwegend jonge publiek telkens zeer enthousiast van dit afwisselend poëtische en dramatische openluchtspektakel met paarden, ridders, muziek en dans. Op de zonovergoten weide met uniek zicht op het kasteel, de vijvers en wijngaard, genieten zo'n 3.200 toeschouwers, onder wie de ministers Anciaux en Vandenbroucke en de ambassadeur van Paraguay, van de meer dan uitverkochte voorstellingen. Aansluitend bezoeken de meeste van hen nog de riddertentoonstelling. Ook de nabijgelegen picknick- en drankgelegenheid is een succes.

Sinds het begin van de 20ste eeuw is ook de filmkunst sterk gefascineerd door de middeleeuwse ridder. Geïnspireerd door negentiende-eeuwse literatuur hebben filmmakers bewegende en bewogen levens gegeven aan mythische ridders zoals Ivanhoe, Robin Hood of Lancelot. Het openluchtfilmfestival 'Ridderbeelden' vertoont een aantal uitgelezen films. Op vrijdag 3 augustus wordt op het voorplein van het kasteel een filmscherm gezet voor een eerste intieme projectie van het romantische Hollywooddrama 'First Knight'. Vzw Streekproducten Vlaams-Brabant zorgt voor een gezellige openluchtbar. Op 10 en 17 augustus daagt het grootste aantal film liefhebbers op voor de openluchtvertoningen van het wondermooie 'Zevende Zegel' van de zojuist overleden Zweedse cineast Ingmar Bergman en het monumentale filmepos 'Alexander Nevski' van Sergueï M. Eisenstein. Op zaterdag 18 augustus kan men genieten van de legendarische, hilarische sketches van de ultieme ridderparodie 'Monty Python and the Holy Grail'. Wouter Hessels, docent filmgeschiedenis van het RITS zorgt telkens voor een passende inleiding.

In opdracht van het Bruegelproject en eveneens in aansluiting bij de riddertentoonstelling werken Pro Velo en Toerisme Pajottenland & Zennevallei twee

fietsparcours uit: 'Ridders in Brussel & de Vlaamse rand' en het 'Kastelenfietsparcours'. Het eerste traject start in hartje Brussel en bezoekt op weg naar Gaasbeek de helden van toen: van ridder en stoere krijger, held, romantische figuur tot Hollywood-cliché en stripfiguur, berustend op enige fantasie en inleving. De tocht langs standbeelden, ruïnes van burchten, omwallingen wordt uitvoerig gepubliceerd in de Knack Special van 13 juni en op de website www.maakereengoedendagvan.be. Pro Velo organiseert op zaterdag 25 augustus een succesvolle begeleide fietstocht. In dezelfde media verschijnt ook het zogenaamde 'Kastelenfietsparcours', dat langs verschillende kastelen in het Pajottenland en de Zennevallei loopt.

Bruegelproject verleent steun aan de 'Concerten van het Blauwe Uur'.

Zoals vermeld verspreidt het Bruegelproject een Knack Special op grote schaal (ca. 200.000 exemplaren), waarin zowel de tentoonstelling met educatieve werking als de omkaderende evenementen worden opgenomen. Daarnaast ontwikkelt het een mooie, informatieve website www.maakereengoedendagvan.be. Voor Furiony worden via de partners mooie flyers en affiches verspreid (respectievelijk 10.000 / 600 exemplaren). Ring-tv is de mediapartner bij uitstek.

In de loop van 2007 geeft minister Anciaux te kennen dat vanaf 2008 het cultuurlijk van het Bruegelproject niet langer onder de vleugels van vzw 'de Rand' zal functioneren.

ridderspektakel Furiony

2. Museum Felix de Boeck in Drogenbos

Op vraag van de Vlaamse Gemeenschap participeert vzw 'de Rand' in de beheersstructuur van het Museum Felix De Boeck in Drogenbos. De andere partners zijn de provincie Vlaams-Brabant en de gemeente Drogenbos. De toelage die de Vlaamse Gemeenschap aan het museum geeft, wordt dan ook via 'de Rand' doorgestort.

De vzw Museum Felix De Boeck werd opgericht op 14 maart 2003 en heeft ondertussen een basiserkenning verworven binnen het museumdecreet.

Voor vzw 'de Rand' zetelen: Luc Deconinck, Eddy Frans en Hilde Van Sumere (die ook alle drie in de raad van bestuur zitten) en Gilbert Hertecant, Luc Vanackere en Guido Vereecke. Luc Deconinck is voorzitter van het museum.

Het Museum bouwt in 2007 voort op drie (ART) pijlers:

- Aspecten uit het werk en leven van Felix De Boeck: permanente tentoonstelling, met wisselende interpretaties en vormgeving
- Reflecties: tijdelijke tentoonstellingen en drie op jaarbasis die reflecteren op het werk van Felix
- Talenten: plaats voor talent en engagement, projecten waarmee het museum zijn maatschappelijke betrokkenheid zichtbaar wil maken.

Het Museum implementeert die strategie met artistiek directeur Sergio Servellon en zakelijk directeur Raf Heylen.

Absolute blikvangers in 2007 zijn de Karel Maes-tentoonstelling en de Aspectententoonstelling 'Uit eerste hand' met commentaar bij De Boecks werken door de kunstenaar zelf. De raad van bestuur werkt een ambitieuze beleidsnota uit voor de toekomst. Daarin is er naast de verdere uitbouw van het museumgedeelte ook aandacht voor de hoeve en de boomgaard die in een ecologisch en sociaal-cultureel perspectief worden geplaatst.

In elk geval moet een oplossing gevonden worden voor de structurele onderfinanciering van het museum.

reproductie van Karel Maes

XIII. de netwerken

Waar zinvol probeert vzw 'de Rand' maximaal deel uit te maken van de netwerken of contacten te onderhouden met de actoren die van belang zijn voor de Vlaamse rand rond Brussel.

Een van de belangrijkste is het samenwerkingsverband Vlabra'ccent tussen alle erkende culturele en gemeenschapscentra van Vlaams-Brabant. In de algemene vergadering zetelen namens 'de Rand' Eddy Frans als algemeen directeur en Ivo Claesen en Jozef Van Ingelgem als bestuurders. Vzw 'de Rand' is in de raad van bestuur vertegenwoordigd door Eddy Frans. De verschillende (sub)regio's van Vlabra'ccent worden zeer actief door de betrokken centrumverantwoordelijken gevolgd. Zo maakt de Zandloper deel uit van de regio Noordrand; de Kam, de Lijsterbes en de Bosuil van de regio Druivenstreek en de Moelie en de Boesdaalhoeve van de regio Pajottenland. De regio's stemmen promotie en aanbod op elkaar af. Met betrekking tot de promotie van de taallessen

Nederlands in de regio werkt 'de Rand' actief samen met het Huis van het Nederlands Vlaams-Brabant. In 2006 is vzw 'de Rand' lid geworden van de algemene vergadering van het Huis van het Nederlands Vlaams-Brabant. De stafmedewerker onthaal en integratie zit in de algemene vergadering als effectieve vertegenwoordiger en de stafmedewerker taal als plaatsvervanger. De stafmedewerker onthaal en integratie is voor het luik 'taalpromotie' ook lid van het Huis van het Nederlands Brussel.

De algemeen directeur van vzw 'de Rand' is ook als zakelijk directeur betrokken bij de werking van het Festival van Vlaanderen Vlaams-Brabant.

Bij de regionale volkshogeschool Arch'educ is hij ondervoorzitter-secretaris.

De voorzitter en de algemeen directeur onderhouden geregeld contacten met actoren zoals Vlabinvest en met autoriteiten op het vlak van ruimtelijke ordening, dit o.m. met het oog op het dossier van de afbakening van het Vlaams stedelijk gebied rond Brussel.

XIV. 'de Rand' en zijn mensen

De organisatie beschikt over een professioneel team dat elke dag opnieuw van de term 'gemeenschaps-werk' een realiteit maakt. De woorden van de algemeen directeur op de nieuwjaarsreceptie liegen er niet om: "Het menselijk kapitaal dat in onze organisatie omgaat, is onze grootste troef en rijkdom."

Toch brengt 2007 de nodige uitdagingen op het vlak van personeelsbeleid. Het personeelsverloop is groot, omdat een aantal ervaren medewerkers, na jaren trouwe dienst, andere horizons opzoeken. Twee onthaalmedewerkers, drie techniekers, een centrale stafmedewerker, twee centrumverantwoordelijken en het hoofd financiën en administratie moeten vervangen worden. Ook bij RandKrant neemt hoofdredacteur Henry Coenjaarts, die 65 is, afscheid.

De versterkte aandacht voor een humanresourcesbeleid brengt de directie ertoe een aangepast organigram op te maken, met als objectief het binnen de twee jaar te realiseren. Dat nieuwe organigram heeft verschillende uitgangspunten: het maximale behoud en versterken van de structuren die goed functioneren; het creëren van een 'cel publicaties', waar zowel RandKrant als de gemeenschapskranten onder ressorteren; het ontkoppelen van het humanresources- en het financiële beleid door de creatie van een 'cel financiën' en een departement human resources en personeelsadministratie. Het streefdoel is specialisatie en rationalisering van de structuren. In de toekomst zal een 'hoofd gemeenschapscentra' managements- en personeelsondersteuning bieden aan de centra.

In juni is de interne werking en de optimalisatie ervan het thema van de beleidstweedaagse voor de inhoudelijke medewerkers. De doelstellingen en krijtlijnen van de organisatie worden toegelicht. Gastspreker Paul Meert brengt 'infotainment' (tips voor communicatieve aandachtspunten). Met die informatie in het achterhoofd wordt op dag twee een concreet actieplan opgesteld, waar iedereen zich voor engageert. Het departement human resources werkt aan de implementatie van dat actieplan en maakt regelmatig de stand van zaken op.

Verder wordt de teamgeest aangescherpt tijdens de jaarlijkse personeelsdag. Einde juni maakt de ploeg kennis met de verschillende facetten van Gent en de dag eindigt op sportieve wijze.

Nieuwe werknemers krijgen een uitgebreide 'welkomstmap' met uitleg over de dagelijkse werking, het organigram en een voorstelling van elke werknemer, met foto. Administratieve procedures en afspraken zijn vastgelegd in het procedureboek.

Tijdens zijn/haar loopbaan kan elke medewerker bijkomende opleidingen volgen. Ze kunnen gezamenlijk georganiseerd worden of door elke medewerker individueel aangevraagd worden, afhankelijk van de functie, de verantwoordelijkheden en de taken van de betrokken medewerker(s).

Ten slotte spelen veel enthousiaste vrijwilligers een cruciale rol in de centra. Hun taken bestaan o.m. uit kaarten scheuren, de bar openhouden, een vestiaire bemannen, de zaal versieren of klaarzetten, een interview afnemen, de krijtlijnen van een programmering bepalen, de redactieraad bemannen. Ook bestuursleden en leden van de werkgroepen, commissies en raden zetten zich vaak belangeloos in voor het gemeenschapsleven in hun gemeente.

Bijlage 16 organigram dd. december 2007

Bijlage 17 raad van bestuur en algemene vergadering

Bijlage 18 personeelsbestand dd. 1 januari 2007

Bijlage 19 programmeringscommissies

XV. infrastructuur

Wat de gemeenschapscentra van 'de Rand' betreft, is overeengekomen dat de Vlaamse Gemeenschap het eigenaarsonderhoud draagt en de vzw het huurdersonderhoud.

De meest markante feiten in het infrastructuurbeleid van 2007 zijn:

- het verbouwen en inrichten van de Muse in Drogenbos. Vanaf oktober is de locatie in gebruik als volwaardig centrum van vzw 'de Rand'.
- 50.000 euro uit de reserves van de vzw (zoals al vermeld in het jaarverslag van 2006) worden, effectief aangewend om dringende en achterstallige onderhoudswerken uit te voeren in de Boesdaalhoeve (zie infra).
- 125.000 euro, overgedragen naar de DAR (Diensten Algemeen Regeringsbeleid), worden gebruikt om prioriteiten in het eigenaarsonderhoud, in samenspraak met 'de Rand', uit te voeren.
- na goedkeuring door het parlement, wordt op voorstel van de DAR, een extra budget van 88.000 euro uitgetrokken voor dringend eigenaarsonderhoud in de Boesdaalhoeve.
- na goedkeuring van een kredietherschikking, en eveneens op voorstel van de DAR, stelt de DAR nog eens 75.000 euro ter beschikking voor het eigenaarsonderhoud in alle centra. Het totale budget van de DAR voor eigenaarsonderhoud loopt in 2007 eenmalig op tot 288.000 euro.
- verdere samenwerking met het FOCI 2 levert deze goedgekeurde dossiers op: het vervangen van de publiekstribune en de vloerbekleding van de polyvalente zaal in de Bosuil. De werken zullen in de zomer van 2008 uitgevoerd worden.

Wat het eigen investeringsbeleid betreft, heeft 'de Rand' in 2007 vooral oog voor het verbeteren van de structurele veiligheidsvoorzieningen in de gebouwen (wegwerken van de opmerkingen in de brandweerverslagen) en het vernieuwen van informaticamateriaal, podiumtechnisch materiaal en meubilair. Een belangrijke realisatie is het optimaliseren van de eigen werking van de stafdiensten. Er worden duidelijke 'cellen' afgebakend in functie van jobinhoud en verantwoordelijkheden. De cellen krijgen een optimale inplanting in de Zandloper en in een nieuw pand dat gehuurd wordt op de Kaasmarkt 135. De hiermee gepaard gaande verhuizing is verwezenlijkt. De herlocatie heeft als gevolg dat er in de Zandloper een extra vergaderzaal vrijkomt.

Voorbeelden van markante verwezenlijkingen in de centra (eigen investeringsplan) van 'de Rand' zijn:

- het aankopen van kantoormeubelen en pc's voor bijkomende medewerkers en het herinrichten van hun werkruimte;
- idem voor de herschikking van de stafmedewerkers in de Zandloper en de nieuwe locatie;
- het uitvoeren van het jaarlijks vervangingsplan voor pc's (afschrijvingen op 3 jaar);
- het plaatsen van een nieuwe server voor het domein derand.local;
- het vervangen van tafels en stoelen in diverse vergaderzalen;
- het vervangen van de brandblustoestellen en het aanpassen van de noodplannen in de Boesdaalhoeve (dit conform het brandweerverslag);
- het bijvoegen van brandblustoestellen in de Moelie (conform het brandweerverslag);
- het uitbreiden van het centraal geluidsmateriaal;
- de aankoop van technisch materiaal voor de nieuwe repetitieruimte;
- het vernieuwen van lichttechnisch materiaal voor diverse centra;
- de aankoop van een nieuwe dienstwagen voor de Kam;
- de aankoop van meubilair en keukenmateriaal voor de Muse.

Vzw 'de Rand' werkt verder met twee grote onderhoudscontracten:

- het onderhoudscontract voor het onderhoud van gebouwtechnische installaties (zowel preventief als curatief) en het uitvoeren van klussen, bij Cofathec nv.
- het contract voor al het groenonderhoud rond de centra bij vzw Rodea. De vzw stelt personen met een handicap tewerk.

De Vlaamse Gemeenschap neemt de volgende zaken voor haar rekening via het FOCI:

- het vastleggen van de middelen voor het bouwen van een nieuwe tribune in de Bosuil in 2008;
- het vastleggen van de middelen om de vloerbekleding van de grote zaal te vernieuwen in de Bosuil in 2008;
- het inrichten van een repetitieruimte in de Zandloper. De provincie Vlaams-Brabant geeft hier ook 12.500 euro subsidies;
- de complete gebouwenaudit van de centra (uitgezonderd de Muse) die resulteert in een zeer gedetailleerd verslag met de opsomming van de gebreken, becijferde remedies en een meerjarenplan voor het noodzakelijke eigenaarsonderhoud.

De Vlaamse Gemeenschap neemt de volgende zaken voor haar rekening via DAR (budget 288.000 euro):

- het vernieuwen van de oude waterleiding in de Lijsterbes;
- het aanpassen van de laagspanningsinstallatie (na opmerkingen in het keuringsverslag) in de Lijsterbes;
- het plaatsen van een akoestische vouwdeur tussen keuken en grote zaal in de Lijsterbes;
- het plaatsen van branddetectie (opmerking brandweerverslag) in de Lijsterbes;
- de aanpassingswerken brandveiligheid (brandvrije deuren), volgens opmerkingen in het brandweerverslag, in de Lijsterbes;
- dakherstellingswerken in de Boesdaalhoeve;
- muurinjectie tegen opstijgend vocht in de Boesdaalhoeve;
- het inventariseren en digitaliseren van bouwplannen in de Boesdaalhoeve;
- het schilderen van buitenschrijnwerk en buitenmuren op de binnenkoer in de Boesdaalhoeve;
- het aanpassen van de regenwaterafvoer in de Boesdaalhoeve (geurprobleem);
- het herstellen van de bevoering van de foyer in de Kam;
- het aanpassen van de noodverlichting (opmerkingen brandweerverslag) in de Kam;
- het aanpassen van stoelen op de tribune in de Kam;

- aanpassingswerken brandveiligheid (brandvrije deuren), volgens opmerkingen in het brandweerverslag, in de Kam;
- dakherstellingswerken in de Kam;
- dakherstellingswerken in de Bosuil;
- aanpassingswerken brandveiligheid (brandvrije deuren), volgens opmerkingen brandweerverslag, in de Bosuil;
- uitbreiding branddetectie in de Bosuil (opmerkingen brandweerverslag);
- het vervangen van de noodverlichting in de Bosuil (opmerkingen brandweerverslag);
- nazicht van de riolering in de Zandloper;
- het herstellen van pannendaken na stormschade in de Zandloper;
- het aanpassen van branddetectie in de Zandloper (opmerking brandweerverslag);
- het motoriseren van de rolpoort aan de loskade in de Zandloper;
- het plaatsen van gasdetectie zolder in de loges van de Zandloper;
- het ruimen en herstellen van de riolering in de Zandloper;
- het schilderen van alle buitenschrijnwerk in de Zandloper;
- het aansluiten van nutsvoorzieningen in de Muse.

Uit de reserve van de vzw wordt in de Boesdaalhoeve 50.000 euro besteed voor:

- de inspectie/cameraonderzoek van het rioleringsstelsel;
- het reinigen van putten en het herstellen van breuken in het rioleringsstelsel (gevolg van onderzoek);
- het plaatsen van verluchting aan de afvoer van de toiletten (geurprobleem);
- het plaatsen van een nieuwe inbraakdetectie;
- de nieuwe bekleding op het podium.

In het kader van het optimaliseren van de interne werking van de stafdiensten, wordt de 'technische cel' opgericht. Ze bestaat uit de stafmedewerker theatertechniek en ICT, een nieuwe IT-medewerker (voor de praktische uitwerking van de pc-vervangingsplannen, het beheren van het netwerk, het beheer van software en licenties en het technisch webbeheer) en een verantwoordelijke, die ook fungeert als verantwoordelijke voor de algemene infrastructuur en de preventie bij vzw 'de Rand'. De cel werkt sinds het einde van 2007 op de nieuwe locatie (Kaasmarkt 135 in Wemmel).

XV. financieel verslag

1. een transparant en vooruitziend financieel beleid

De dienst financiën van 'de Rand' bestaat uit één hoofd financiën en twee voltijdse boekhouders. De dienst draagt de verantwoordelijkheid voor en coördineert de opmaak van de jaarlijkse begroting en de dagelijkse boekhouding. In de zomer heeft het hoofd financiën van 'de Rand' de organisatie verlaten na zes jaren de functie naar algemene tevredenheid te hebben uitgeoefend. Voor de opmaak van de begroting 2008 werd een beroep gedaan op een financiële specialist van de firma Tri Finance.

Jaarlijks wordt in september-oktober een begroting opgesteld voor het komende boekjaar dat loopt van januari tot en met december. Uitgaande van wat er in totaliteit aan subsidies verwacht wordt en wat min of meer zekere inkomsten zijn (zoals de concessievergoedingen voor de cafetaria's en de financiële opbrengsten), wordt er een verschil gemaakt tussen de inkomsten en de vaste lasten (zoals bezoldigingen, taksen, afschrijvingskosten, telecommunicatie, energie, enz.).

Het resterende bedrag vormt de basis voor de verdeling van de budgetten over de centra en de stafmedewerkers. Via dit budget kan elke centrumverantwoordelijke en elke stafmedewerker zijn/haar projecten financieren en eventueel extra inkomsten verwerven die hij/zij opnieuw kan investeren in eigen projecten van hetzelfde boekjaar. Daarom draagt ieder dan ook de verantwoordelijkheid voor zijn eigen budget. Bij de toewijzing van de verschillende verantwoordelijkheden voor (deel)budgetten is rekening gehouden met de impact die een centrumverantwoordelijke of stafmedewerker heeft op een bepaalde kost of opbrengst. Men kan uiteraard maar de verantwoordelijkheid dragen over uitgaven waarover men ook zelf kan beslissen.

De Vlaamse Gemeenschap en/of de provincie kunnen echter voor bepaalde projecten het budget op voorhand vastleggen. De te ontvangen subsidie voor die projecten is dan afhankelijk van het verantwoordingsdossier met bewijsstukken van de gemaakte kosten dat aan de betrokken overheid wordt overhandigd. Dat is het geval voor de volgende projecten: Randkrant, sport, taalpromotie en Bruegelproject.

Ook via de beheersovereenkomst afgesloten tussen de Vlaamse Gemeenschap, de provincie Vlaams-Brabant en vzw 'de Rand' is 'de Rand' gehouden aan een aantal verplichtingen inzake het aanleggen van voorzieningen. Zo dient de vzw zelf in te staan voor de vergrijzingskost van het personeel. Door het toepassen van jaarlijkse baremieke loonsverhogingen

op basis van anciënniteit, ontstaat er een stijgende loonkost naarmate het personeel ouder wordt en langer in dienst is van de organisatie.

Om de pieken in de kost (los van de indexatiekost) op te vangen, is een equilibratiefonds aangelegd dat jaarlijks aangevuld wordt. Een andere verplichting voor de vzw is het aanleggen van een fonds voor sociaal passief. Indien de vzw ontbonden zou worden, moet de vzw in staat zijn de personeelsleden via haar eigen middelen uit te betalen. Ook dit fonds wordt jaarlijks aangevuld op basis van geactualiseerde personeelsgegevens.

Elk jaar, in de maand juni, wordt er een begrotingsaanpassing voorzien op basis van de resultaten van het eerste half jaar.

De centrale boekhouding staat dagelijks in voor de verwerking van alle binnenkomende en uitgaande facturen alsook voor het inboeken van de kas- en bankboeken die op centrumniveau worden bijgehouden. Via een interne procedure van verplichte bestelbons, leveringsnota's en contracten met artiesten worden ongerechtvaardigde betalingen vermeden. Deze specifieke procedure is nodig omwille van de diversiteit aan locaties en projecten waarop de facturen betrekking hebben.

Bovendien wordt maandelijks, door het hoofd financiën en administratie, een gedetailleerde budgetcontrole uitgevoerd waarbij het opvolgen van de begroting alsook de correctheid van de boekingen gecontroleerd wordt. Elke budgetverantwoordelijke kan maandelijks over zijn/haar resultaten beschikken. Per drie maanden worden de resultaten, samen met een analyse, voorgelegd aan de raad van bestuur.

Jaarlijks, in de loop van de maand februari volgend op het betreffende boekjaar, wordt een financiële audit uitgevoerd door een onafhankelijk revisorenkantoor m.n. TCLM. De commissaris controleert de volledige jaarrekening en focust zich jaarlijks op enkele projecten, centra of interne procedures. Het commissarisverslag samen met de jaarrekening wordt steeds in de maand maart aan de algemene vergadering voorgelegd.

Voor het eerst werd eind 2007 een controle gestart van de rekeningen 2006 door de diensten van het rekenhof. Ze hebben sinds het nieuwe EVA-decreet van 'de Rand' ook de bevoegdheid om de rekeningen te controleren.

2. de subsidies toegekend in 2007

structurele werkingssubsidies		
Vlaamse Gemeenschap		
Nominatieve subsidie	DAR	2.980.000
Bruegelproject (*)	Cultuur	22.840
Museum Felix De Boeck	Erfgoed	75.000
Taalpromotie	DAR	464.761
Onthaalbeleid Europese ambtenaren	DAR	50.000
Onthaal internationalen en eurocraten	Internationaal Vlaanderen	25.000
provincie Vlaams-Brabant		
Nominatieve subsidie	provincie Vlaams-Brabant	663.000
projectsubsidies		
Vlaamse Gemeenschap		
Sport	Cultuur, sport, media	119.000
Randkrant	DAR	501.167
10 jaar 'de Rand'	DAR	77.345

(*) Voor het Bruegelproject werd in 2007 ook een subsidie van 180.000 euro via brief toegezegd, maar in dat jaar niet omgezet in een ministerieel besluit. De minister heeft de verzekering gegeven dat dit in 2008 wordt rechtgezet. Omdat er echter eind 2007 geen formele vastlegging is, is dit bedrag niet opgenomen in de rekeningen 2007.

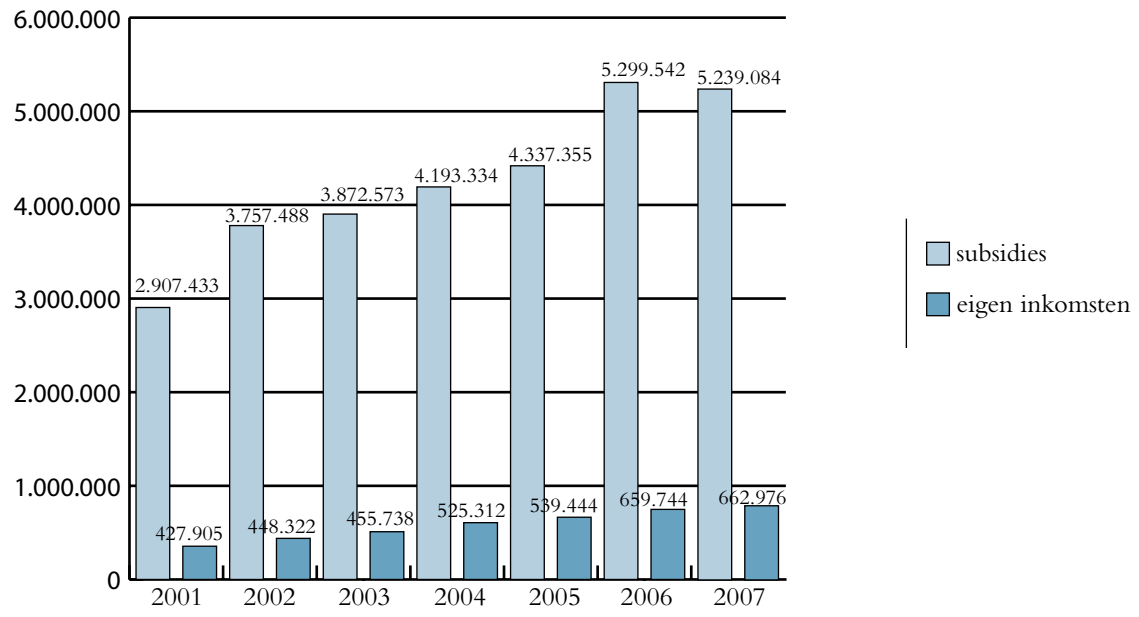
Ook dient vermeld dat naast de 'grote' subsidies er ook nog kleinere projectsubsidies worden ontvangen ingevolge specifieke projecten van gemeenschapscentra (zowel van de Vlaamse Gemeenschap als van de provincie Vlaams-Brabant).

3. balans en resultatenrekening

Balans 31 december 2007			
Activa		Passiva	
Vaste activa	691.527	Eigen vermogen	1.434.873
Vlottende activa	2.268.737	Vreemd vermogen	1.525.391
Totaal actief	2.960.264	Totaal passief	2.960.264
Resultatenrekening 2007			
Opbrengsten		Kosten	
Bedrijfsopbrengsten (70)	662.976	Diensten en diverse goederen (61)	3.182.807
Lidgeld, schenkingen, legaten, subsidies (73)	5.059.084	Bezoldigingen en sociale lasten (62)	2.441.299
Andere bedrijfsopbrengsten (74)	90.496	Afschrijvingen en waardeverminderingen (63)	188.796
Financiële opbrengsten (75)	66.622	Andere bedrijfskosten (64)	8.101
Uitzonderlijke opbrengsten(76)	1.500	Financiële kosten (65)	29.717
Totaal opbrengsten	5.880.678	Totaal kosten	5.850.720
Winstsaldo			29.958

Opmerking: het winstsaldo wordt ten dele toegewezen aan de reserve sociaal passief (in overeenstemming met de waarderingsregels door de raad van bestuur vastgesteld) en deels aan het overgedragen resultaat.

4. evolutie van subsidies en eigen inkomsten (2001-2007)

Bijlagen

1. de gemeenschapscentra
2. eigen podiumprogrammering
3. deelname eigen podiumprogrammering per genre en/of per centrum
4. bezoekers
5. schoolvoorstellingen & workshops
6. zaalverhuur
7. financiële opbrengsten centra
8. werkgroep jeugd
9. sportprojecten
10. sport: activiteitenondersteuning
11. redacties gemeenschapskranten
12. bezoeken taalblad.be
13. advertering voor anderstaligen
14. werkgroep taal
15. memorandum federale regering
16. organigram
17. raad van bestuur en algemene vergadering
18. personeelsbestand dd. 1 januari 2008
19. programmeringscommissies

Bijlage 1: de gemeenschapscentra

de Boesdaalhoeve

Hoestraat 67,
1640 Sint-Genesius-Rode
 tel. 02-381 14 51
 fax 02-381 11 34
 e-mail info@deboesdaalhoeve.be

de Bosuil

Witherendreef 1,
3090 Jezus-Eik
 tel. 02-657 31 79
 fax 02-657 34 75
 e-mail info@debosuil.be

de Kam

Beekstraat 172,
1970 Wezembeek-Oppem
 tel. 02-731 43 31
 fax 02-731 29 33
 e-mail info@dekam.be

de Lijsterbes

Lijsterbessenbomenlaan 6,
1950 Kraainem
 tel. 02-721 28 06
 fax 02-725 92 11
 e-mail info@delijsterbes.be

de Moelie

Sint-Sebastiaanstraat 14,
1630 Linkebeek
 tel. 02-380 77 51
 fax 02-380 40 10
 e-mail info@demoelie.be

de Muse

Kuikenstraat 4,
1620 Drogenbos
 tel. 02-333 05 70
 fax 02-333 05 79
 e-mail info@demuse.be

de Zandloper

Kaasmarkt 75,
1780 Wemmel
 tel. 02-460 73 24
 fax 02-460 55 37
 e-mail info@dezandloper.be

Bijlage 2: eigen podiumprogrammering

de Boesdaalhoeve				deelname
14	jan.	muziek	aranis - soundtrack zonder film	21
18	jan.	humor	raf coppens - het leven zoals het is	131
26	jan.	quiz	vijfde boesdaalquiz	105
28	jan.	jeugdvoorstelling	theater pronto - waterbubbelcircus	120
9	febr.	muziek	raymond van het groenewoud - café weemoed	145
3	ma.	muziek/humor	cabaretgroep komma - komma	170
6	ma.	theater	fast forward en ensemble leporello - beestenbende	61
23	ma.	humor	piv huyluv - singel man & begijn le bleu - de prins op het paard	49
22	apr.	jeugdvoorstelling	theater propop - ei, ei, ei mijn vriendje is een ei	74
6	okt.	jeugdvoorstelling	spring - op de zolder	157
12	okt.	muziek	hans de booij - emocratie	50
26	okt.	humor	wouter deprez - eelt	175
16	nov.	muziek	garry hagger - het allermooiste	135
23	nov.	muziek/theater	karl vannieuwerkerke & les supappes - wielerjaar 2007	152
13	dec.	muziek	hannelore bedert & lenny - naakt	38
totaal				1.583

de Bosuil				deelname
25	jan.	klassiek	françoise van hecke - more than a voice	36
8	febr.	muziek	thé lau - tempel der liefde	101
14,15	ma.	theater/humor	an nelissen, janine bisschops & mita van der maat - goede lijf	583
26	ma.	theater	fast forward en ensemble leporello - beestenbende	209
29	ma.	theater	theater malpertuis - mevrouw appelfeld	305
19	apr.	muziek	buurman en lenny & de wespen	34
4	mei	muziek	lente op de dansvloer	126
27,28,29	sept.	muziek	jazz hoeilaart	300
25	okt.	muziek/theater	braakland zhebuilding - zoon	93
11	nov.	muziek	billie king - in concert	124
22	nov.	humor	nigel williams - democlash	292
1	dec.	jeugdvoorstelling	sinterklaasfeest	113
13	dec.	theater	theater malpertuis - op de rand van het verstand	71
totaal				2.387

de Kam				deelname
11	jan.	film	the devil wears prada	87
19	jan.	theater	t arsenaal - de garage	69
27	jan.	muziek	kris de bruyne, patrick riguelle, j.-m. aerts e.a. - tone clusters	124
8	febr.	film	casino royale	66
9	febr.	muziek	miek en roel	87
15	febr.	theater	fast forward en ensemble leporello - beestenbende	160
8	ma.	film	requiem	54
23	ma.	muziek	jan leyers - intiem	114
12	apr.	film	happy feet	105
13	apr.	muziek	the river zydeco band	58
21,22	apr.	musical	het collectief vhb - voor het begon	127
3	mei	film	notes on a scandal	26
25	mei	theater	bewogen figuren - stuffed puppet	40
27	mei	theater	bewogen figuren - theatre de la guimbande	58
27	sept.	film	ocean's thirteen	27
18	okt.	film	zodiac	34
25	okt.	klassiek	festival van vlaanderen - yuzuko horigome	100
8	nov.	film	man zkt. vrouw	76
16	nov.	muziek	axl peleman - liekes	153
13	dec.	film	hairspray	27
21	dec.	muziek	zjef vanuytsel - ouwe makkers	153
totaal				1.745

de Lijsterbes				deelname
25	jan.	poëzie	gedichtendag - de zonderlingen - melankoliek	71
10	febr.	klassiek	philippe raskin	117
16,17,18	febr.	theater	echt antwaarps teater - amaai mijne rug	558
27	apr.	quiz	tweede lijstbesquiz	124
12	mei	theater	theater zuidpool - dus	42
1	juni	evenement	vlaanderen feest!	199
13	okt.	humor	vitalski - blauwbaard	65

22	okt.	muziek/theater	amarylis temmerman & johny voners - expo 58	28
26	okt.	evenement	griazelwandeling	166
24	nov.	muziek	rock-'n-roll met dina tersago en wim	108
14	dec.	muziek	myrdinn y josé ligero - winterconcert	67
totaal				1.545

de Moelie				deelname
19	jan.	muziek	jan van laet - chupaproject	180
1	febr.	humor	wouter deprez - war	177
3	febr.	dans	dansfreakz - vrij danspodium	331
14	febr.	jeugdvoorstelling	jonna theater - mijnheer de haan heeft keelpijn	51
27	febr.	theater	theater houtekop - olé josé	64
28	febr.	theater	de kempvader - kleine tony	186
14	ma.	jeugdvoorstelling	theater spoor6 - bas	26
16	ma.	theater/humor	an nelissen, janine bisschops & mita van der maat - goede lijf	177
19	apr.	humor	dames voor na vieren - hijgende hakken	129
4	okt.	klassiek	festival van vlaanderen - jan vermeulen	130
17	okt.	jeugdvoorstelling	clown rocky - kleuterkriebelshow	98
25	okt.	theater	antje de boeck en rony verbiest - anna	113
9	nov.	humor	vitalski - intiem	54
23,24,25	nov.	theater	toneelvrienden linkebeek - bloed, zweet en tranen	350
5	dec.	jeugdvoorstelling	theater propop - zie ginds komt de stoomboot	145
14	dec.	humor	les flamiches noirs - hepl hepl	80
totaal				2.291

de Zandloper				deelname
14	jan.	klassiek	ensor strijkkwartet - kerkconcert in ossel	111
18	jan.	muziek	raymond van het groenewoud - café weemoed	207
19	jan.	film	vidange perdue	187
25	jan.	humor	raf coppens - het leven zoals het is	356
1	febr.	muziek	jean blaute, paul michiels & roland - cry like a man III	286
4	febr.	jeugdvoorstelling	het gevolg - de straat	61
8	febr.	muziek/humor	de frivole framboos - con voce soave	357
11	febr.	muziek	bluesette - klein brabant's koperensemble	105
15	febr.	theater/humor	an nelissen, janine bisschops & mita van der maat - goede lijf	362
16	febr.	film	adam's apples	31
2	ma.	dans	boombal met goze	248
4	ma.	muziek/theater	amarylis temmerman & johny voners - expo 58	152
5	ma.	theater	fast forward en ensemble leprello - beestenbende	220
8	ma.	muziek	barbara dex - sweethard	208
22	ma.	muziek/humor	kommil foo - spaak	354
23	ma.	film	perfume: the story of a murderer	81
29	ma.	muziek	jan leyers - songbook	212
20	apr.	film	babel	76
22	apr.	klassiek	ensor strijkkwartet - kerkconcert in ossel	68
3	mei	muziek	hautekiet & de leeuw - het leven is nog nooit zo mooi geweest	112
10	mei	muziek	billie king - in concert	195
21	sept.	musical	mogen doen - voor het begon	236
22	sept.	musical	mogen doen - voor het begon	226
28	sept.	film	das leben der anderen	109
4	okt.	muziek	l. van den eynde, t. embrechts, n. bauwens - jukebox 2000	357
7	okt.	film	shrek	99
12	okt.	klassiek	festival van vlaanderen - emanon ensemble	218
18	okt.	muziek	johan verminnen - van brussel naar de wereld	328
19	okt.	film	the italian	65
25	okt.	humor	bert kruismans - wereldberoemd in vlaanderen	243
2	nov.	jeugdvoorstelling	theater spiegel - r	149
15	nov.	muziek	de kleine avonden	69
16	nov.	film	little miss sunshine	53
29	nov.	muziek	jo lemaire - la douce france	357
6	dec.	humor	vitalski - intiem	70
13	dec.	humor	els de schepper - supervrouw!	356
14	dec.	film	man zkt. vrouw	180
totaal				7.104

Bijlage 3: deelname eigen podiumprogrammering per genre en/of per centrum

genre	totaal deelname	totaal aantal maal geprogrammeerd
klassiek	780	7
muziek*	4.554	30
theater	2.506	15
humor	2.177	13
muziek/humor	1.243	3
theater/muziek	425	4
theater/humor	760	2
jeugdvoorstelling	994	10
film	1.383	18
dans	579	2
andere	1.254	8

genre	de Boesdaalhoeve	de Bosuil	de Kam	de Lijsterbes	de Moelie	de Zandloper
klassiek	-	36	100	117	130	397
muziek*	389	685	689	175	180	2.436
theater	61	585	327	600	713	220
humor	355	292	-	65	440	1.025
muziek/humor	170	-	-	-	-	1.073
theater/muziek	152	93	-	28	-	152
theater/humor	-	583	-	-	177	-
jeugdvoorstelling	351	113	-	-	320	210
film	-	-	502	-	-	881
dans	-	-	-	-	331	248
andere	105	-	127	560	-	462

opmerkingen:

tentoonstelling wordt als genre niet meegeteld, omdat het aantal bezoekers niet systematisch gekend is.

* onder de noemer 'muziek' valt jazz, pop, chanson, wereldmuziek, folk, blues, rock...

Bijlage 4: bezoekers

In totaal kunnen de zes gemeenschapscentra, wat betreft de 'eigen programmering' in 2007, op 16.665 bezoekers rekenen op een totaal van 113 activiteiten (dat betekent een gemiddelde van 147 deelnemers per activiteit).

	2003		2004		2005		2006		2007	
	deelname	aantal act.	deelname	aantal act.	deelname	aantal act.	deelname	aantal act.	deelname	aantal act.
de Boesdaalhoeve	2.334	18	2.971	20	2.103	15	2.595	18	1.583	15
de Bosuil	3.070	19	3.602	22	1.943	14	1.882	17	2.387	13
de Kam	2.186	26	1.581	21	1.489	18	1.375	18	1.745	21
de Lijsterbes	2.300	17	2.096	19	1.846	11	2.150	13	1.545	11
de Moelie	2.155	14	2.849	17	2.653	17	2.581	16	2.291	16
de Zandloper	8.456	40	8.731	45	7.279	37	8.431	36	7.104	37
totalen	20.501	134	21.830	144	17.313	112	19.014	118	16.655	113

Bijlage 5: schoolvoorstellingen & workshops

de Boesdaalhoeve			deelname
jan.	jeugdvoorstelling	ADHD	217
jan.	workshop	feesten	39
jan.	workshop	let's party	19
febr.	jeugdvoorstelling	stille zaterdag	274
febr.	workshop	feesten	14
febr.	workshop	let's party	7
ma.	workshop	feesten	22
ma.	workshop	let's party	10
	workshop	project jeugdboekenweek	246
okt.	workshop	oezoe.. oozoe.. acrabicabra bizoe	44
okt.	workshop	showtime	36
nov.	workshop	oezoe.. oozoe.. acrabicabra bizoe	45
nov.	workshop	showtime	35
dec.	workshop	oezoe.. oozoe.. acrabicabra bizoe	21
dec.	jeugdvoorstelling	showtime	17
dec.	jeugdvoorstelling	steven goegebuer - straff	250
		totaal	1.296

de Bosuil			deelname
febr.	workshop: multimed.	van de mug...	110
ma.	workshop: dans	salondansen: latino	35
ma.	workshop: dans	salondansen: standaard	17
ma.	workshop: theater	ridders en jonkvrouwen	383
ma.	workshop: theater	reporter ter plaatse	113
ma.	workshop: theater	lachen, gieren en brullen	60
apr.	workshop: beeld	15 minuten beroemd	159
apr.	workshop: beeld	massaal monumentaal	186
aug.	workshop: taal	stage nederlands	16
nov.	workshop: dans	kiekenfretters	132
nov.	workshop: dans	pret a porter	112
nov.	workshop: dans	trukkendoos	64
		totaal	1.387

de Lijsterbes			deelname
jan.	workshop	daar komt koning winter aan	24
febr.	workshop	wie zit er achter mijn masker	33
febr.	jeugdvoorstelling	alles - kijk eens wat ik kan	259
febr.	jeugdvoorstelling	alles - opa heeft vier handen	188
febr.	jeugdvoorstelling	alles - heksenklasje	135
ma.	workshop	kwek, kwek, kwek	40
ma.	jeugdvoorstelling	steven goegebuer - straff	62
apr.	workshop	ik ben wel goed maar niet gek	40
okt.	workshop	wat heb jij dat ik niet heb?	39
okt.	jeugdvoorstelling	frank cools - curieuzeneuzemosterdpot	71
nov.	workshop	geel, oranje, bruin, rood	60
dec.	workshop	sinterman en kerstklaas	45
dec.	jeugdvoorstelling	jan staes - de verloren gelopen zwarte piet	304
		totaal	1.300

de Moelie			deelname
jan.	jeugdvoorstelling	productienest kasper - wolf	137
ma.	jeugdvoorstelling	mark reynaerts - schaaap met laarsjes	176
mei	jeugdvoorstelling	kathleen vandenhoudt & rik tans - sputnik	94
okt.	jeugdvoorstelling	iota - zand	70
nov.	jeugdvoorstelling	salibonani - anders	177
		totaal	654

de Zandloper			deelname
febr.	jeugdvoorstelling	theater zamzam - wow, wat een wolf	416
febr.	jeugdvoorstelling	luxemburg - de gans en zijn broer	307
febr.	workshop	spinrag - musica	363
apr.	jeugdvoorstelling	kopergietery - dallas	276
apr.	workshop	renee lodewijckx - de zool van mijn schoen	73
mei	jeugdvoorstelling	duizendeneen - de zee van andersen	355
mei	jeugdvoorstelling	sputnik - het moeras van pi	373
mei	jeugdvoorstelling	abc-studioklas	160
sept.	jeugdvoorstelling	padarijs - de jongen die uit zijn boom kwam	312
nov.	jeugdvoorstelling	kopergietery - koekkoekkind	327
totaal			2.962

Bijlage 6: zaalverhuur

Het totale aantal receptieve activiteiten van de centra is opgedeeld in categorieën:

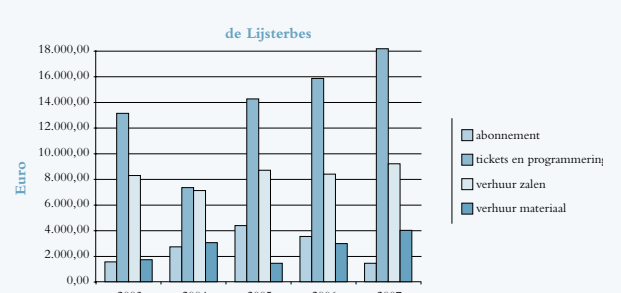
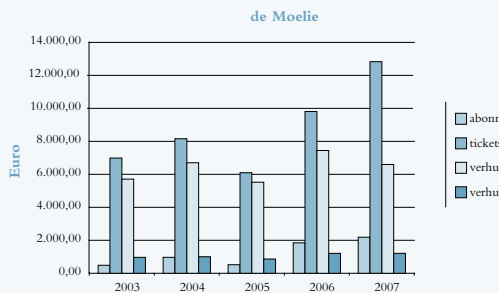
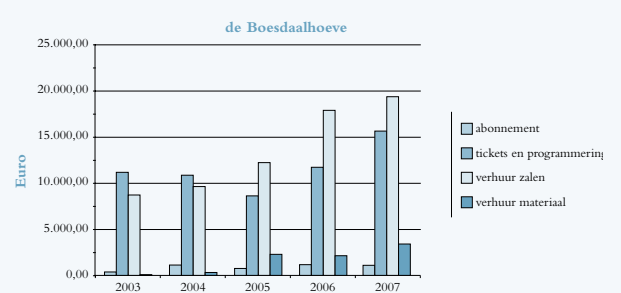
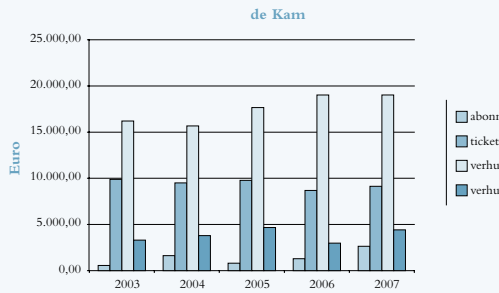
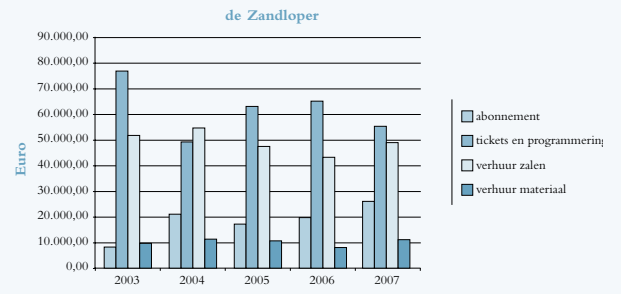
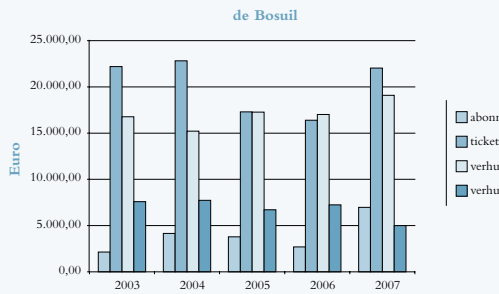
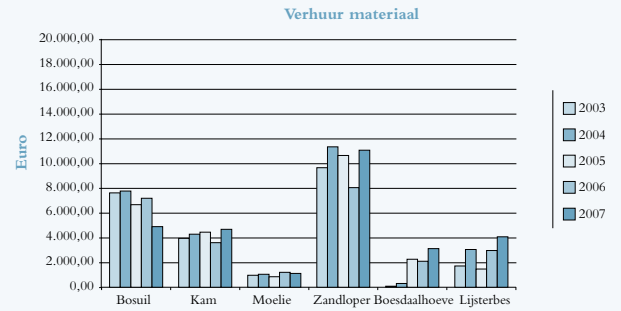
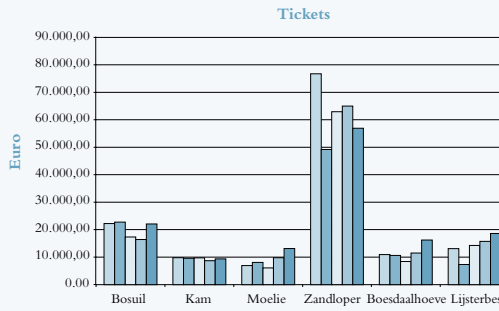
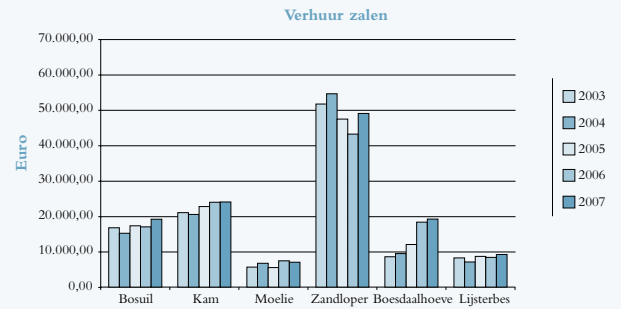
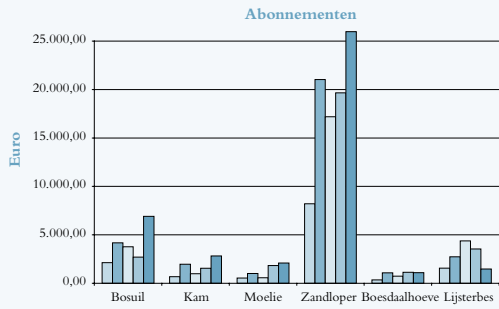
- cat. A: activiteiten van plaatselijke Nederlandstalige verenigingen aanvaard door de programmeringscommissie van het centrum (ook voor verenigingen van cat. A in een ander centrum van 'de Rand')
- cat. B: verenigingen erkend door de dienst volkswontwikkeling van de Vlaamse gemeenschap voor zover zij een vergoeding betalen voor het gebruik van een lokaal.
- cat. C: activiteiten van andere huurders behalve handelsfirma's
- cat. D: activiteiten door handelsfirma's
- cat. E: alle gratis verhuringen aan de provincie Vlaams-Brabant
- cat. F: alle gratis verhuringen aan de Vlaamse gemeenschap
- cat. G: ingebruikname van lokalen voor eigen activiteiten (incl. werkgroepen staf, persconferenties)

Dit geeft wat betreft het aantal verhuurde dagdelen per categorie en per dagdeel (voormiddag, namiddag of avond), volgend overzicht per centrum:

	de Boesdaalhoeve	de Bosuil	de Kam	de Lijsterbes	de Moelie	de Zandloper	totalen
cat. A	1.019	673	501	237	719	1.447	4.596
cat. B	200	168	186	129	18	473	1174
cat. C	42	195	369	53	4	591	1254
cat. D	19	17	-	4	-	43	83
cat. E	12	-	2	3	-	9	26
cat. F	-	-	-	-	-	-	0
cat. G	133	100	274	392	25	1.598	2.248
totalen	1.425	1.153	1.332	818	766	4.161	
vm.	260	309	311	218	97	1.169	
nm.	445	421	285	165	231	1.217	
avond	720	423	736	435	438	1.775	
totalen	1.425	1.153	1.332	818	766	4.161	

Bijlage 7: financiële opbrengsten centra

Bijlage 8: werkgroep jeugd

Minstens twee keer per jaar komt de werkgroep jeugd samen om bepaalde thema's te bespreken met afgevaardigden van de afdeling Jeugd van de Vlaamse Gemeenschap, VVJ en de jeugddienst van de provincie Vlaams-Brabant.

SAMENSTELLING

- leden: Filip Libin (provinciale jeugddienst Vlaams-Brabant), Karen Sarens (VVJ), Erik Van Cauter (Vlaamse Gemeenschap, afdeling Jeugd)
- secretaris: Bert Menten
- vanuit vzw 'de Rand': Bert Menten, Lies Timperman, Cindy Van Dijck, Sophie Tyssens, Karolien Verborgh, Sam Custers

VERGADERINGEN

Op 14 mei en 7 november kwam de ambtelijke werkgroep jeugd samen.

BEHANDELDE THEMA'S EN PERSPECTIEVEN

- De volgende onderwerpen komen aan bod binnen de werkgroep
- verloop jeugdwerkbeleidsplanning in de zes
  - bespreking provinciale activiteiten in de zes
  - lokale projecten van jeugdleden/jeugdverenigingen
  - stand van zaken en activiteiten van lokaal jeugdwerk in de zes
  - problematiek jeugdinfrastructuur
  - dossier jeugdinformatie

Bijlage 9: sportprojecten

Goedgekeurde sportprojecten in de zes (met subsidiebedrag):	
Speedweeks slotracing Wezembeek-Oppem	€ 352,98
Omnisportweek zwemclub Wemmel	€ 688,20
Sportbrochure sportoverleg Sint-Genesius-Rode	€ 2.046,66
Strandvolleybaltoernooi Wezembeek-Oppem	€ 3.071,48
Jeugdsportweek, vzw Sportkra Kraainem	€ 70,80
Verspreiding startfolder sportoverleg Sint-Genesius-Rode	€ 559,30
Sportbrochure Wemmel	€ 1.339,38
Familiedag aan zee, Adventureteam Linkebeek	€ 1.155,52
Adrenalinedorp de Gordel Linkebeek	€ 2.307,29
Kermiswandeling de Gordel Sint-Genesius-Rode	€ 907,50
Badmintonduel Sint-Genesius-Rode	€ 646,9
Sportkamp Okido, Wemmel	€ 640
Website sportraad Kraainem	€ 992,48
Website sportraad Sint-Genesius-Rode	€ 1.246
Kick-Off Girls Wezembeek-Oppem	€ 317,2

Bijlage 10: sport – activiteitenondersteuning

gemeente	vereniging	totale bedrag per vereniging
Wezembeek-Oppem	Fit en gezond dames	33,14
Wezembeek-Oppem	Fit en gezond heren	33,14
Wezembeek-Oppem	ZVK Marmot	61,24
Wezembeek-Oppem	Jong kav aerobic	669,12
Wezembeek-Oppem	Jung Hwa Dojang	340,85
Wezembeek-Oppem	Wobad	559,68
Wezembeek-Oppem	JH Merlijn slotracing	45,08
Wezembeek-Oppem	OKRA	42,61
Wezembeek-Oppem	Kick off Girls Wokra	0,00
totalen		1.784,86
Kraainem	KnA	1.686,40
Kraainem	Basketclub Kraainem	246,17
Kraainem	Tennisclub de Kamme	486,05
Kraainem	Mikra	253,63
Kraainem	Sombrero's	0,00
totalen		2.672,25
Linkebeek	KAV turnen	64,38
Linkebeek	Gezinsbond conditietraining	26,51
Linkebeek	Judoclub Linkebeek	207,35
Linkebeek	KBG petanque	86,79
Linkebeek	Adventureteam Linkebeek	292,00
totalen		677,03
Sint-Genesius-Rode	De Pluimgewichten	119,30
Sint-Genesius-Rode	Borst Vooruit	41,66
Sint-Genesius-Rode	WTC De Hoek	0
Sint-Genesius-Rode	KFC Rhodienne-Verrewinkel	0,00
Sint-Genesius-Rode	KVC De Hoek	229,13
Sint-Genesius-Rode	Kon. Sint-Genesiusturngroep	2.650,02
Sint-Genesius-Rode	Tafeltennisclub Den Hoek	311,50
Sint-Genesius-Rode	Joshin do Ryu (jujitsu)	253,75
Sint-Genesius-Rode	De Rode Leeuwen	1.752,03
Sint-Genesius-Rode	SCWR	0,00
Sint-Genesius-Rode	Zaalvoetbal Eurogold	0,00
Sint-Genesius-Rode	Petanqueclub Rode vzw	473,41
Sint-Genesius-Rode	Studio@etude	603,52
Sint-Genesius-Rode	BC de Randridders	41,66
Sint-Genesius-Rode	BC Smash	38,82
Sint-Genesius-Rode	ZVK de Wittekes	30,30
totalen		6.545,10
Wemmel	AVO Turnen	60
Wemmel	AVO Volley	275,24
Wemmel	BTC	1.506,21
Wemmel	d'ann's atelier steps	1.494,67
Wemmel	Hooghuys volley	75,74
Wemmel	Sint-Servaas turnen	34,09
Wemmel	OKRA	0,00
Wemmel	Krijt op tijd	0,00
Wemmel	KVK	1.427,32
Wemmel	Markant	29,78
Wemmel	SCVVLV Sportievak	107,94
Wemmel	VK Mireille	0,00
Wemmel	WEVO Volley	75,74
Wemmel	Wielerclub 't Kapelleke	0,00
Wemmel	WZV	1.295,44
Wemmel	Daring United	363,78
totalen		6.745,95
totaal alle raden		18.425,19

Bijlage 11: redacties gemeenschapskranten

BUURTEN

Jan Decuypere, Greet Lebleu, Anne Sobrie, David Vande Cauter, Pascal Velkeneers en Heidi Wauters

DE LIJSTERBES

Magda Calleeuw, Sam Custers, Ann Lemmens, Linda Teirlinck, Luc Timmermans en Annick Tordeur

DE ZANDLOPER

Pieter Ceuleers, Filip De Mulder, Guido Deschuymere, Frieda Hermans, Joris Herpol, Jan Lauwerijs, Joris Roesems, Willy Spitaels en Tony Stevaert

UITGEKAMD

Louis Declerck, Ghislaine Duerinckx, Jan Pollaris, Marc Snoeck, Michel Spreutels, Frank Vandendael en Jan Walraet

SJOENKE

Mark De Maeyer, Jef Motté, Jan Otten, Rik Otten en Anne Van Loey

DE KAASKRABBER

André Lermaniaux, Niko Lermaniaux, Patricia Motten, Paul Smets en Jacky Van Kelst

Bijlage 12: bezoeken taalblad.be

gemiddeld aantal bezoekers per dag	
24/03 tot 15/04	191
1/05 tot 31/05	371
juni	481
juli	381
augustus	401
september	549
oktober	575
november	633

inschrijvingen wekelijkse nieuwsbrief	
15/04	138
7/06	499
13/08	567
14/12	896

Bijlage 13: advertering voor anderstaligen

Een algemene advertentie van 'de Rand' maakt reclame voor de welkomstmap, de taallessen en het culturele aanbod in:

TIJDSCHRIFTEN

- The Bulletin (2x): bij de start van het culturele seizoen en in het themanummer 'Educational Guide' over onderwijs, in het voorjaar
- programmaboekje Welcome Fair (2x): de stand van 'de Rand' op de Welcome Fair (20 en 21 oktober) wordt geïntegreerd in de stand van Vlaanderen Internationaal, samen met de stand van Toerisme Vlaanderen. Ook de advertering in The Bulletin en in het programmaboek wordt verenigd in een advertentie (volledige pagina).
- Parliamentmagazine 2007 (1x): in het themanummer over onderwijs en 20 jaar Erasmus-programma (februari)

GIDSEN

- Expats in Brussel (1x / jaar)
- Living in Belgium (1x / jaar)
- Expat survival Guide (1x / jaar)
- Expats Directory (1x / jaar)
- Neu in Belgium (2x / jaar)
- Newcomer (2x / jaar)
- Live & work in Belgium - Netherlands and Luxembourg (1x / jaar)

WEBSITES

- Brusselslife (voorstellingsfiche voor 1 jaar)
- Expatica (paar keer per jaar redactionele aandacht voor specifieke projecten, 3 maanden een banner).

Bijlage 14: werkgroep taal

In de werkgroep taal gaat het vooral over onderwerpen die te maken hebben met de vernederlandsing van het straatbeeld of over de toepassing van de taalwetgeving. Er is ook bijzonder veel aandacht voor de dossiers 'taalpromotie' van 'de Rand'.

SAMENSTELLING

- voorzitter: Ivo Claesen
- secretaris: Karen Stals
- leden: Peter Biondi, Guido Bulens, Joel Follet, Hilde Gedopt, Guido Martens, Robert Timmermans, Dries Vanhaeght, Jan Walraet
- vanuit vzw 'de Rand': Eddy Frans
- Luc Deconinck ontvangt een kopie van de uitnodigingen en verslagen van de werkgroep.

VERGADERINGEN

De werkgroep komt in 2007 vier keer samen (vergaderdata: 5/2, 25/4, 27/6 en 26/9).

De volgende thema's komen aan bod tijdens de vergaderingen: het taalgebruik bij De Post, de werking van de Taalwetwijzer, het taalgebruik bij Google, Mappy e.a. en het taalgebruik op de luchthaven in Zaventem.

Tijdens elke vergadering staat ook een stand van zaken van de dossiers 'taalpromotie' op de agenda, zoals de NT2-promotiecampagne, de actie 'Oefen hier je Nederlands' bij handelaars in de rand, Café Combinne, de projecten in de sportclubs, taalstages voor kinderen, theater voor anderstaligen, evenementen voor internationalen, www.taalblad.be e.a.

De leden van de werkgroep ontvangen elke vergadering een overzicht van de verschillende dossiers voor de briefvenactie naar bedrijven en de vragen en klachten i.v.m. de taalwetgeving. Ten slotte krijgt de werkgroep ook regelmatig informatie over de werking van de taallessen en de conversatiegroepen (attestuitreiking, aantal inschrijvingen, etc.).

Bijlage 15: Memorandum federale regering

MEMORANDUM VOOR DE VORMING VAN EEN FEDERALE REGERING

goedgekeurd door de raad van bestuur van vzw 'de Rand' van 25 juni 2007

1. De volgende federale regering moet de nodige stappen zetten om te komen tot een ondubbelzinnige, transparante en loyale uitvoering van de federale basisprincipes, vastgelegd in de grondwet.

Wij pleiten met andere woorden voor federale loyaliteit en (wat eigenlijk onder dezelfde noemer ressorteert) respect voor territoriale integriteit en eentaligheid van de taalgebieden.

We leven in een federale staat. De indeling van het grondgebied in taalgebieden is de basis van het Belgisch staatsbestel.

De geloofwaardigheid van het beleid wordt bepaald door de loyaliteit die de deelentiteiten aan de dag leggen om zich te onthouden van elke inmenging bij de andere deelstaten, laat staan delen van andere deelstaten te claimen, of burgers aan te zetten om zich niet te integreren.

De federale logica en loyaliteit vereisen derhalve:

- dat de kieskring Brussel-Halle-Vilvoorde wordt gesplitst voor de drie verkiezingen waar hij nog bestaat (Kamer, Senaat en Europa), zonder voorwaarden; voor de Kamer vereist dat de nodige aandacht voor een gerechtvaardigde vertegenwoordiging van de Vlaamse kiezers in Brussel (mathematisch hebben de Vlaamse kiezers er recht op 2 Kamerleden, zelfs na de jongste, eerder ongunstige uitslag in Brussel);
- dat het gerechtelijk arrondissement Brussel wordt gesplitst, zonder extra faciliteiten in vergelijking met andere Vlaamse arrondissementen;
- dat de politieke instanties van andere gewesten zich onthouden van elke inmenging in de gewesten waar ze geen bevoegdheden hebben;
- dat de rechtmatigheid van het nastreven en bevorderen van de eentaligheid van het Nederlands taalgebied wordt erkend;
- dat de faciliteiten worden afgeschaft of uitgedoofd¹: het is voldoende bewezen dat die faciliteiten het tegenovergestelde effect hebben van wat beoogd werd: ze zijn niet bevorderlijk voor de integratie; het spreekt vanzelf dat uit het voorgaande voortvloeit dat Vlaanderen niet in overweging kan nemen ook maar een deel van het Vlaams Gewest en van het eentalig Nederlandse taalgebied af te staan aan Brussel, of met bijkomende faciliteiten te bezwaren;
- dat Vlaanderen de volledige en uitsluitende bevoegdheid krijgt om het taalgebruik (met respect voor internationale verdragen) te regelen in het Nederlandse taalgebied (cfr. de uiterst teleurstellende conclusies van de studie Veny);
- dat de uitvoering van wettelijk toegekende bevoegdheden niet wordt verhinderd (bv. het inspectiedossier Franstalige basisscholen in de faciliteitengemeenten).

Men kan hier een voorbeeld nemen aan art. 70,2° van de grondwet van die andere confederale staat, Zwitserland: «Les cantons déterminent leurs langues officielles. Afin de préserver l'harmonie entre les communautés linguistiques, ils veillent à la répartition territoriale traditionnelle des langues et prennent en considération les minorités linguistiques autochtones».

Vzw 'de Rand' stelt haar expertise en terreinervaring, o.m. inzake de faciliteitengemeenten, de splitsing van het gerechtelijk arrondissement en de kieskring, uitdrukkelijk ter beschikking.

¹ Een praktische oplossing kan erin bestaan te bepalen dat de faciliteiten niet meer worden toegekend aan nieuwe inwoners die zich in de gemeente vestigen.

2. Brussel moet niet minder, maar meer tweetalig worden

Als vzw 'de Rand' hebben we geen raad te geven over de institutionele noden en hervormingen in Brussel.

Wel hebben we een uitgesproken visie over de noodzaak aan meer tweetaligheid in Brussel. Gezien de bestaande migratiestromen tussen Brussel en de Rand (met een constant migratieoverschot van

Brussel naar de Rand, is tweetaligheid – lees kennis van het Nederlands – in Brussel cruciaal. Elke inwoner uit Brussel die naar de Rand migreert, zonder kennis van het Nederlands, vereist zeer hoge integratie-investeringen vanuit Vlaanderen. Ook moet de betrokkene – meestal gaat het dan om volwassenen – dan de bereidheid hebben om Nederlands te leren. Vandaar dat het tweetalig worden in Brussel van jongs af veruit te verkiezen is boven de veel grotere inspanning die meestal op Vlaanderen alleen weegt, om iemand op latere leeftijd nog met het Nederlands vertrouwd te maken.

Maar ook binnen Brussel zijn veel problemen en ergernissen terug te voeren tot een gebrek aan tweetaligheid. Eén mogelijke “oplossing” – minder tweetaligheid vereren – lijkt de gemakkelijkste, maar biedt op zich geen enkele toegevoegde waarde voor de dienstverlening zelf, noch voor de toekomst van de hoofdstad als bindend element in België en als hoofdstad van Europa. Wel integendeel: meer eentaligheid, betekent ofwel minder communicatie, ofwel verplichting voor de gesprekspartner om wel tweetalig te zijn of nog communicatie door beide gesprekspartners in een derde, door beiden gekende, taal (in casu het Engels).

Het ligt dan ook voor de hand dat, wil Brussel echt de hoofdstad van België en van Europa zijn, er dringend gewerkt moet worden aan MEER twee- (en liefst drie-)taligheid. Dat vereist een grote mentaliteitswijziging, maar we hebben de indruk dat deze ommekeer zich stilaan bij de burger aan het voltrekken is. Al was het maar uit louter eigenbelang.

Het is evident dat de grote werkloosheid in Brussel voor een groot deel te verklaren is door het gebrek aan tweetaligheid van de werkzoekenden. De meeste vacatures vereisen nu eenmaal tweetaligheid, ja zelfs drie- en viertaligheid. Er weze overigens opgemerkt dat dat zelfs binnen Halle-Vilvoorde al het geval is. Ruim één derde van de niet-werkende werkzoekenden met woonplaats in de Vlaamse rand staat achter in de kennis van de Nederlandse taal. Het louter voorstellen alsof de werkloosheid kan opgelost worden door een grotere interregionale mobiliteit is dus nogal sloganesk: men moet natuurlijk ook de vereiste kwalificaties hebben, en de kennis van de taal is daar een wezenlijk element in.

Er kan dan ook niet genoeg gewezen worden op het nagenoeg complete falen van het Franstalige onderwijsnet (van laag tot hoog) op het vlak van het aanleren van het Nederlands als tweede taal.

Er moet dus in Brussel aanzienlijk meer geïnvesteerd worden in het effectief verwerven van tweetaligheid (zowel van jongs af als op latere leeftijd). In plaats van de aanwervingsvereisten voor overheidsambten te verminderen, verdient het aanbeveling effectief de tweetaligheid te bevorderen (gemeentelijke, gewestelijke, federale overheden zouden veel meer inspanningen kunnen doen om hun personeel tweetalig te maken). Het vereist een ommekeer tegenover de nu bestaande mentaliteit, maar het is niet onmogelijk (cfr. de inspanningen van de federale Canadese overheid op dit vlak).

Meertaligheid is nu eenmaal het onafscheidelijk gevolg van de hoofdstedelijke functie die Brussel – naar eigen zeggen – graag wil uitoefenen.

3. Bij de te realiseren staatsvorming dienen aan Vlaanderen meer bevoegdheden te worden toegekend, met het oog op een efficiënter identiteitsvormend en vernederlandsend beleid

Elke bevoegdheid die integraal door Vlaanderen wordt uitgeoefend, heeft een vernederlandsend effect in de Vlaamse rand en bovendien ook een identiteitsvormend en integrerend effect². De voorbeelden hiervan zijn legio: de gesplitste provincie Vlaams-Brabant, de splitsing van het onderwijs, van gemeente- en provinciewet, de zorgverzekering, VDAB, gezondheidsinstellingen...

En a contrario: RVA (geen inspraak in schrapping werklozen die weigeren Nederlands te leren), federale wetenschappelijke instellingen (cfr. Nationale Plantentuin, Museum Midden-Afrika, Von Karmann-instituut, Medische urgentiediensten), DIV (waar elke inwoner uit Vlaanderen zijn nummerplaat desgewenst in het Frans kan krijgen enz.).

Er zijn de traditioneel door Vlaanderen gevraagde (vooral economische) bevoegdheden (arbeids- en werkgelegenheidsbeleid; gezondheidszorg³ en kinderbijslag; federaal gebleven wetenschapsbeleid, ontwikkelingssamenwerking, volledige bevoegdheid over mobiliteit en verkeer). Maar daarnaast zijn er nog een aantal andere belangrijke bevoegdheden, die behoren tot de traditionele gezags-departementen, die, precies met het oog op de efficiëntie van het Vlaams randbeleid, OOK best overgeheveld worden:

- justitie en rechterlijke organisatie (zou overigens automatisch de noodzaak tot splitsing van het gerechtelijk arrondissement met zich meebrengen (cfr. model: splitsing van Nationale Orde van Advocaten en de 2 balies in Brussel); justitie behoort overigens in de meeste federale staten tot de deelstaatsbevoegdheid;
- strafuitvoering en gevangeniswezen evenals wat er federaal overblijft van erediensten (cfr. conflicten die er nu al zijn tussen Nederlandstaligen en Franstaligen in de unitaire moslimraad);
- politie en recherche;
- civiele bescherming;
- consumentenbescherming;
- publiciteit;
- gereglementeerde beroepen (benoeming notarissen enz.)

Deze bevoegdheden zijn belangrijk omdat ze mee het “gezicht van de staat” bepalen en, ook voor een groot stuk bij wie de macht ligt (niet voor niets zijn het gezagsdepartementen).

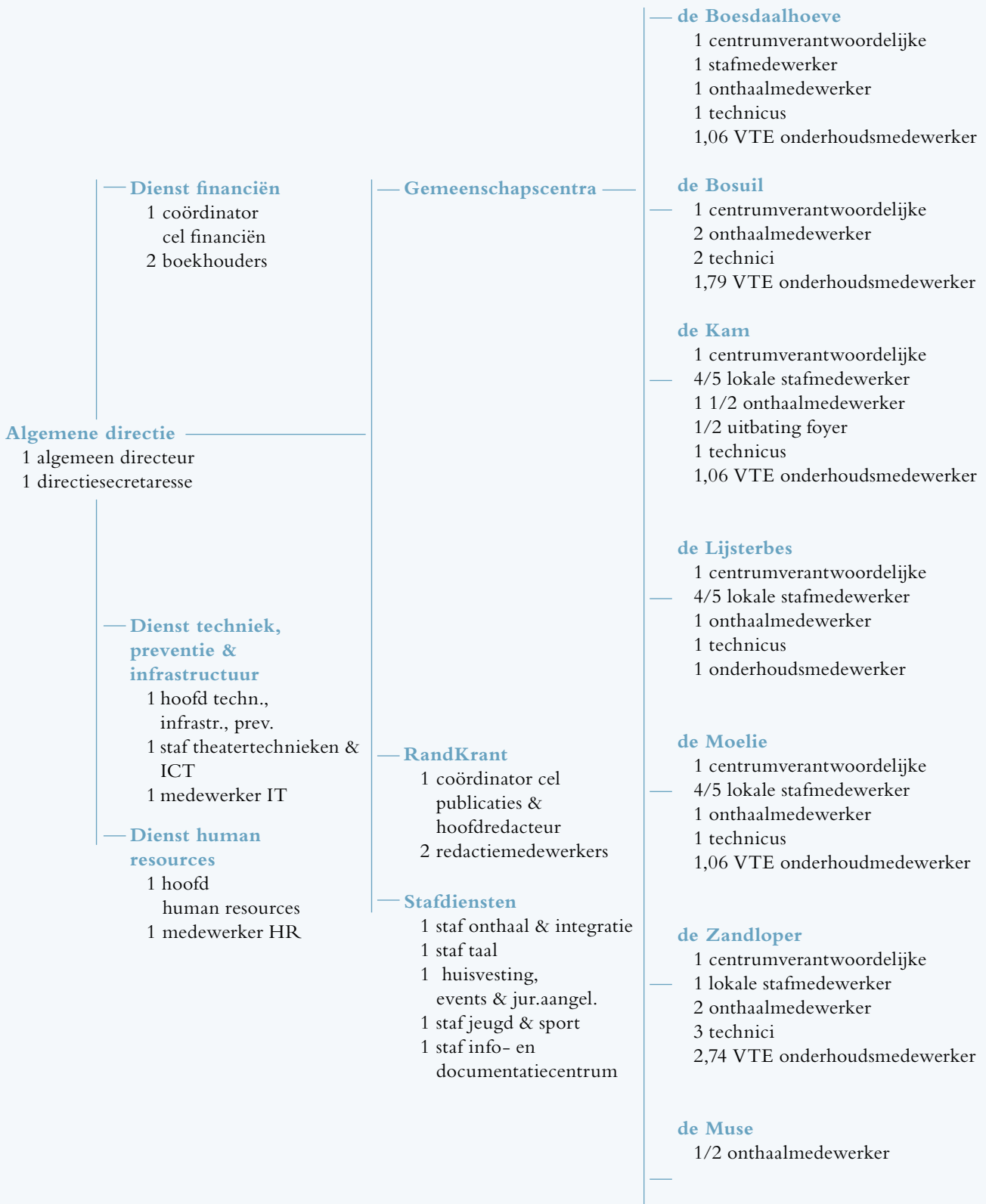
Ter vergelijking: alle hiervoor opgesomde bevoegdheden behoren sinds het “Estatut d'autonomia de Catalunya” van 19 juli 2006 voor het allergegrootste deel tot de bevoegdheid van de Generalitat de Catalunya⁴.

² Die laatste elementen zijn noodzakelijk om een efficiënt en overtuigend integratie- en onthaalbeleid te kunnen voeren.

³ Cfr. Mugs in de Rand: van Sint-Pieters-Leeuw tot Zaventem: een ware ramp (enkel de noordrand kan een beroep doen op Nederlandstalige spoedhulpverlening).

⁴ Een originele constructie in het statuut is dat naast de “exclusieve” en “gedeelde” bevoegdheden Catalonië voor heel wat materies beschikt over de “uitvoerende bevoegdheid” (d.w.z. federale materies die door Catalaanse regering en administratie ten uitvoer gelegd worden, waarbij die uitvoerende bevoegdheid zeer ver gaat).

Bijlage 16: organigram

Opmerkingen:

1. onderhoudsmedewerkers zijn arbeiders; rest zijn bedienden
2. VTE = voltijds equivalenten

Bijlage 17: raad van bestuur en algemene vergadering

De raad van bestuur en algemene vergadering van vzw 'de Rand' bestaan op 31 december 2007 uit de volgende leden:

- vertegenwoordigers Vlaamse Gemeenschap: Luc Deconinck (voorzitter), Hilde Roelants, Jan De Bock, Ivo Claesen, Alfons Mouling, Ulrike Van Neste, Wies Herpol*, Anne Sterkmans, Saskia Deneyer, Sven Vaneycken* en Peter Matthijs.
- vertegenwoordigers van de provincie Vlaams-Brabant: Annemie Decrick (ondervoorzitter), Daniël Van Dael, Kristoff Aesseloos*, Peter Biondi en Stefaan Gunst.
- vertegenwoordigers uit de programmeringscommissies: Guido Deschuymer, Guido Martens, Suzanne Devriese, Roel Leemans, Joost Vanfleteren en Mira Van Haastregt.

- vanuit 'de Rand' worden de vergaderingen bijgewoond door: Eddy Frans en Jean-Pierre De Clercq

- revisor: Luc Toelen

* *zeten enkel in de algemene vergadering*

In 2007 vergadert de raad van bestuur 8 keer (op 12/02, 19/03, 23/04, 21/05, 25/06, 10/09, 15/10, en 3/12) en de algemene vergadering 3 keer (op 19/03, 10/09 en 15/10).

Bijlage 18: personeelsbestand dd. 1 januari 2008

vzw 'de Rand'

- algemeen directeur: Eddy Frans
- directiesecretaresse: Ingrid Laporte
- hoofd human resources: Marleen Vanderschueren
- medewerker human resources: Karolien Verborgh
- coördinator cel financiën: n.n.
- boekhouder: Carl Cerulus
- boekhouder: Marijke Van der Straeten
- hoofd techniek, infrastructuur en preventie: Jean-Pierre De Clercq
- stafmedewerker theatertechnieken & ICT: Ivan Bruggeman
- IT-medewerker: Ivo Van der Hoeven
- stafmedewerker jeugd en sport: Bert Menten
- stafmedewerker taal: Karen Stals
- stafmedewerker onthaal en integratie: Bernadette Vriamont
- stafmedewerker evenementen, juridische aangelegenheden en huisvesting: Godfried van de Perre
- stafmedewerker info-en documentatiecentrum: Karla Goetvinck
- coördinator cel publicaties & hoofdredacteur: Geert Selleslach
- redactiemedewerker gemeenschapskranten: Ingrid Dekeyser
- redactiemedewerker RandKrant: Marjan Van Hecke

de Boesdaalhoeve

- centrumverantwoordelijke: David Vande Cauter
- stafmedewerker: Cindy Van Dijk
- onthaal en administratie: Pascal Velkeneers
- techniek: Evelyne Renaux
- onderhoud: Fabienne Jacobs en Peggy Verbeken

de Bosuil

- centrumverantwoordelijke: Geoffrey Heyrbaut
- onthaal en administratie: Greet Smets en Caro Renckens
- techniek: Sam Janssen en n.n.
- onderhoud: Josée Bergen en Linda Janssens

de Kam

- centrumverantwoordelijke: Marc Snoeck
- stafmedewerker: n.n.
- onthaal en administratie: Daisy Cleymans en Anne Decuypere
- techniek: Rudy Schoolmeesters
- onderhoud: Marleen Crabbe en Beatrice Reniers

de Lijsterbes

- centrumverantwoordelijke: Sam Custers
- stafmedewerker: n.n.
- onthaal en administratie: Sven Sellekaerts
- techniek: Johan Beckers
- onderhoud: Christina Verhulst

de Moelie

- centrumverantwoordelijke: Mark De Maeyer
- stafmedewerker: Sophie Tyssens
- onthaal en administratie: Pascale Leemans
- techniek: Luk Ostyn
- onderhoud: Guy Jadot en Chantal Fortan

de Zandloper

- centrumverantwoordelijke: Jan Lauwerijs
- stafmedewerker: Lies Timperman
- onthaal en administratie: Nadine Poty en Inge Demeestere
- techniek: Antoine De Kinder, Daan tytgat, Tom Van Droogenbroeck en Lien Jespers
- onderhoud: Marie-Thérèse De Rammelaere, Pierre Geers, Katleen Van Holsbeek en Meraud Van Lier

de Muse

- onthaal en administratie: Patricia Motten

Bijlage 19: programmeringscommissies

De programmeringscommissies begeleiden en adviseren de werking van de gemeenschapscentra. Ze zijn samengesteld uit leden voorgedragen door de plaatselijke culturele raad. Samenstellingen van toepassing op 31 december 2007:

de Boesdaalhoeve

- voorzitter: Erik Wyns
- leden: An Decuypere, Bruno Wauters, Rudy Decuyper, Mira Van Haastregt, Greet Lebleu, Claude Van Hautte, Peter Stiens en Marc Huylebroeck

De programmeringscommissie vergadert 9 keer in 2007.

de Bosuil

- voorzitter: Suzanne Devriese
- leden: Hugo Dewit, Roger Hemeleers, Hilde Luppens-Boey, Elke Janssens, Theo Devesse, Norry Verheyden, Stijn Couder, Luc Yserbijt en Jan Goossens

De programmeringscommissie vergadert 6 keer in 2007.

de Kam

- voorzitter: Jan Walraet
- leden: Ivo Claesen, Leen De Wandeleer, Guido Martens, Jan Pollaris, Eddy Taelemans, Greet Geusens, Hedwig Verheirstraeten, Louis Declerck en Wim Peeters

De programmeringscommissie vergadert 9 keer in 2007.

de Lijsterbes

- voorzitter: Linda Teirlinck
- leden: Pascal Demey, Magda Calleeuw, Patricia Jooris, Hendrik Van Eycken, Michael Heslop, Joost Vanfleteren, Jacques Vilrocx en Luc Timmermans (externe deskundige)

De programmeringscommissie vergadert 9 keer in 2007.

de Moelie

- voorzitter: Jef Motté
- leden: Christopher Standaert, Eric De Bruycker, Johan De Sauter, Marc Moorkens, Rik Otten, Lieve Van der Stappen, An Tierens, Roel Leemans, Gino Vanden Berghe, Mark De Maeyer, Sophie Tyssens en Anne Van Loey

De programmeringscommissie vergadert 5 keer in 2007.

de Zandloper

- voorzitter: Frieda Hermans
- leden: Liliane Reynaerts, Guido Deschuymere, Jozef Thyssen, Vik De Visscher, Anne De Man, Tjil Verhasselt, Geert Pittomvils en Karolien Verborgh

De programmeringscommissie vergadert 10 keer in 2007.

colofon

uitgave: vzw 'de Rand', Kaasmarkt 75, 1780 Wemmel. **bijdragen van:** Sam Custers, Jean-Pierre De Clercq, Luc Deconinck, Mark De Maeyer, Geoffrey Heyrbaut, Jan Lauwerijs, Bert Menten, Geert Selleslach, Marc Snoeck, Karen Stals, Bernadette Vriamont, David Vande Cauter, Godfried Van de Perre, Marleen Vanderschuere en Marjan Van Hecke. **eindredactie:** Ingrid Laporte en Eddy Frans.
cover: patchwork foto's van Karel Tomeï uit 'Rand in Zicht' **grafisch ontwerp:** Heartwork.be.
drukwerk: Claes Printing. **oplage:** 500 exemplaren

vzw 'de Rand' wordt gesubsidieerd door de Vlaamse Gemeenschap en door de provincie Vlaams Brabant

vzw 'de Rand'

Jaarbeeld 2007

vzw 'de Rand'
Kaasmarkt 75
1780 Wemmel